

VÄSTERBOTTEN

Trender och prognoser för utbildning och arbetsmarknad

Med sikte på år 2035

Västerbotten Trender och prognoser för utbildning och arbetsmarknad 2022
Med sikte på år 2035

Produktion: Prognoserna är framtagna av SCB. Introduktion och Del 2 är Region Västerbottens bearbetningar av materialet
Omslagsfoto: Brooke Cagle, Unsplash
Grafisk form: Federica Mazzocchi, Region Västerbotten

Västerbotten trender och prognoser - introduktion och översikt

Västerbotten trender och prognoser visar hur utvecklingen ser ut för tillgång och efterfrågan på personer med olika typer av utbildning. Sammantaget visar prognosen en brist på drygt 1 600 personer år 2035 men med stora skillnader mellan olika utbildningsgrupper. Till det tillkommer effekter som beror på framtida investeringar och ekonomisk utveckling som inte ingick i prognoserna (se nedan). **Västerbotten trender och prognoser** är en regional version av SCB:s **Utbildnings- och arbetsmarknadsprognoser** som är framtagna av SCB för alla regioner i Sverige. Den aktuella rapporten är delvis en egen bearbetning av data från prognosen kombinerat med det underlag per utbildningsgrupp som SCB tagit fram.

Hur är rapporten strukturerad?

Rapporten innehåller tre delar:

1. En sammanfattning för alla län med en övergripande beskrivning samt översikter för utbildningsområdena Gymnasial utbildning, Pedagogik och lärarutbildning, Hälso- och sjukvård samt social omsorg, Teknik, naturvetenskap och data respektive Humaniora, samhällsvetenskap, juridik och ekonomi.
2. En översikt över läget i Västerbotten år 2035
3. Detaljerat information över prognosen för de enskilda utbildningsgrupperna i Västerbottens län.

Rapporten avslutas med en bilaga som beskriver framtagande och metod för prognosen. Extramaterial finns till rapporten i form av en [interaktiv visualisering](#) framtagna av Region Västernorrland för de fyra norrlandslänen samt en datafil med de data som SCB har tagit fram. Ytterligare rapporter publiceras på [Analysportal Norr](#).

Vem riktar sig rapporten till?

Rapporten riktar sig till offentliga och privata aktörer. För aktörer med uppdrag inom utbildning och arbetsmarknad kan det vara ett verktyg för planering. För enskilda arbetsgivare kan det ge information om tillgång på utbildningsgrupper och vara underlag för både rekrytering och långsiktig planering.

Varför behövs en prognos över utbildningsgrupper?

Västerbotten trender och prognoser ger detaljerad information om utvecklingen för olika utbildningsgrupper, där prognosen visar både framtida förväntat tillgång av personer med en viss utbildning och förväntad efterfrågan på personer med den utbildningen. Sammantaget visar det framtida brist eller överskott, värdefull information för arbetsgivare, utbildningsanordnare och invånare. Prognosen sträcker sig fram till år 2035 och ger därmed möjligheter för långsiktigt arbete med att hantera både brister och överskott.

Vad är en utbildningsgrupp?

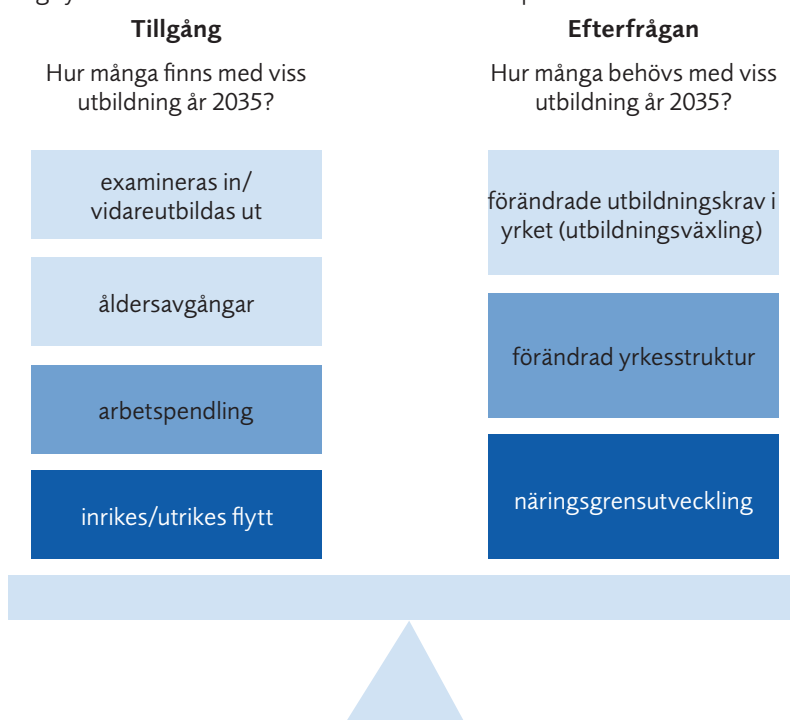
Utbildningsgrupperna i Västerbotten trender och prognoser är aggregat av de mer finfördelade grupper som finns i SUN 2000. Utbildningsgrupper definieras av nivå och inriktning. Nivån visar om det är grundskola, gymnasium samt olika nivåer av högskola. Inriktningen anger ämnesområdet. På den mest övergripande nivån finns det nio inriktningar: Allmän utbildning (2 grupper), Pedagogik och lärarutbildning (6 grupper), Humaniora och konst (3 grupper), Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration (10 grupper), Naturvetenskap, matematik och informations- och kommunikationsteknik (IKT) (3 grupper), Teknik och tillverk-

ning (8 grupper), Lant- och skogsbruk samt djursjukvård (2 grupper), Hälso- och sjukvård samt social omsorg (14 grupper) samt Tjänster (2 grupper).. De skiljer mellan inriktningarna hur många utbildningsgrupper som ingår, där till exempel inriktningar med många legitimationsyrken har fler enskilda utbildningsgrupper inkluderade.

Vad är det för skillnad på utbildningsgrupp, yrke och näringsgren?

Utbildningsgrupper anger individens högsta utbildning och finns specificerade i klassifikationssystemet SUN 2000 (nu ersatt med SUN 2020). Yrken anger vilket yrke personer är anställd för att utföra och anges enligt klassifikationssystemet SSYK. Det är utbildningsgrupp och yrke tillsammans som anger i vilken utsträckning individen har en bra matchning. I vardagligt språkbruk används ofta samma namn för både utbildningen och yrket.

Näringsgren anger i vilken bransch som individens arbetsställe tillhör. Näringsgrenar anges enligt SNI2007. Inom varje näringsgren finns ett stort antal yrken och mer eller mindre matchade utbildningsgrupper. Vissa yrken finns till stor i en eller ett par näringsgrenar men det finns även många yrken som återfinns i alla branscher som exempelvis ekonomer och lokalvårdare.

Figur 1. De olika delarna i prognosens beräkningar av balans mellan tillgång och efterfrågan.

Hur beräknas brist och överskott?

Brist och överskott beräknas baserat på en rad faktorer som påverkar tillgången respektive efterfrågan av personer med en viss utbildning, se figur 1.

Tillgången (antalet personer som tillhör en viss utbildningsgrupp) påverkas av flöden in i utbildningsgruppen och flöden ut ur utbildningsgruppen. Det blir ett flöde in när personer tar en examen (examineras in i gruppen), som samtidigt balanseras av ett flöde ut när personer påbörjar en ny utbildning (vidareutbildas ut ur gruppen). Det finns samtidigt demografiska flöden som påverkar gruppens storlek. Flöde ut från gruppen när personer lämnar arbetskraften, framför allt till följd av pensionering (beräknas som åldersavgångar). Det är även ett flöde ut genom inrikes utflyttning respektive emigration som motverkas av inrikes inflyttning och immigration. Det sista flödet som påverkar tillgången av personer med en viss utbildning är arbetspendlingen till och från regionen.

Eftersom det endast är förändringar i arbetspendling som kommer att påverka tillgången år 2035, är det endast ett mindre antal utbildningsgrupper som påverkas av den.

Efterfrågan på personer från en viss utbildningsgrupp bestäms genom att titta på förändringar över tid för ett antal faktorer. Den första faktorn är om den motsvarande yrkesgruppen påverkas av förändrade utbildningskrav, så kallad utbildningsväxling. Till exempel att teknikutveckling skulle kunna innebära att det nu behövs mer avancerade förkunskaper och att efterfrågan minskar för den som enbart har utbildning på en lägre nivå. Den andra faktorn handlar om förändrad yrkesstruktur där vissa yrken försvinner och andra tillkommer. Den tredje faktorn som påverkar efterfrågan är utvecklingen för olika näringsgrenar. Dessa påverkas av bland annat strukturomvandling och förändringar i befolkning och befolkningsstruktur (t ex inom utbildning).

Samhällsomvandlingen i Västerbotten och prognosen för utbildningsgrupper

I Västerbotten pågår en kraftig samhällsomvandling med stora investeringar, ökad inflyttning och ökad efterfrågan på arbetskraft. Samtidigt finns ett osäkert globalt konjunkturläge år 2023 där de långsiktiga effekterna är svårbedömda. Prognosen för tillgång och efterfrågan baseras på information tillgänglig år 2020. Som utgångspunkt används SCB:s befolkningsframskrivning och för sysselsättningsutvecklingen används en modellframskrivning från Konjunkturinstitutet från september år 2020. För Västerbotten är prognoserna i underlaget att betrakta som ett basscenario för underskott och överskott fram till år 2035. Huruvida samhällsomvandlingen bidrar till ytterligare underskott (näringsgrensutvecklingen i diagrammen märkta 3) beror på i vilken utsträckning det kan motverkas av en högre arbetspendling över länsgräns samt en högre nettoinflyttning än i prognosen (arbetspendling och flyttnetto i diagrammen 2).

Samhällsomvandlingen kan även innebära att det sker en rekrytering av andra utbildningsgrupper än de som vanligtvis förknippas med branschen. Prognosen anger enbart om det finns personer med den utbildningen i länet (som senaste utbildning), inte i vilken utsträckning de arbetar i ett matchande yrke.

Foto: Jimmy Nilsson Masth, Unsplash

Innehåll

Västerbotten trender och prognoser - introduktion och översikt.....	3
Hur är rapporten strukturerad?	3
Vem riktar sig rapporten till?	3
Varför behövs en prognos över utbildningsgrupper?	3
Vad är en utbildningsgrupp?	3
Hur beräknas brist och överskott?	4
Vad är det för skillnad på utbildningsgrupp, yrke och näringsgren?	4
Samhällsomvandlingen i Västerbotten och prognosen för utbildningsgrupper	5
Del 1 - Hela Sverige	10
Gymnasial utbildning	11
Pedagogik och lärarutbildning	15
Hälso- och sjukvård samt social omsorg	18
Teknik, naturvetenskap och data	22
Humaniora, samhällsvetenskap, juridik och ekonomi	25
Del 2 - Förväntad brist/överskott i Västerbotten år 2035	29
Del 3 - Prognoser enskilda utbildningsgrupper per utbildningsnivå	33
Förgymnasial utbildning.....	34
Folk- och grundskoleutbildning.....	34
Gymnasiala utbildningar	36
Högskoleförberedande utbildning.....	36
Barn- och fritidsutbildning.....	38
Byggutbildning	40
El-, automations-, dator- och kommunikationsteknisk utbildning.....	42
Fordonsutbildning	44

Handels- och administrationsutbildning	46
Industri teknisk utbildning	48
Naturbruksutbildning	50
Restaurang- och livsmedelsutbildning	52
Transportutbildning	54
VVS-utbildning samt utbildning inom drift, underhåll och energiteknik	56
Vård- och omsorgsutbildning	58

Eftergymnasiala utbildningar60

Förskolläraryt bildning	60
Grundläraryt bildning, årskurs F-3 och 4-6	62
Grundläraryt bildning, fritidshem	64
Specialläraryt och specialpedagogutbildning	66
Yrkesläraryt bildning	68
Ämnesläraryt bildning	70

Humaniora, samhällsvetenskap, juridik och ekonomi72

Humanistisk utbildning	72
Konstnärlig utbildning	74
Medieproduktionsutbildning	76
Biblioteks- och informationsvetenskaplig utbildning	78
Ekonomutbildning	80
Journalistik och medievetenskaplig utbildning	82
Juristutbildning	84
Medicinsk sekreteraryt bildning	86
Personal- och beteendevetenskaplig utbildning	88
Samhällsvetenskaplig utbildning	90
Yh-utbildning inom företagsekonomi, handel och administration	92

Teknik, naturvetenskap, data samt lant- och skogsbruk94

Civilingenjörsutbildning	94
Högskoleingenjörsutbildning	96
Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning	98
Biologi- och miljövetenskaplig utbildning	100
Utbildning inom fysik, matematik, statistik, kemi och geologi	102
Datautbildning	104
Skogsvetenskaplig utbildning	106
Hälso- och sjukvård samt social omsorg	108
Apotekar- och receptarieutbildning	108
Arbetssterapeututbildning	110
Biomedicinsk analytikerutbildning	112
Fysioterapeututbildning	114
Läkarutbildning	116
Psykologutbildning	118
Sjuksköterskeutbildning, grundnivå	120
Specialistsjuksköterskeutbildning: anestesi, intensiv, operation, ambulans	122
Specialistsjuksköterskeutbildning: distriktssköterska	124
Specialistsjuksköterskeutbildning: övriga inriktningar	126
Socionomutbildning	128
Tandläkarutbildning	130
Tandsköterskeutbildning	132
Bilagor	135
Vad behöver göras? Punkter att fundera kring	136
Modellbeskrivning	137

Del 1 - Hela Sverige

År 2035 finns det risk för brist på arbetskraft med gymnasial yrkesutbildning i stora delar av landet. Det bedöms också vara brist på arbetskraft inom hälso- och sjukvårdsområdet i många län. Särskilt stor bedöms bristen vara på specialistsjuksköterskor. Lärarutbildade, ingenjörutbildade och datautbildade är andra grupper som det riskerar att bli brist på.

Efterfrågan bedöms överstiga tillgången på flera gymnasiala yrkesutbildningar år 2035. Det finns därmed risk för brist. Bristen bedöms omfatta stora delar av landet. Efterfrågetillväxten drivs dels av näringsgrensutvecklingen, dels av den utbildningsväxling som förväntas fortsätta på arbetsmarknaden. Utbildningsväxlingen innebär att personer med kortare utbildning ofta ersätts vid exempelvis pensionering av personer med längre utbildning som matchar dagens krav på arbetsmarknaden.

För de gymnasiala utbildningarna bedöms bristen år 2035 bli mest utbredd på personer med vård- och omsorgsutbildning samt industriteknisk utbildning. För dessa två utbildningsgrupper finns det risk för brist i samtliga län. Bakom bristen ligger en stark efterfrågeökning för vård- och omsorgsutbildade och en kraftig tillgångsminskning för industritekniskt utbildade.

Tillgången på personer med lärarutbildning beräknas i de flesta län vara i stort sett oförändrad eller minska under prognosperioden. Samtidigt ökar efterfrågan, vilket dels beror på att utbildade lärare antas ersätta dem som saknar lärarutbildning, dels på större barnkullar. År 2035 beräknas efterfrågan överstiga tillgången i stora delar av landet för samtliga lärarutbildningar utom för speciallärar- och specialpedagogutbildningarna, för vilka arbetsmarknadsläget bedöms bli mer varierat.

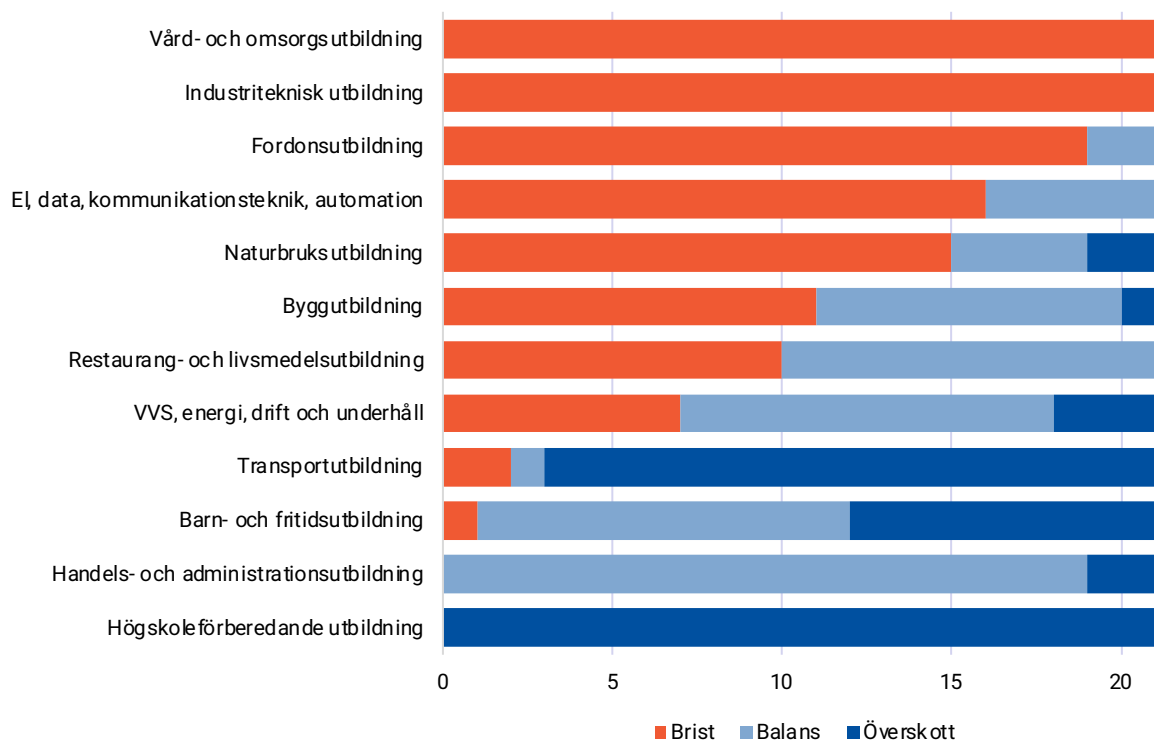
Samtliga län väntas få fortsatt brist på specialistsjuksköterskor. Även bristen på grundutbildade sjuksköterskor bedöms omfatta en stor del av landet. Det väntas även bli brist på specialistutbildade läkare, biomedicinska analytiker och arbetsterapeututbildade i många län.

Efterfrågan på ingenjör- och datautbildade väntas öka starkare än tillgången i många län. Det finns därmed risk för brist i ett flertal län år 2035. En stor del av efterfrågetillväxten förklaras av att de som arbetar inom olika ingenjör- och datayrken i allt större utsträckning antas ha en eftergymnasial utbildning inom teknik och data på sikt.

Inom humaniora, samhällsvetenskap, juridik och ekonomi beräknas tillgången öka starkt under prognosperioden. Många är intresserade av att läsa utbildningar inom dessa områden. För framför allt ekonomutbildade men även för några andra utbildningsgrupper, bedöms även efterfrågan öka kraftigt. Det beror främst på utbildningsväxlingen, eftersom kompetenskraven ökar inom flera yrken kopplade till dessa områden. Sammantaget beräknas tillgången på utbildade växa i samma eller snabbare takt än efterfrågan. Det betyder att det finns risk för överskott i många län på flera utbildningsgrupper inom dessa utbildningsområden.

Gymnasial utbildning

Diagram 1. Arbetsmarknadsläget år 2035. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller överskott.

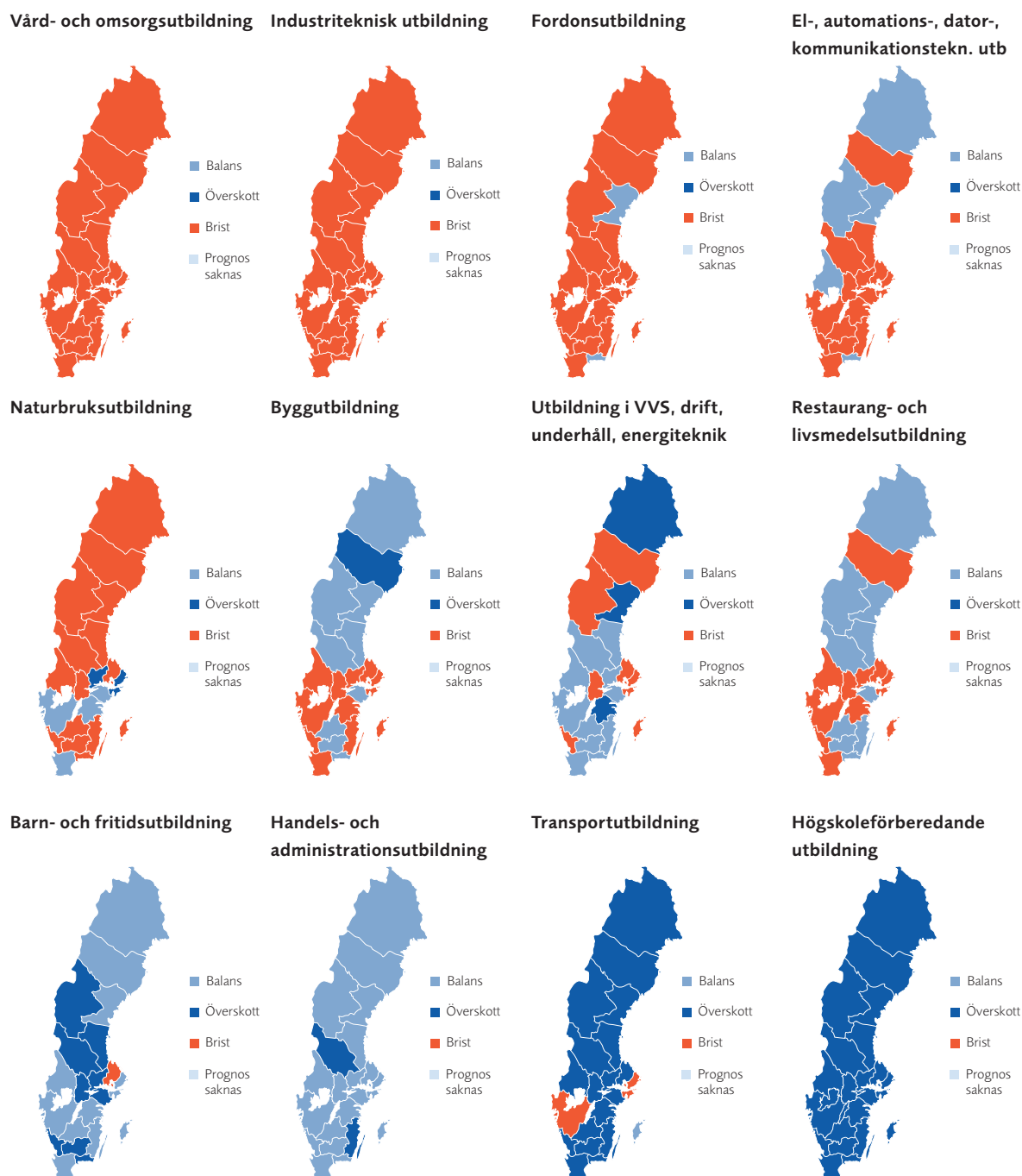

De gymnasiala utbildningarna redovisas i prognosen i 12 utbildningsgrupper. Det finns framskrivningar och bedömningar av arbetsmarknadsläget år 2035 för samtliga dessa gymnasiala utbildningsgrupper i alla 21 län.

Efterfrågan beräknas överstiga tillgången på flera gymnasiala yrkesutbildningar år 2035. Det finns därmed risk för brist och i flera län risk för stor brist. Bristen bedöms omfatta stora delar av landet. Efterfrågetillväxten drivs dels av näringsgrensutvecklingen, dels av den utbildningsväxling som förväntas fortsätta på stora delar av arbetsmarknaden i takt med att kompetenskraven ökar i många yrken.

Mest utbredd bedöms bristen år 2035 bli på personer med vård- och omsorgsutbildning samt industri teknisk utbildning. För dessa två utbildningsgrupper finns det risk för brist i samtliga län. I flertalet län bedöms bristen dessutom bli stor. Bristen bedöms även bli omfattande på fordonsutbildade, naturbruksutbildade samt utbildade inom el, automation, dator och kommunikations-teknik.

För några utbildningsgrupper bedöms det framtida arbetsmarknadsläget variera mellan landets län. Till dessa utbildningsgrupper hör exempelvis restaurang- och livsmedelsutbildning samt utbildning inom VVS, drift, underhåll och energiteknik.

Brist i många län år 2035

Det bedöms vara utbredd brist på fem av de gymnasiala utbildningsgrupperna år 2035.

Vård- och omsorgsutbildning

Efterfrågan på vård- och omsorgsutbildade kommer att öka mycket kraftigt i hela landet. Det beror dels på ett ökat antal äldre, dels på utbildningsväxlingen eftersom andelen med vård- och omsorgsutbildning antas öka inom yrkena undersköterska, skötare,

vårdbiträde och personlig assistent. Efterfrågetillväxten fram till år 2035 beräknas till mellan 35 och 70 procent i landets län.

Samtidigt beräknas tillgången minska eller vara oförändrad i samtliga län under prognosperioden. Särskilt mycket beräknas tillgången minska i Gotlands, Jämtlands, Värmlands, Blekinge och Jönköpings län. I dessa län beräknas nedgången till mellan 20 och 25 procent.

Den minskande tillgången i stora delar av landet beror på att medelåldern bland de vård- och omsorgsutbildade är relativt hög, vilket medför jämförelsevis stora pensionsavgångar. Dessutom sker en viss vidareutbildning. Vanligast är att läsa vidare på eftergymnasial nivå inom hälso- och sjukvård, exempelvis till sjuksköterska, eller på någon vårdutbildning inom yrkeshögskolan. Sammantaget beräknas antalet examinerade inte vara tillräckligt stort för att ersätta dem som lämnar arbetskraften eller vidareutbildar sig under prognosperioden. Det finns därmed risk för brist i samtliga län år 2035. I de flesta län beräknas bristen bli stor.

Industriteknisk utbildning

Även på industritekniskt utbildade bedöms det bli brist i alla län år 2035, trots en relativt oförändrad eller till och med minskad efterfrågan. Det beror på att tillgången på industritekniskt utbildade beräknas minska mycket kraftigt i samtliga län under prognosperioden. Tillgången beräknas minska i länen med mellan 25 och 50 procent fram till år 2035. Pensionsavgångarna väntas bli stora eftersom medelåldern är hög i utbildningsgruppen. Den förväntade examinationen beräknas vara långt ifrån tillräcklig för att ersätta dem som lämnar arbetskraften.

Fordonsutbildning

Bristen på fordonsutbildade riskerar också att bli omfattande år 2035. 19 av 21 län riskerar att få brist på arbetskraft med denna kompetens. De flesta av dessa län har brist på fordonsutbildade redan i dag. Tillgången beräknas vara ungefär oförändrad i flertalet län samtidigt som efterfrågan ökar. I Västernorrlands och Blekinge län bedöms arbetsmarknadsläget bli relativt balanserat år 2035, vilket delvis beror på en jämförelsevis svag befolkningsutveckling som ger en mer dämpad efterfrågeutveckling.

El-, automations-, dator- och kommunikations-teknisk utbildning

Bristen bedöms även bli omfattande på arbetskraft med utbildning inom el, data, kommunikationsteknik och automation. 16 län riskerar en bristsituation år 2035. Det beror på att tillgången beräknas minska eller utvecklas relativt svagt i länen under prognosperioden och därmed inte kommer att kunna tillgodose efterfrågan år 2035. I fem län bedöms det bli ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035. Utmärkande för flera av dessa län är en förhållandevis svag utveckling av efterfrågan.

Naturbruksutbildning

Även bristen på naturbruksutbildade riskerar att omfatta många län eftersom efterfrågan beräknas öka mer än tillgången. 15 län riskerar en bristsituation år 2035, huvudsakligen skogslänen samt delar av Götaland. Fyra län bedöms ha ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge, Skåne, Östergötlands, Södermanlands och Västra Götalands län. I två län, Stockholms och Västmanlands län, finns det risk för visst överskott år 2035, eftersom tillgången beräknas öka mer än efterfrågan.

Varierat arbetsmarknadsläge år 2035

För fyra utbildningsgrupper bedöms arbetsmarknadsläget år 2035 variera mellan olika län.

Byggutbildning

Arbetsmarknadsläget för byggutbildade bedöms variera mellan olika län år 2035. I ungefär hälften av landets län beräknas det vara brist på byggutbildade. I andra län bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2035. I Västerbottens län finns det risk för ett visst överskott på sikt eftersom tillgången beräknas öka mer än efterfrågan. Det gäller om nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flyttningar och pensionsavgångar. Det är dock svårt att få en heltäckande bild av såväl tillgången som efterfrågan på byggutbildade eftersom det sker en omfattande inpendling av arbetskraft

från andra länder.

Utbildning inom VVS, drift, underhåll och energiteknik

Även för denna utbildningsgrupp bedöms arbetsmarknadsläget på sikt skilja sig åt mellan olika län. I sju län beräknas efterfrågan öka mer än tillgången, vilket betyder att det finns risk för brist år 2035. I en rad län i främst Syd- och Mellansverige bedöms däremot tillgången och efterfrågan öka i ungefär samma utsträckning, vilket väntas ge ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035. I tre län bedöms det finnas risk för överskott år 2035. I Norrbottens och Västernorrlands län beror detta på att efterfrågan bedöms utvecklas svagt, vilket delvis är en följd av att befolkningen förväntas minska något under prognosperioden. I Östergötlands län förklaras överskottet i stället av en kraftig tillgångsökning.

Restaurang- och livsmedelsutbildning

Det bedöms bli ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge för restaurang- och livsmedelsutbildade i ungefär hälften av Sveriges län år 2035. I övriga län bedöms det finnas risk för brist. Tillgången väntas minska i flertalet län eftersom antalet examinerade inte beräknas vara tillräckligt stort för att ersätta dem som lämnar utbildningsgruppen på grund av pension eller vidareutbildning.

Barn- och fritidsutbildning

För barn- och fritidsutbildade bedöms arbetsmarknadsläget år 2035 variera över landet från relativt balanserat till risk för överskott. I ett län finns det risk för viss brist på sikt. Det är Uppsala län, vilket förklaras av att antalet barn väntas öka starkt i länet under prognosperioden.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge

En utbildningsgrupp bedöms ha ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge i nästan alla län.

Handels- och administrationsutbildning

Arbetsmarknadsläget bedöms bli relativt balanserat år 2035 för handels- och administrationsutbildade i nästan hela landet. Det beror på att samtidigt som efterfrågan beräknas minska kraftigt under prognosperioden så väntas tillgången minska ungefär lika mycket. I två län, Dalarnas och Kalmar län, finns det dock risk för ett visst överskott år 2035. Orsaken till den beräknade tillgångsminskningen är stora pensionsavgångar. Den minskade efterfrågan beror på den pågående utbildningsväxlingen på arbetsmarknaden där ökade kompetenskrav i flera yrken inom ekonomiområdet innebär ökad efterfrågan på eftergymnasialt utbildade.

Risk för överskott år 2035

För två utbildningsgrupper finns det en utbredd risk för överskott på utbildade år 2035.

Transportutbildning

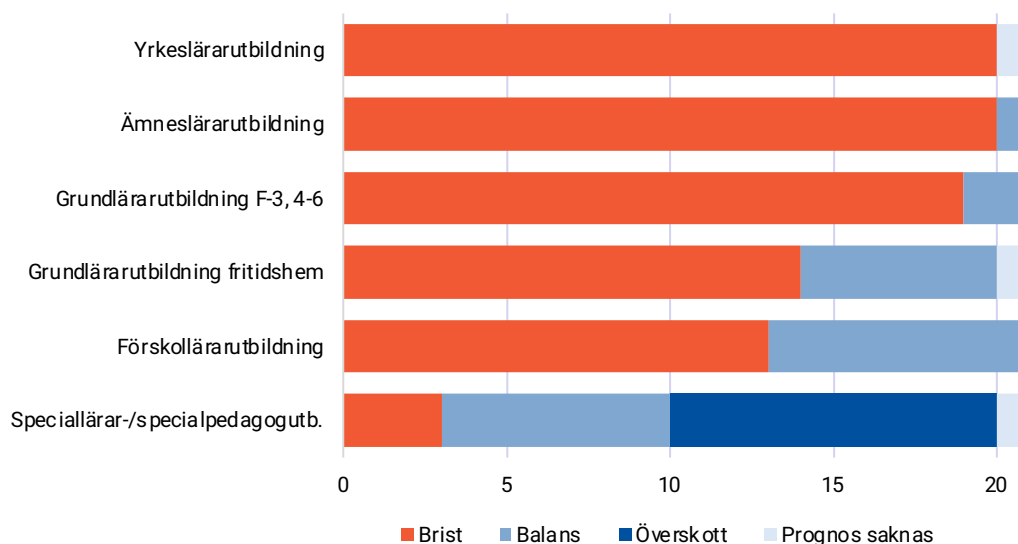
I dag är bristen på transportutbildade stor. På sikt bedöms denna brist vändas till risk för överskott i större delen av landet eftersom tillgången beräknas öka mycket snabbare än efterfrågan. Denna utveckling förutsätter ett fortsatt tillskott från arbetsmarknadsutbildning och komvux. I två län bedöms dagens brist dock kvarstå, Stockholms och Västra Götalands län, till följd av att tillgång och efterfrågan beräknas öka lika mycket.

Högskoleförberedande utbildning

Det beräknas vara risk för överskott i samtliga län år 2035 på personer med högskoleförberedande utbildning, som högsta utbildning. Tillgången beräknas utvecklas starkare än efterfrågan i alla län under prognosperioden.

Pedagogik och lärarutbildning

Diagram 2. Arbetsmarknadsläget år 2035. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller över-skott. För ett län saknas bedömningar på grund av ett litet antal utbildade.

Fortsatt brist på lärare i många län

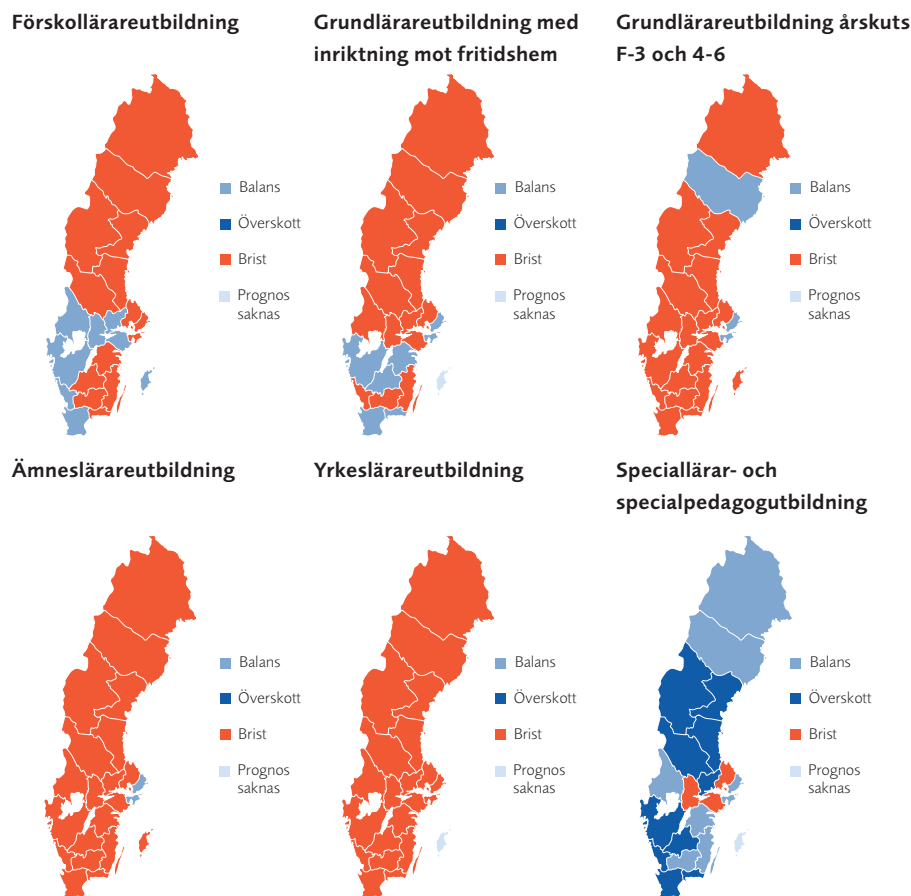
De pedagogiska utbildningarna på eftergymnasial nivå redovisas för sex lärargrupper. Tillgången på utbildade lärare bedöms inte öka tillräckligt mycket under prognosperioden för att tillgodose efterfrågan på lärare. Det betyder att dagens brist på lärare kan komma att bestå i många län.

Tillgången på personer med lärarutbildning beräknas i flertalet län vara i stort sett oförändrad eller minska under prognosperioden. Samtidigt ökar efterfrågan, vilket dels beror på att utbildade lärare antas ersätta dem som saknar lärarutbildning, dels på större barnkullar. År 2035 beräknas efterfrågan överstiga tillgången i stora delar av landet för samtliga lärarutbildningar utom för speciallärar- och specialpedagogutbildningarna, för vilka arbetsmarknadsläget bedöms bli mer varierat. Efterfrågeberäkningarna baseras på SCB:s befolkningsframskrivning från år 2020.

Alternativ beräkning

En alternativ beräkning har gjorts utifrån SCB:s befolkningsframskrivning från år 2021. I denna bedöms antalet barn och ungdomar utvecklas svagare än i befolkningsframskrivningen 2020, på grund av antaganden om lägre invandring och lägre fruktsamhet. Skillnaderna är speciellt stora bland barn och yngre tonåringar i förskole- och grundskoleåldrarna. Antalet barn i åldersgrupperna 1–5 år och 6–12 år beräknas minska i samtliga län utom i Uppsala län under prognosperioden.

I den alternativa beräkningen bedöms något färre län riskera brist år 2035. Men även i denna beräkning finns det risk för brist på de flesta lärargrupper i mer än hälften av landets län. Särskilt omfattande bedöms bristen vara på utbildade ämneslärare och yrkeslärare. Undantag är förskollärarutbildade och utbildade speciallärare och specialpedagoger, för vilka arbetsmarknadsläget år 2035 bedöms som relativt balanserat respektive med risk för överskott i ungefär hälften av länen.

Risk för brist i många län år 2035

Det bedöms vara en utbredd brist på flera lärargrupper år 2035.

Förskollärarytbildning

Det finns risk för brist på personer med förskollärarytbildning i två tredjedelar av landets län år 2035. Bristen gäller främst Norrlandslänen samt östra delarna av Syd- och Mellansverige.

Utmärkande för flertalet av de län som riskerar en bristsituation är att tillgången på personer med förskollärarytbildning beräknas minska eller vara oförändrad medan efterfrågan ökar. Pensionsavgångarna väntas bli stora.

I övriga landet beräknas tillgång och efterfrågan öka i ungefär samma utsträckning, vilket ger ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035.

Grundläraresutbildning med inriktning fritidshem

Även för grundläraresutbildade med inriktning mot fritidshem finns det risk för brist i två tredjedelar av Sveriges län. Bristen omfattar norra Sverige samt delar av Syd- och Mellansverige. Orsaken till bristen är i många län att tillgången beräknas minska kraftigt samtidigt som efterfrågan oftast ökar. I Västmanlands, Dalarnas och Norrbottens län beräknas tillgången halveras fram till år 2035. Stora pensionsavgångar väntas bidra till den minskade tillgången. I sex län bedöms arbetsmarknadsläget år 2035 vara relativt balanserat.

Grundlärautbildning årskurs F–3 och 4–6

Bristen på grundlärautbildade med inriktning mot årskurs F–3 respektive årskurs 4–6 bedöms omfatta nästan hela landet år 2035, eftersom 19 av 21 län riskerar en bristsituation. Tillgången beräknas minska eller vara ungefär oförändrad i flertalet län. Samtidigt väntas efterfrågan öka. Två län, Stockholms och Västerbottens län, bedöms ha ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035.

Ämneslärautbildning

Alla län utom Stockholms län riskerar brist på personer med ämneslärautbildning år 2035. Bristen beror på att tillgången i de flesta län beräknas vara i stort sett oförändrad samtidigt som efterfrågan väntas öka. I ett par Norrlandslän, Västerbottens och Norrbottens län, bedöms tillgången på ämneslärautbildade till och med minska under prognosperioden. I Stockholms län beräknas tillgång och efterfrågan öka i ungefär samma utsträckning, vilket innebär ett relativt balanserat arbetsmarknads-läge år 2035.

Yrkeslärautbildning

Bristen på personer med yrkeslärautbildning bedöms bli mycket omfattande år 2035. Samtliga län där en prognos har kunnat göras riskerar att få brist på yrkeslärare år 2035. Hälften av dessa län riskerar dessutom en kraftig brist. Tillgången beräknas minska eller vara ungefär oförändrad samtidigt som efterfrågan ökar starkt i hela landet. Den ökade efterfrågan beror till stor del på att personer med yrkeslärautbildning på sikt antas ersätta de yrkeslärare som i dag saknar sådan utbildning.

Speciallära- och specialpedagogutbildning

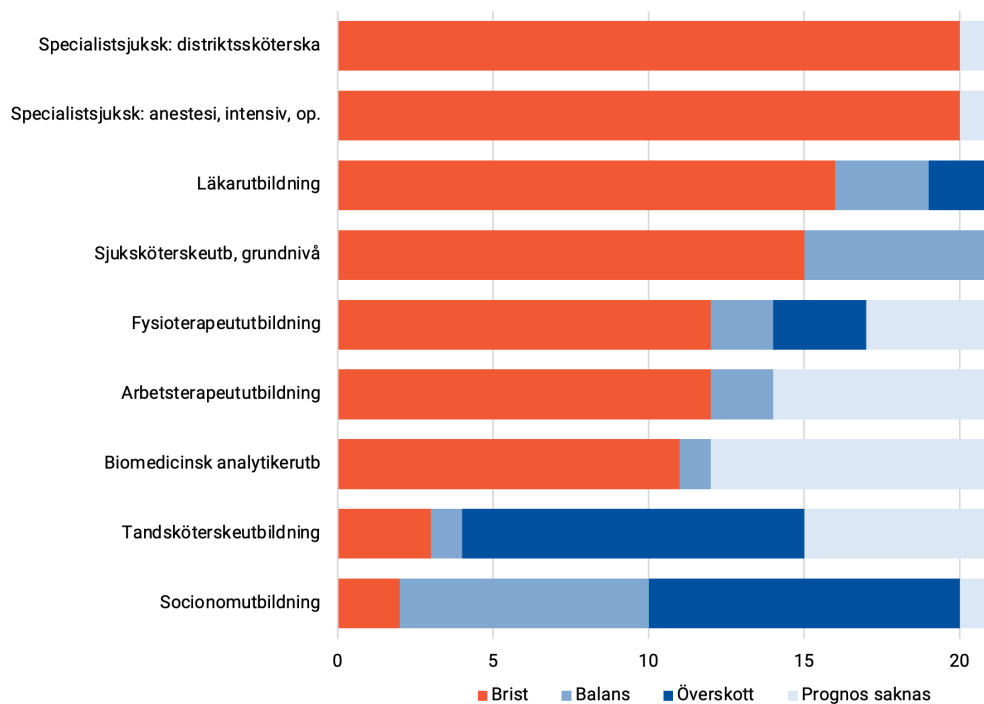
Arbetsmarknadsläget år 2035 bedöms variera mellan olika län för speciallära- och special-pedagogutbildade. I nästan samtliga län beräknas tillgången öka kraftigt. Antalet nybörjarplatser har dubblats på riksnivå under det senaste decenniet, vilket främst förklaras av att speciallärautbildningen återinfördes år 2008 efter ett uppehåll sedan 1990-talets början.

Även efterfrågan bedöms öka mycket starkt i nästan alla län. Det beror framför allt på att utbildade speciallärare och specialpedagoger på sikt antas ersätta dem som i dag arbetar i yrket utan en sådan utbildning.

I hälften av länen bedöms det finnas risk för överskott år 2035, till följd av att tillgången i dessa län ökar kraftigare än efterfrågan. Sju län bedöms samtidigt få ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035. I dessa län beräknas tillgång och efterfrågan öka ungefär lika mycket. Tre län riskerar brist, Uppsala, Södermanlands och Örebro län. Det beror på att tillgången beräknas öka svagare än efterfrågan fram till år 2035. Efterfrågan bedöms öka starkt i dessa län till följd av bland annat utbildningsväxlingen.

Hälso- och sjukvård samt social omsorg

Diagram 3. Arbetsmarknadsläget år 2035. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller över-skott. För några län saknas bedömningar på grund av ett litet antal utbildade.

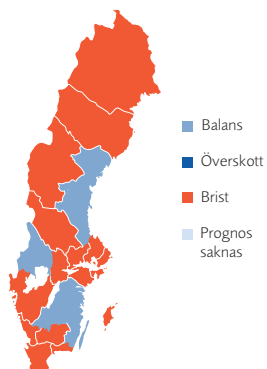
Stor brist på hälso- och sjukvårdsutbildade

Inom utbildningsområdet hälso- och sjukvård finns det risk för fortsatt eller till och med förstärkt brist på flera utbildningsgrupper. Här redovisas ett urval av utbildningarna inom hälso- och sjukvård och social omsorg på eftergymnasial nivå.

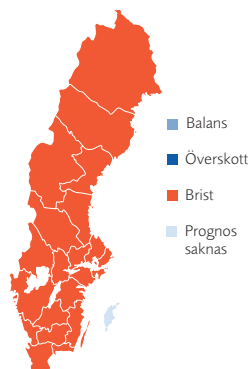
Efterfrågan på hälso- och sjukvårdsutbildade beror till stor del på befolkningens storlek och struktur. Behovet av vård är till exempel i genomsnitt större bland äldre än bland yngre. Efterfrågan på arbetskraft inom hälso- och sjukvårdsområdet bedöms fortsätta att öka eftersom Sveriges befolkning ökar under prognosperioden. Befolkningstillväxten bedöms dock vara ojämnt fördelad över landet. Befolkningen i Norrbottens och Västernorrlands län väntas minska i SCB:s befolkningsframskrivning från år 2020, samtidigt som befolkningen väntas öka starkt i andra län, exempelvis Uppsala och Hallands län.

Efterfrågan på hälso- och sjukvårdsutbildade beräknas dock öka i hela landet till följd av ett ökat antal äldre. För flera utbildningar bedöms inte tillgångsökningen vara tillräckligt stor för att tillgodose den framtida efterfrågan. Det finns därför risk för brist på arbetskraft för ett flertal hälso- och sjukvårdsutbildningar i stora delar av Sverige. Samtliga län riskerar fortsatt brist på specialist-sjuksköterskor. Bristen väntas även bli omfattande på grundutbildade sjuksköterskor, specialistutbildade läkare, biomedicinska analytiker och arbetsterapeuter.

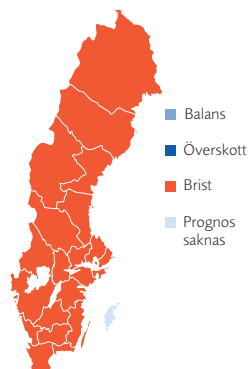
**Sjuksköterskeutbildning,
grundnivå**

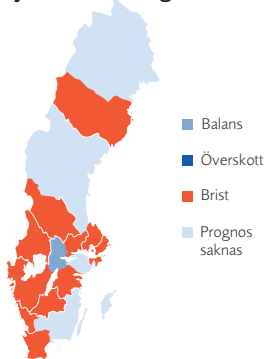
**Specialistsjuksköterskeutb: Anestesi,
intensiv, operation, ambulans**

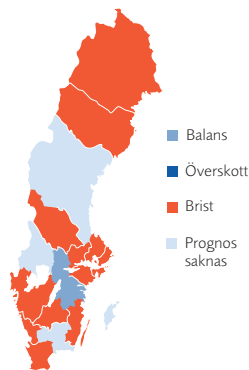
**Specialistsjuksköterskeutbildning:
distriktssköterska**

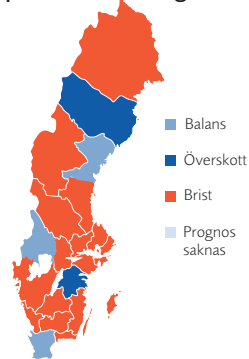
**Biomedicinsk
analytikerutbildning**

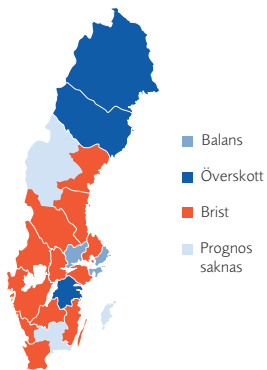
Arbets terapeututbildning

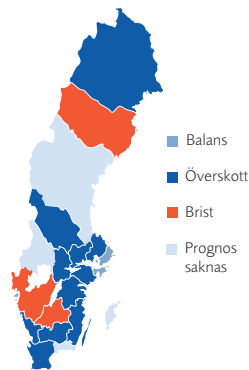
**Läkarutbildning
(specialistutbildning)**

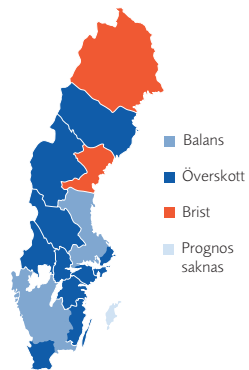
Fysioterapeututbildning

Tandsköterskeutbildning

Socionomutbildning

Omfattande brist på sjuksköterskor år 2035

Bristen bedöms vara särskilt stor på specialistsjuksköterskor. I samtliga län finns det risk för brist på dessa år 2035.

Sjuksköterskeutbildning, grundnivå

I stora delar av Sverige finns det risk för fortsatt brist på grundutbildade sjuksköterskor år 2035. En bristsituation riskeras i 15 av 21 län. Det beror på att tillgången inte beräknas öka tillräckligt mycket för att täcka den framtida efterfrågan på sjuksköterskor. I flertalet fall är det dagens bristsituation som inte väntas förändras under prognosperioden eftersom tillgång och efterfrågan beräknas öka i ungefär samma takt. I sex län bedöms dock arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2035.

Om den prognostiserade bristen på specialistsjuksköterskor kan åtgärdas under prognosperioden genom vidareutbildning av grundutbildade sjuksköterskor, kommer bristen på grundutbildade sjuk-sköterskor att förvärras.

Specialistsjuksköterskeutbildning inom anestesi-, intensiv-, operations- och ambulanssjukvård

Hela landet bedöms få fortsatt brist på specialistsjuksköterskor med inriktning mot anestesi-, intensiv-, operations- och ambulanssjukvård under prognosperioden. Examinationen beräknas inte vara tillräckligt stor för att tillgången ska kunna växa i den omfattning som krävs för att efterfrågan år 2035 ska kunna tillgodoses.

I några län i Syd- och Mellansverige väntas bristen öka ytterligare jämfört med i dag. Det beror på att tillgången beräknas vara relativt oförändrad under prognosperioden, samtidigt som efterfrågan ökar.

Specialistsjuksköterskeutbildning till distriktssköterska

Även på distriktssköterskor finns det risk för fortsatt brist i hela landet år 2035. Dagens brist riskerar dessutom att förvärras i nästan alla län eftersom tillgången på distriktssköterskor väntas minska eller vara oförändrad. Pensionsavgångarna beräknas bli stora eftersom medelåldern bland distriktssköterskorna är hög. Efterfrågan på distriktssköterskor bedöms samtidigt öka i hela landet.

I fyra län, Skåne, Kalmar, Örebro och Jämtlands län, finns det risk för en kraftigt förstärkt brist på sikt. Tillgången beräknas i dessa län minska med cirka en fjärdedel samtidigt som efterfrågan väntas öka.

Risk för brist år 2035

År 2035 finns det i många län även risk för brist på arbetskraft med biomedicinsk analytikerutbildning och arbetsterapeututbildning.

Biomedicinsk analytikerutbildning

För denna utbildningsgrupp kan bedömningar över arbetsmarknadsläget år 2035 göras för 12 av 21 län. 11 av dessa län riskerar fortsatt brist på biomedicinskt utbildade under prognosperioden. I flertalet av länen bedöms dagens brist dessutom förvärras eftersom tillgången på biomedicinskt utbildade beräknas minska fram till år 2035 samtidigt som efterfrågan väntas öka. I Uppsala och Värmlands län finns det risk för en kraftigt förstärkt brist eftersom tillgången där beräknas minska med en dryg tredjedel, samtidigt som efterfrågan väntas öka något. I Örebro län bedöms däremot arbetsmarknadsläget bli relativt balanserat år 2035. Tillgång och efterfrågan beräknas öka i ungefär samma takt, vilket innebär att dagens relativt balanserade arbetsmarknadsläge består.

Arbetsterapeututbildning

Bedömningar av arbetsmarknadsläget kan för arbetsterapeututbildningen göras för 14 av 21 län. Flertalet av länen, 12 län, riskerar brist på utbildade år 2035. Tillgången beräknas minska eller vara relativt oförändrad i flera län, samtidigt som efterfrågan väntas öka till följd av ökad befolkning och fler äldre.

Arbetsmarknadsläget bedöms vara relativt balanserat år 2035 i två län, Örebro och Östergötlands län. Det beror på att tillgången på arbetsterapeututbildade beräknas öka i ungefär samma takt som efterfrågan, vilket innebär att dagens relativt balanserade arbetsmarknadsläge bibehålls under prognosperioden.

Varierat arbetsmarknadsläge år 2035

För ett antal utbildningsgrupper bedöms arbetsmarknadsläget år 2035 variera mellan olika län.

Läkarutbildning

Bedömningar för läkarutbildningen har kunnat göras för samtliga län. Kartan visar arbetsmarknadsläget för specialistutbildade läkare. Bristen på specialistutbildade läkare beräknas kvarstå under prognosperioden i stora delar av Sverige. Samtidigt innebär de senaste 15 årens expansion av läkarutbildningen att tillgången på icke specialistutbildade läkare relativt väl bedöms motsvara efterfrågan år 2035 i flertalet län.

Tre län bedöms få ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035 för specialistutbildade läkare. Det är Skåne, Värmlands och Västernorrlands län. Det beror på en något starkare tillgångsökning, relativt efterfrågetillväxten, i dessa län. I två län, Östergötlands och Västerbottens län, finns det risk för ett överskott. Det beror på att tillgången beräknas växa snabbare än efterfrågan under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis antal examinerade, flyttningar och pensionsavgångar.

Arbetsmarknadsläget och tillgången på läkare kan dock variera mellan olika specialiteter och mellan olika delar av länen.

Fysioterapeututbildning

För fysioterapeututbildningen har bedömningar av arbetsmarknadsläget kunnat göras för 17 län. De flesta av dessa län riskerar en bristsituation år 2035. Det beror i flera fall på att tillgången inte beräknas öka i samma utsträckning som efterfrågan.

I två län, Stockholms och Västmanlands län, bedöms arbetsmarknadsläget för fysioterapeuter vara fortsatt relativt balanserat under prognosperioden. På sikt finns det risk för ett visst överskott i tre län, Östergötlands, Västerbottens och Norrbottens län, till följd av att tillgången beräknas öka mer än efterfrågan. Eftersom det väntas bli brist på fysioterapeuter i stora delar av landet år 2035 kan ett förändrat flytt- eller pendlingsmönster dock förändra arbetsmarknadsläget i dessa län.

Tandsköterskeutbildning

Bedömningar av det framtida arbetsmarknadsläget för tandsköterskeutbildade har kunnat göras för 15 län. Tillgången beräknas öka kraftigt under prognosperioden i flertalet av dessa län. Tandsköterskeutbildningen ges på yrkeshögskolan och antalet antagna har ökat kraftigt under senare år eftersom det har varit brist på utbildade tandsköterskor. Efterfrågan på tandsköterskeutbildade bedöms öka i alla län fram till år 2035 till följd av ökad befolkning och utbildningsväxling, vilken innebär att en allt högre andel av dem som arbetar som tandsköterskor antas ha genomgått en tandsköterskeutbildning inom yrkeshögskolan år 2035 jämfört med i dag.

Med dagens utbildningsvolym finns det risk för överskott på tandsköterskeutbildade i 11 av 15 bedömda län år 2035. Tillgången beräknas öka kraftigt i samtliga dessa län. Prognosens resultat gäller under förutsättning att antalet antagna på tandsköterskeutbildningen ligger kvar på nuvarande nivå under prognosperioden. Yrkeshögskolan har dock i uppgift att anpassa utbildningsvolymen till efterfrågan, något som prognosen inte har möjlighet att ta hänsyn till. I Stockholms län beräknas tillgång och efterfrågan öka i ungefär samma utsträckning, vilket innebär ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035. Tre län riskerar fortsatt brist år 2035, Jönköpings, Västerbottens och Västra Götalands län.

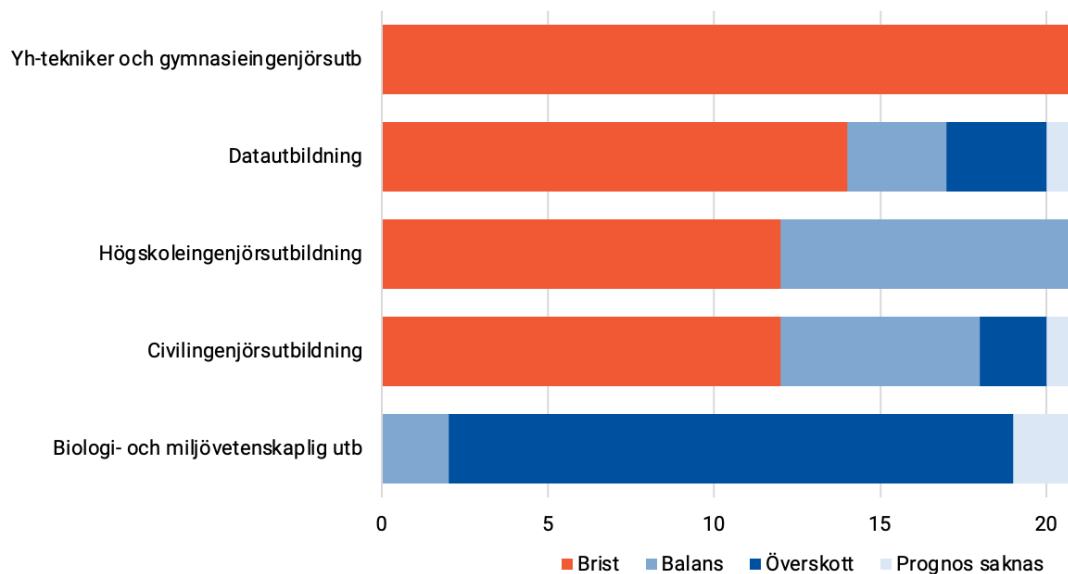
Socionomutbildning

Arbetsmarknadsläget för socionomutbildade bedöms variera mellan olika län år 2035. I omkring hälften av länen finns det risk för överskott av socionomutbildade. Det beror på att tillgången beräknas öka betydligt snabbare än efterfrågan. I knappt hälften av Sveriges län bedöms arbetsmarknadsläget bli relativt balanserat år 2035 eftersom tillgång och efterfrågan beräknas öka i ungefär samma takt under prognosperioden.

Det finns risk för brist i två län år 2035, Västernorrlands och Norrbottens län. Tillgången beräknas vara relativt oförändrad i dessa län samtidigt som efterfrågan ökar.

Teknik, naturvetenskap och data

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget år 2035. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller överskott. För några län saknas bedömningar på grund av ett litet antal utbildade.

Brist på ingenjörer i många län år 2035

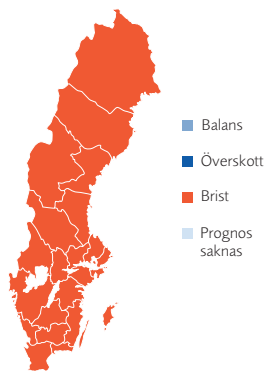
Den tillgångsökning på ingenjör- och datautbildade som beräknas ske under prognosperioden bedöms inte vara tillräckligt stor för att tillgodose den framtida efterfrågan i stora delar av Sverige. Det finns därmed risk för brist i många län år 2035.

En stor del av efterfrågetillväxten förklaras av den pågående utbildningsväxlingen på arbetsmarknaden. Den innebär att en allt större andel av dem som arbetar inom olika ingenjör- och datayrken på sikt väntas ha en eftergymnasial utbildning inom teknik och data. I dag finns det en relativt stor grupp inom dessa yrken, som saknar eftergymnasial utbildning. Vid pensioneringen väntas de ersättas av personer som har en eftergymnasial utbildning som matchar dagens krav. Effekten av utbildningsväxlingen antas därmed bli en ökad efterfrågan på civilingenjörer, högskoleingenjörer och datautbildade samt en dämpad efterfrågan på gymnasieingenjörer.

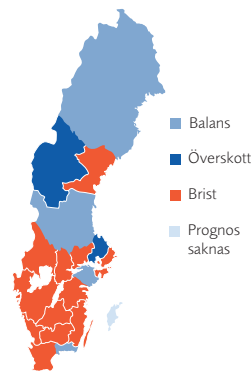
Det finns risk för överskott på biologi- och miljövetenskapligt utbildade i stora delar av landet år 2035. Antalet examinerade beräknas vara avsevärt större än antalet som lämnar arbetskraften, vilket innebär att tillgången ökar betydligt snabbare än efterfrågan.

Här nedan redovisas ett urval av eftergymnasiala utbildningar inom teknik, naturvetenskap och data.

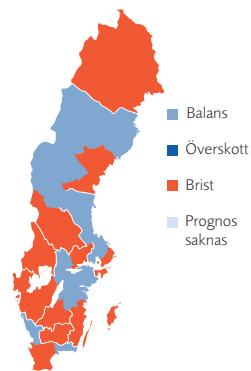
**Yh-tekniker och
gymnasieingenjörsutbildning**

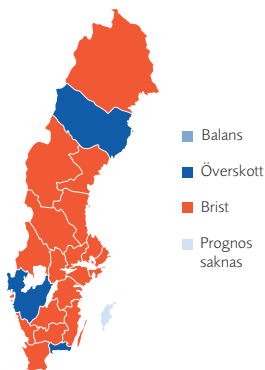
Civilingenjörsutbildning

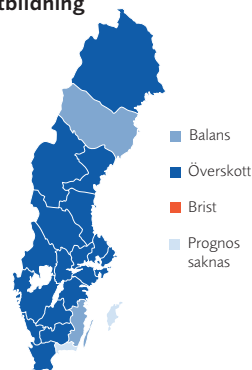
Högskoleingenjörsutbildning

Datautbildning

**Biologi och miljövetenskaplig
utbildning**

Risk för brist år 2035

Det finns risk för brist på Yh-tekniker och gymnasieingenjörutbildade i hela landet år 2035.

Yh-tekniker och gymnasieingenjörutbildning

Det finns risk för brist på Yh-tekniker och gymnasieingenjörer i alla län år 2035. Det beror på att tillgången beräknas minska i hela landet under prognosperioden. Pensionsavgångarna bland personer med gymnasieingenjörutbildning kommer att bli mycket stora. Antalet personer som examineras som gymnasieingenjör eller tekniker från yrkeshögskolan bedöms inte vara tillräckligt stort för att ersätta dem som lämnar arbetskraften under prognosperioden.

Samtidigt beräknas efterfrågan vara ungefär oförändrad eller öka svagt i flertalet län. Efterfrågetillväxten dämpas av att gymnasieingenjörutbildade vid pensioneringen antas ersättas av högskole- eller civilingenjörutbildade.

Varierat arbetsmarknadsläge år 2035

För ingenjörutbildade och datautbildade bedöms arbetsmarknadsläget variera mellan olika län, men många län riskerar en brist-situation.

Civilingenjörutbildning

Det finns risk för brist på civilingenjörutbildade i drygt hälften av Sveriges län år 2035. Det beror på att tillgångsökningen inte beräknas vara tillräckligt stor för att tillgodose den framtida efterfrågan, vilken främst drivs av utbildningsväxlingen på arbetsmark-

naden. Utbildningsväxlingen innebär att en större andel av dem som arbetar i ett ingenjörsyrke på sikt antas ha en civilingenjörsutbildning. I många län är det redan i dag brist på civilingenjörsutbildade.

I sex av landets län bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2035. I två län, Jämtlands och Uppsala län, finns det risk för överskott då tillgången beräknas öka snabbare än efterfrågan. Eftersom det väntas bli brist på civilingenjörsutbildade i många län år 2035 kan ett förändrat flytt- eller pendlingsmönster dock förändra arbetsmarknadsläget i dessa län.

Högskoleingenjörsutbildning

Mer än hälften av landets län riskerar brist på högskoleingenjörsutbildade år 2035. Flera av dessa län beräknas ha en svag utveckling av tillgången under prognosperioden samtidigt som efterfrågan ökar. En stor del av efterfrågetillväxten beror på utbildningsväxlingen, som innebär att kraven på formell kompetens väntas fortsätta att öka i ingenjörsyrkena. Högskoleingenjörer utgör en viktig utbildningsgrupp vid ersättningsrekryteringen efter de stora pensionsavgångar som väntas bland gymnasieingenjörer. Nio län bedöms få ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035.

Datautbildning

Både tillgång och efterfrågan på datautbildade beräknas öka starkt i flertalet län under prognosperioden. Efterfrågetillväxten beror till stor del på att kraven på formell kompetens bedöms fortsätta att öka. Efterfrågan beräknas utvecklas snabbare än tillgången i ungefär hälften av landets län. Bristen på datautbildade bedöms därför bli omfattande år 2035. 14 av 21 län riskerar brist på datautbildade och i många av dessa län råder det redan i dag en bristsituation. Arbetsmarknadsläget bedöms bli relativt balanserat år 2035 i tre län, Skåne, Dalarnas och Örebro län. Tillgången på datautbildade bedöms öka relativt starkt i dessa län, vilket medför att tillgången bedöms överensstämma med efterfrågan på sikt.

I tre län finns det risk för visst överskott på grund av att tillgången beräknas öka starkare än efterfrågan under prognosperioden. Det gäller Blekinge, Västerbottens och Västra Götalands län. Tillgångsökningen på datautbildade drivs framför allt av en stor examination. Samtidigt har yrkeshögskolan i uppgift att anpassa utbildningsvolymerna till efterfrågan, något som prognosen inte har möjlighet att ta hänsyn till. Prognosens resultat gäller därför under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis antagna och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Risk för överskott år 2035

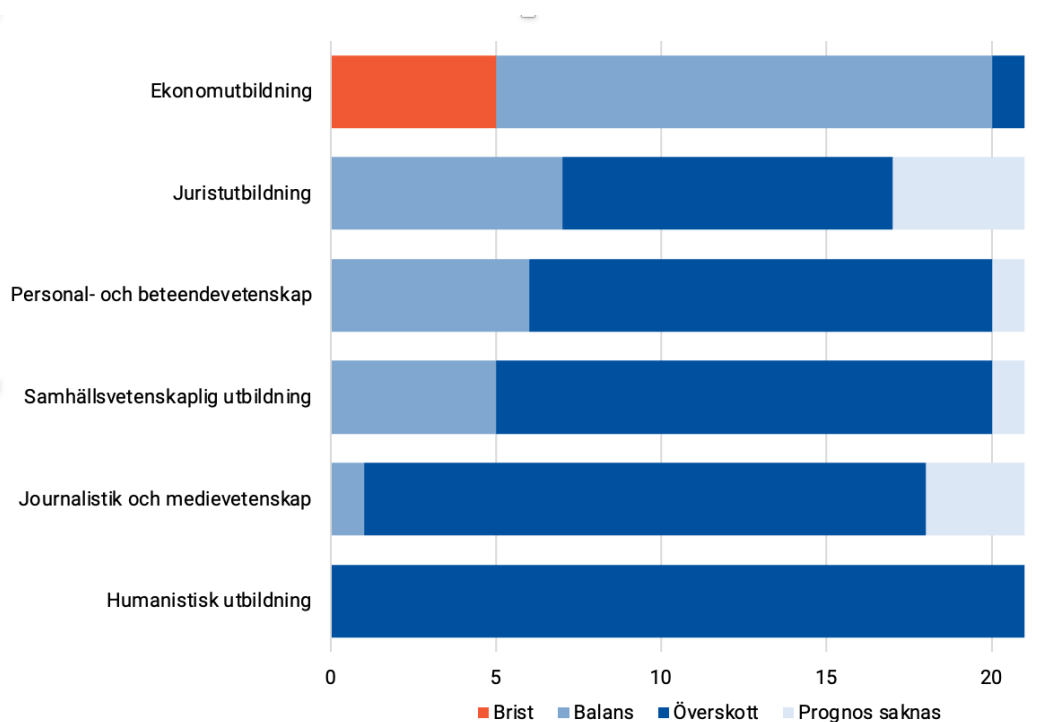
För biologi- och miljövetenskaplig utbildning finns det en omfattande risk för överskott på utbildade år 2035.

Biologi- och miljövetenskaplig utbildning

Det finns risk för överskott på biologi- och miljövetenskapligt utbildade i nästan alla län år 2035. Det beror på att tillgången beräknas öka betydligt starkare än efterfrågan. I två län, Kalmar och Västerbottens län, väntas tillgång och efterfrågan öka ungefär lika mycket, vilket innebär att arbetsmarknadsläget bedöms bli relativt balanserat år 2035.

Humaniora, samhällsvetenskap, juridik och ekonomi

Diagram 5. Arbetsmarknadsläget år 2035. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller över-skott. För några län saknas bedömningar på grund av ett litet antal utbildade.

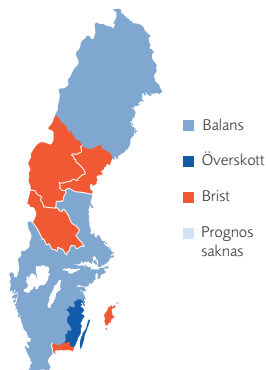
Risk för överskott på flera utbildningsgrupper år 2035

Inom humaniora, samhällsvetenskap, juridik och ekonomi beräknas tillgången på arbetskraft öka starkt under prognosperioden. Många är intresserade av att läsa utbildningar inom dessa områden och antalet examinerade beräknas vara stort.

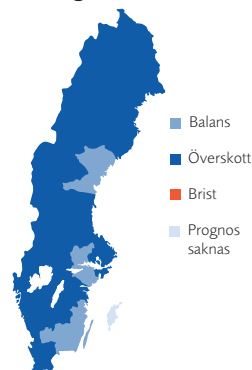
Samtidigt bedöms även efterfrågan öka kraftigt på flera utbildningsgrupper, vilket till stor del beror på utbildningsväxlingen på arbetsmarknaden eftersom kompetenskraven antas öka inom flera yrken kopplade till utbildningsområdena. Sammantaget beräknas tillgången på utbildade inom humaniora, samhällsvetenskap, juridik och ekonomi växa i samma takt eller snabbare än efterfrågan. Det betyder att det finns risk för överskott i många län. I andra län bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2035.

Här redovisas ett urval av eftergymnasiala utbildningar inom humaniora, samhällsvetenskap, juridik och ekonomi.

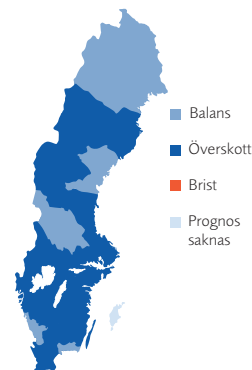
Ekonomutbildning

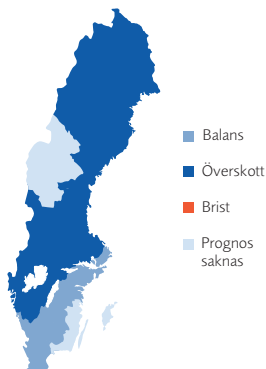
Personal- och beteendevetenskaplig utbildning

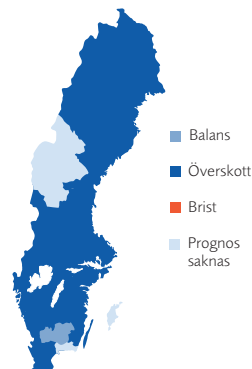
Samhällsvetenskaplig utbildning

Juristutbildning

Jornalistik- och medievetenskaplig utbildning

Humanistisk utbildning

Varierat arbetsmarknadsläge år 2035

Arbetsmarknadsläget år 2035 bedöms variera mellan olika län för flera utbildningsgrupper.

Ekonomutbildning

Både tillgång och efterfrågan på ekonomutbildade beräknas öka starkt under prognosperioden. En stor del av efterfrågetillväxten beror på den utbildningsväxling som väntas fortsätta till följd av att utbildningskraven ökar inom flera yrken inom ekonomiområdet där det tidigare har varit tillräckligt med en kortare utbildning.

I 15 län bedöms arbetsmarknadsläget år 2035 vara relativt balanserat. Det beror på att tillgång och efterfrågan beräknas öka i samma takt. Fem län bedöms riskera en viss brist på ekonomutbildade år 2035 eftersom tillgången inte växer i samma utsträckning som efterfrågan. Det gäller Gotlands, Blekinge, Dalarnas, Jämtlands och Västernorrlands län.

Det finns samtidigt risk för ett visst överskott år 2035 i Kalmar län, vilket förklaras av att antalet examinerade i länet beräknas vara fler än de som lämnar arbetskraften till följd av pensionering.

Personal- och beteendevetenskaplig utbildning

Även på utbildade personal- och beteendevetare ökar såväl tillgång som efterfrågan starkt. Utbildningsväxlingen på arbetsmarknaden bidrar till efterfrågetillväxten eftersom kompetenskraven ökar i många yrken. Arbetsmarknadsläget år 2035 varierar i länen

mellan överskott och relativt balanserat.

Tillgången beräknas öka betydligt mer än efterfrågan i två tredjedelar av landets län, vilket innebär att det finns risk för överskott i dessa län år 2035. Västernorrlands län samt några län i östra Syd- och Mellansverige bedöms ha ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035 eftersom tillgång och efterfrågan utvecklas i ungefär samma takt under prognosperioden.

Samhällsvetenskaplig utbildning

Tillgången på arbetskraft med samhällsvetenskaplig utbildning beräknas öka jämförelsevis starkt i många län. Arbetsmarknadsläget i länen varierar på sikt mellan överskott och relativt balanserat.

I två tredjedelar av Sveriges län finns det risk för överskott år 2035, eftersom tillgången beräknas öka snabbare än efterfrågan under prognosperioden. I fem län bedöms arbetsmarknadsläget bli relativt balanserat år 2035. Det är Blekinge, Hallands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

Juristutbildning

Även för juristutbildade bedöms arbetsmarknads-läget år 2035 variera mellan överskott och balans. I 10 län bedöms det finnas risk för överskott på juristutbildade år 2035. Tillgången beräknas öka relativt kraftigt i dessa län samtidigt som efterfrågan utvecklas svagare. Sju län i södra Sverige och i östra Mellansverige bedöms ha ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035.

Risk för överskott år 2035

Det finns risk för överskott på utbildade inom humaniora och journalistik år 2035.

Journalistik- och medievetenskaplig utbildning

Det bedöms bli stort överskott på utbildade inom journalistik och medievetenskap i nästan alla län. Det beror på att tillgången beräknas öka mycket starkare än efterfrågan.

Med nuvarande utbildningsdimensionering beräknas tillgången, med något enstaka undantag, öka med över 50 procent i landets län under prognosperioden. I sex län beräknas tillgången på utbildade fördubblas fram till år 2035. Det gäller Uppsala, Hallands, Skåne, Västmanlands, Kalmar och Södermanlands län. I Kronobergs län bedöms arbetsmarknadsläget samtidigt vara relativt balanserat år 2035.

Humanistisk utbildning

Det finns risk för överskott på humanistiskt utbildade i hela landet år 2035. I nästan alla län bedöms dessutom överskottet bli stort. Tillgången ökar relativt starkt i samtliga län under prognosperioden samtidigt som efterfrågan beräknas vara relativt oförändrad eller till och med minska i flera län.

Foto: Susan Q Yin, Unsplash

Del 2 - Förväntad brist/överskott i Västerbotten år 2035

Västerbotten - ett samlat underskott år 2035

Prognosen visar på ett samlat underskott på 1 622 personer år 2035. Det prognostiserade underskottet fördelas mycket olika mellan skilda utbildningsgrupper, där vissa utbildningsgrupper förväntas ha underskott medan andra har ett överskott.

I tabell på nästa sida visas tillgång och efterfrågan enligt prognosen, över- och underskott samt bedömning kring förväntad brist år 2035.

Utbildningsgrupper med störst brist

De utbildningar där det förväntas störst brist är för gymnasial vård- och omsorgsutbildning (underskott på 3 738 personer), gymnasial industriteknisk utbildning (underskott på 2 262 personer) samt yrkeslärarutbildning (underskott på 173 personer). Fyra utbildningsgrupper förväntas få en ökande brist: gymnasial fordonsutbildning (underskott på 410 personer), högskoleingenjörsutbildning (underskott på 495 personer), apotekar- och receptarieutbildning (underskott på 75 personer) samt övriga specialistsjuksköterskeutbildade (underskott på 171 personer). Graden av brist är inte enbart sett till antal utan även i relation till utbildningsgruppens storlek. Ytterligare tolv utbildningsgrupper förväntas ha brist eller fortsatt brist och ytterligare fyra förväntas ha en viss brist. Sammantaget förväntas 22 utbildningsgrupper ha brist år 2035, med övervikt mot vård- och omsorgsutbildningar, tekniska utbildningar och lärarutbildningar.

Utbildningsgrupper med balans

Ett mindre antal utbildningsgrupper förväntas ha balans mellan antalet som finns och antalet som efterfrågas. Det handlar om grundlärarutbildning (F-3, 4-6), speciallärar- och specialpedagogutbildning, gymnasial handels- och administrationsutbildning, eftergymnasial ekonomutbildning, medicinsk sekreterarutbildning, yh-utbildning i företagsekonomi, handel och administration, eftergymnasial utbildning i biologi och miljö, gymnasial barn- och fritidsutbildning samt tandläkarutbildning.

Utbildningsgrupper med överskott

Inom humanistiska, samhällsvetenskapliga utbildningar och för utbildningar inom kultur och media finns en flera utbildningsgrupper där det kommer att finnas ett överskott år 2035. Eftergymnasiala utbildningar i konstnärliga ämnen, medieproduktion, biblioteks- och informationsvetenskap, personal- och beteendevetenskap, journalistik och medievetenskap samt samhällsvetenskaplig utbildning bedöms alla ha en risk för stort överskott år 2035. Även gruppen med gymnasial transportutbildning respektive folk- och grundskoleutbildning förväntas ha en risk för stort överskott. Det finns även risk för överskott inom högskoleförberedande utbildning, eftergymnasial humanistisk utbildning, juristutbildning, psykologutbildning samt läkarutbildning. En risk för visst överskott förväntas för civilingenjörsutbildning, fysioterapeututbildning samt socionomutbildning.

Västerbotten Trender och prognoser för utbildning och arbetsmarknad 2022 - Del 2
Förväntad brist/överskott i Västerbotten år 2035

SUN 2000	Utbildningsgrupp	Tillgång prognos	Efterfrågan prognos	Över-/under- skott	Bedömning år 2035
012Z	Folk- och grundskoleutbildning	10868	10868	10868	Risk för stort överskott
25K	Konstnärlig utbildning – eftergymnasial	767	428	339	Risk för stort överskott
25M	Medieproduktion – eftergymnasial	355	253	102	Risk för stort överskott
35B	Biblioteks- och informationsvetenskap – eftergymnasial	425	294	131	Risk för stort överskott
35F	Personal- och beteendevetenskap, sociologi – minst 3 år	1640	1207	433	Risk för stort överskott
35M	Journalistik och medievetenskap – eftergymnasial	694	506	188	Risk för stort överskott
35S	Samhällsvetenskaplig utbildning – eftergymnasial, minst 3 år	1210	922	288	Risk för stort överskott
83T	Transportutbildning – gymnasial	4186	3068	1118	Risk för stort överskott
03AE	Högskoleförberedande utbildning	15675	12859	2816	Risk för överskott
25H	Humanistisk utbildning – eftergymnasial, minst 3 år	848	675	173	Risk för överskott
35J	Juristutbildning	818	652	166	Risk för överskott
35P	Psykologutbildning	580	445	135	Risk för överskott
75H	Läkarutbildning	2319	1996	323	Risk för överskott
45D	Datautbildning – eftergymnasial	1560	1409	151	Risk för visst överskott
53B	Byggutbildning – gymnasial	6762	5891	871	Risk för visst överskott
75L	Fysioterapeututbildning	640	568	72	Risk för visst överskott
75P	Socionomutbildning	2822	2202	320	Risk för visst överskott
55BG	Civilingenjörsutbildning	3006	2765	241	Risk för visst överskott
75V	Tandläkarutbildning	347	321	26	Mer balanserat
15G	Grundlärautbildning, årskurs F–3 och 4–6	1846	1987	-141	Mer balanserat
15S	Speciallärar- och specialpedagogutbildning	737	742	-5	Mer balanserat
33H	Handels- och administrationsutbildning – gymnasial	3133	3554	-421	Mer balanserat
35E	Ekonomutbildning – eftergymnasial, minst 3 år	3304	3475	-171	Mer balanserat
35V	Medicinsk sekreterarutbildning	475	493	-18	Mer balanserat
35Y	Yh-utbildning i företagsekonomi, handel, administration	837	873	-36	Mer balanserat

Västerbotten Trender och prognoser för utbildning och arbetsmarknad 2022 - Del 2
Förväntad brist/överskott i Västerbotten år 2035

SUN 2020	Utbildningsgrupp	Tillgång prognos	Efterfrågan prognos	Över-/under- skott	Bedömning år 2035
45B	Biologi och miljö – eftergymnasial, minst 3 år	1006	960	46	Mer balanserat
73B	Barn- och fritidsutbildning – gymnasial	4073	7319	-246	Mer balanserat
45FM-K	Fysik, matematik, statistik, kemi och geologi – eftergymnasial, minst 3 år	828	969	-141	Risk för viss brist
53R	VVS, energi, drift och underhåll – gymnasial	1251	1395	-144	Risk för viss brist
75B	Arbetsterapeututbildning	497	558	-61	Risk för viss brist
83R	Restaurang- och livsmedelsutbildning – gymnasial	2177	2417	-240	Risk för viss brist
15B	Förskolläraryrkesutbildning	1951	2577	-626	Risk för brist
15F	Grundläraryrkesutbildning, fritidshem	475	655	-180	Risk för brist
15HP	Ämnesläraryrkesutbildning	2632	3386	-754	Risk för brist
55AT	Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning	2575	3675	-1100	Risk för brist
63Z	Naturbruksutbildning – gymnasial	2395	3302	-907	Risk för brist
65S	Skogsvetenskaplig utbildning – eftergymnasial, minst 3 år	321	379	-58	Risk för brist
53E	El, data- och kommunikationsteknik, automation – gymnasial	5233	5329	-96	Risk för brist
73T	Tandsköterskeutbildning	337	327	10	Risk för brist
75D	Biomedicinsk analytikerutbildning	484	458	26	Risk för brist
75N	Sjuksköterskeutbildning, grundnivå	2481	2598	-117	Risk för brist
75SA	Specialistsjuksköterskeutb: anestesi, intensiv, operation, ambulans	780	776	4	Risk för brist
75SD	Specialistsjuksköterskeutb: distriktssköterska	601	625	-24	Risk för brist
15V	Yrkesläraryrkesutbildning	341	514	-173	Risk för stor brist
53I	Industri teknisk utbildning – gymnasial	3808	6070	-2262	Risk för stor brist
73OX	Vård- och omsorgsutbildning – gymnasial	5379	9117	-3738	Risk för stor brist
53F	Fordonsutbildning – gymnasial	3708	4118	-410	Risk för stor brist
75A,J	Apotekar- och receptarieutbildning	223	298	-75	Risk för stor brist
75SB-SX	Specialistsjuksköterskeutb: övriga inriktningar	474	645	-171	Risk för stor brist
55H-L	Högskoleingenjörsutbildning	2186	2681	-495	Risk för stor brist

Foto: C D-X, Unsplash

Del 3 - Prognoser enskilda utbildningsgrupper per utbildningsnivå år 2035 i Västerbotten

Prognosresultat redovisas per utbildningsgrupp och begreppet används genomgående i texterna. Med utbildningsgrupp menas de personer i länet (förvärvsarbetande eller arbetskraften) som har den eller de aktuella utbildningarna.

Huvudresultatet av prognosberäkningarna är utvecklingen av tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035 för varje utbildningsgrupp.

Förgymnasial utbildning

Folk- och grundskoleutbildning

Utbildningar som ingår: Folk- och grundskoleutbildning, samt motsvarande äldre och utländsk utbildning. Omkring 20 procent har en utbildning kortare än nio år, en majoritet av dessa har en utländsk utbildning.

Nationell bedömning: Saknas år 2035.

Stor spridning över arbetsmarknaden

Många med folk- och grundskoleutbildning som sin högsta utbildning tillhör inte arbetskraften och ingår därmed inte i tillgången på utbildade. Det gäller framför allt många yngre personer som fortfarande studerar.

År 2018 var tillgången på folk- och grundskoleutbildade i Västerbottens län totalt 11 800 personer, varav omkring 10 100 förvärvsarbetande och 1 600 var arbetslösa.

Spridningen över arbetsmarknaden var stor. Drygt 15 procent av de förvärvsarbetande arbetade inom vård- och omsorgssektorn och närmare 15 procent vardera inom tillverkningsindustrin och parti- och detaljhandeln.

Tillgången minskar något

Länets tillgång på folk- och grundskoleutbildade väntas minska med cirka 10 procent under prognosperioden. Det beror på att utflödet från utbildningsgruppen är större än inflödet till utbildningsgruppen.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 37 procent 50 år eller äldre.

Migrationen till och från länet har en positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas fler personer invandra än utvandra.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på folk- och grundskoleutbildade fram till år 2035.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland folk- och grundskoleutbildade i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan minskar

Totalt beräknas efterfrågan på folk- och grundskoleutbildade i länet minska med cirka 25 procent fram till år 2035. Nedgången beror på att utbildningsväxlingen antas fortsätta på arbetsmarknaden. Den innebär bland annat att det blir mindre gångbart med enbart grundskoleutbildning inom en rad olika yrken där det ofta krävs gymnasieutbildning redan i dag, såsom vårdbiträden, snickare och försäljningspersonal.

Risk för stort överskott år 2035

Efterfrågan väntas minska mer än tillgången under prognosperioden. Dessutom är det i dag en hög arbetslöshet bland personer med enbart folk- och grundskoleutbildning, vilket indikerar ett överskott redan i dag. Sammantaget innebär detta att det på sikt finns risk för ett stort överskott på folk- och grundskoleutbildade.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis vidareutbildning, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

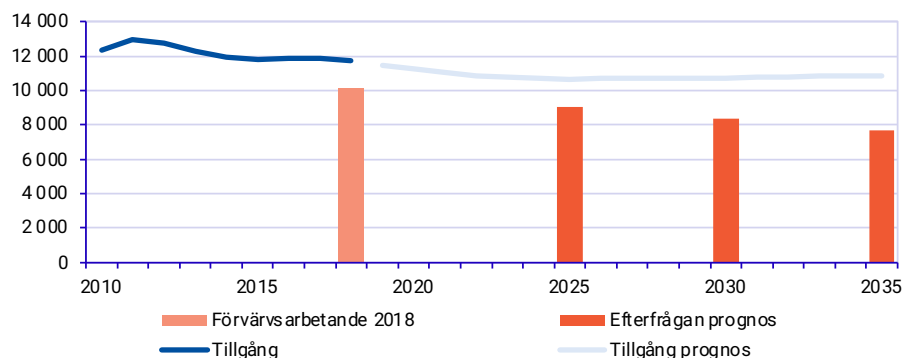

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

Olika faktorerers effekt på tillgångsutvecklingen fram till år 2035 redovisas inte för folk- och grundskoleutbildning.

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

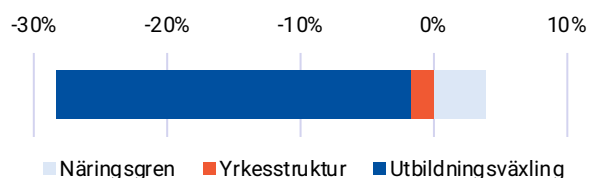

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

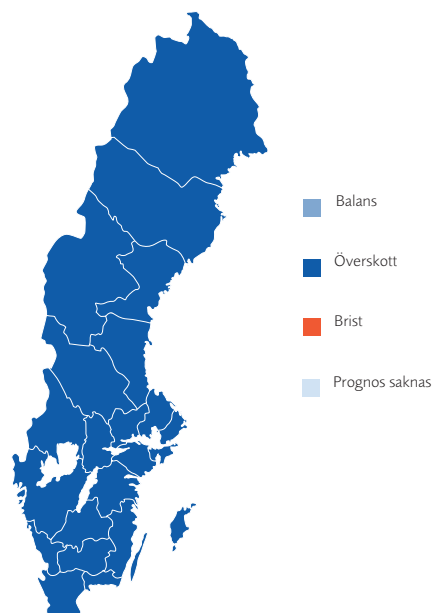
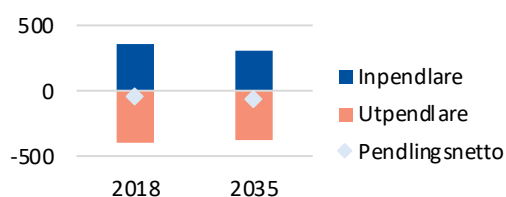

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Gymnasiala utbildningar

Högskoleförberedande utbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleförberedande gymnasial utbildning från ekonomi-, naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogrammen, estetiska och humanistiska programmen, motsvarande utbildningar inom komvux, samt motsvarande äldre och utländska utbildningar.

Nationell bedömning: Risk för överskott år 2035

Stor spridning över arbetsmarknaden

Omkring 13 400 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en högskoleförberedande utbildning år 2018. Spridningen över arbetsmarknaden var stor. Runt 20 procent arbetade inom vård- och omsorgssektorn, närmare 20 procent inom parti- och detaljhandeln och cirka 10 procent inom tillverkningsindustrin.

Tillgången ökar något

Länets tillgång på personer med högskoleförberedande utbildning väntas öka med cirka 10 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttade tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 20 400 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 1 300 personer. Dessutom antas ett visst tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 850 personer under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 26 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 3 900 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering. Samtidigt är det många som väntas vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen.

Flytt mellan länen har en positiv påverkan på länets tillgång på de med en högskoleförberedande utbildning fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 21 800 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 11 500 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan minskar något

Totalt beräknas efterfrågan på personer med högskoleförberedande utbildning i länet minska med cirka 5 procent fram till år 2035. Nedgången beror på den utbildningsväxling som antas ske inom stora delar av arbetsmarknaden. Det antas till exempel bli vanligare med yrkesutbildningar inom ett antal yrken inom vård, data och IT, samt bygg och anläggning, vilket därmed minskar efterfrågan på arbetskraft med enbart högskoleförberedande utbildning. Nedgången dämpas dock något av att efterfrågan på arbetskraft väntas öka inom ett antal branscher där personer med dessa utbildningar arbetar.

Risk för överskott år 2035

Eftersom tillgången på personer med högskoleförberedande utbildning som högsta utbildning beräknas öka samtidigt som efterfrågan väntas minska något, finns det risk för överskott under prognosperioden. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

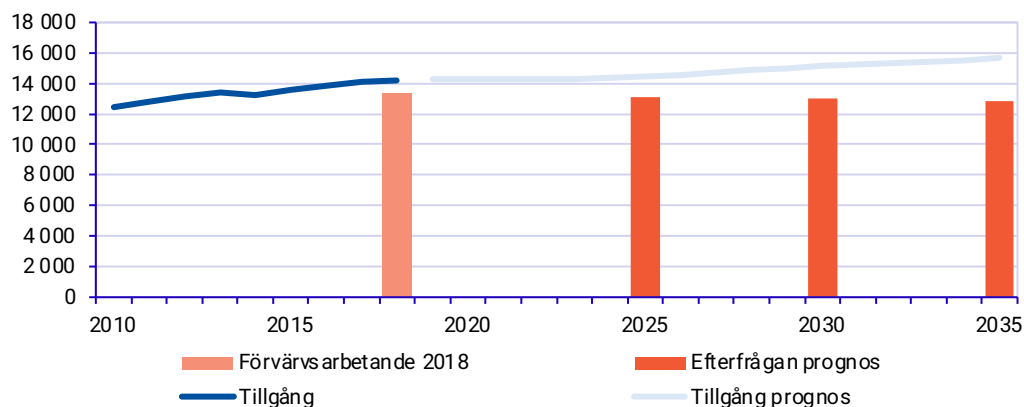

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

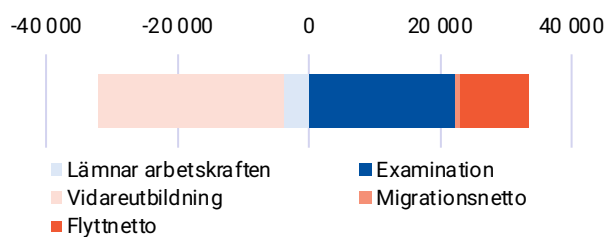

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

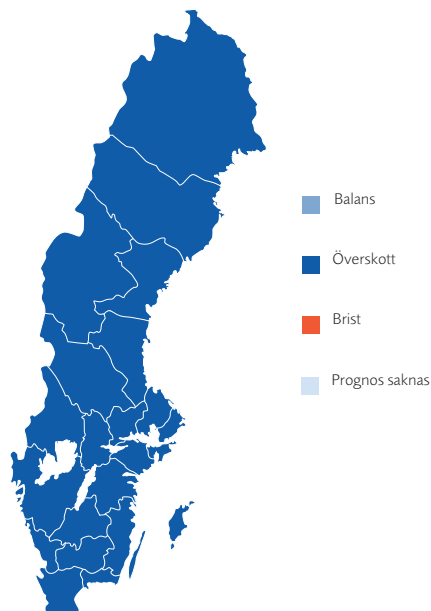

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

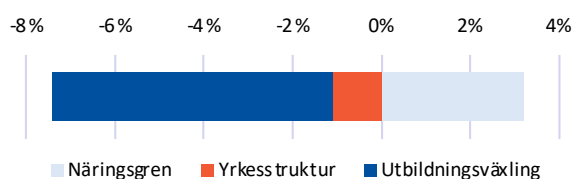
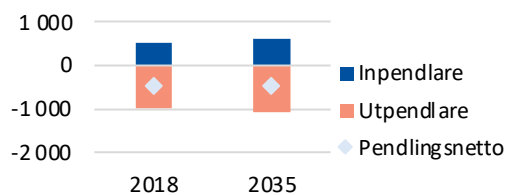

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Barn- och fritidsutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans barn- och fritidsprogram. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Visst överskott år 2035.

Viss brist i dag

Omkring 3 300 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en barn- och fritidsutbildning på gymnasial nivå år 2018. Runt 30 procent arbetade inom förskolan eller grundskolan och cirka 25 procent inom vård- och omsorgssektorn. I övrigt var spridningen stor på arbetsmarknaden. Enligt Arbetsförmedlingen var det viss brist på barnskötare i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på barn- och fritidsutbildade väntas öka med cirka 20 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 2 200 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från gymnasieskolans barn- och fritidsprogram under prognosperioden. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 140 personer. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 500 personer under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 18 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 960 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Relativt många väntas lämna utbildningsgruppen för vidareutbildning inom framför allt pedagogik samt vård- och omsorg.

Flytt mellan länen har en viss positiv påverkan på länets tillgång på barn- och fritidsutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 500 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 200 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på barn- och fritidsutbildade i länet öka med cirka 30 procent fram till år 2035. Den ökade efterfrågan beror framför allt på den utbildningsväxling som väntas fortsätta under prognosperioden. Den innebär att en större andel av dem som arbetar som barnskötare och elevassistenter på sikt antas ha barn- och fritidsutbildning. Dessutom ökar behovet av personal inom förskola, vård och omsorg.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Efterfrågan beräknas öka något mer än tillgången under prognosperioden. I och med att skillnaden mellan tillgång och efterfrågan ändå väntas bli förhållandevis liten bedöms arbetsmarknadsläget för barn- och fritidsutbildade i länet bli relativt balanserat på sikt.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Alternativ beräkning

Resultatet baseras på befolkningsprognosen från år 2020. I en alternativ beräkning utifrån befolkningsprognosen från år 2021 bedöms efterfrågan bli något lägre men även i denna beräkning väntas ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

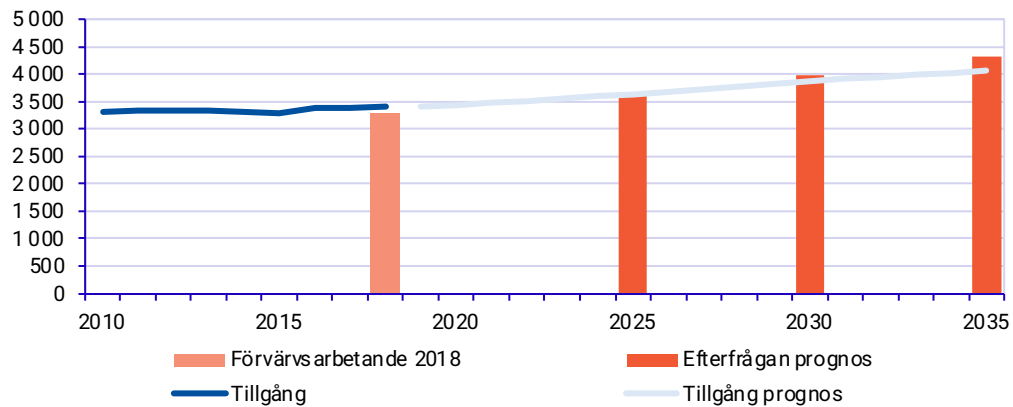

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

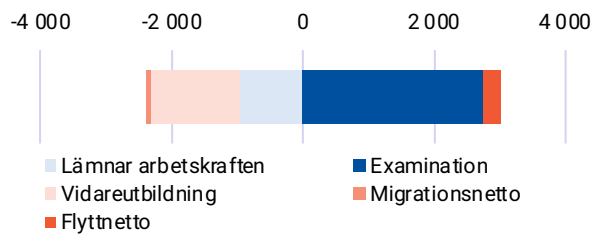

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

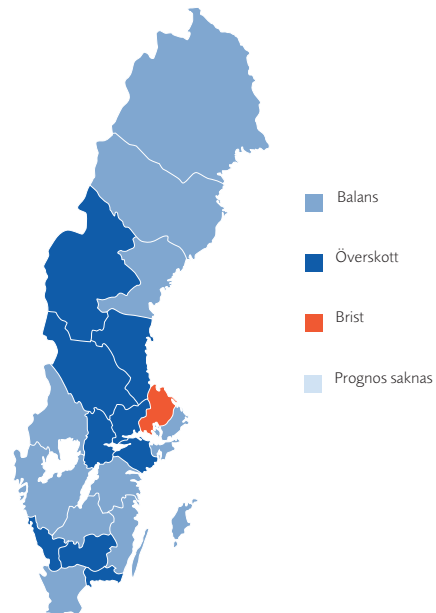

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

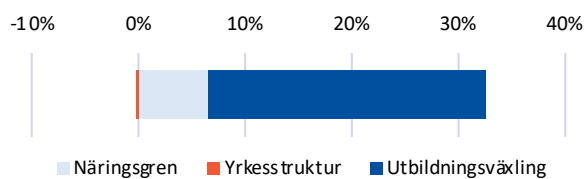
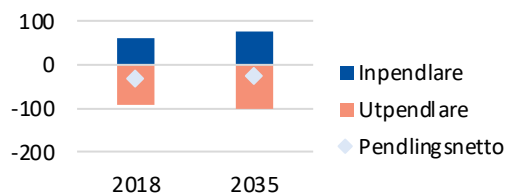

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Byggutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans bygg- och anläggningsprogram, VVS- och fastighetsprogrammets inriktning fastighet, samt motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Risk för överskott år 2035.

Viss brist i dag

Omkring 4 700 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en gymnasial byggutbildning år 2018. Närmare 60 procent arbetade inom bygg- och fastighetsverksamheten och ytterligare drygt 10 procent inom tillverkningsindustrin. Enligt Arbetsförmedlingen var det viss brist på träarbetare, snickare och andra yrken inom bygg och anläggning i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på byggutbildade väntas öka med cirka 40 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 3 500 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 220 personer. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 610 personer och från arbetsmarknadsutbildning på totalt 90 personer under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 32 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 1 500 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt väntas relativt många vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen. Vidareutbildningen sker över hela utbildningssektorn men främst inom teknikområdet.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på byggutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 600 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 900 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på byggutbildade i länet öka med cirka 25 procent fram till år 2035. Ökningen beror främst på den utbildningsväxling som antas ske i byggbranschen, då arbetsgivarna väntas vilja rekrytera arbetskraft med formell byggutbildning när de nyanställer under prognosperioden. Andelen byggutbildade bedöms därför öka bland exempelvis bygg- och anläggningsarbetare. Därtill väntas efterfrågan på arbetskraft växa något inom byggbranschen i länet.

Risk för visst överskott år 2035

Eftersom tillgången beräknas öka något mer än efterfrågan finns det på sikt risk för visst överskott på byggutbildade i länet.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

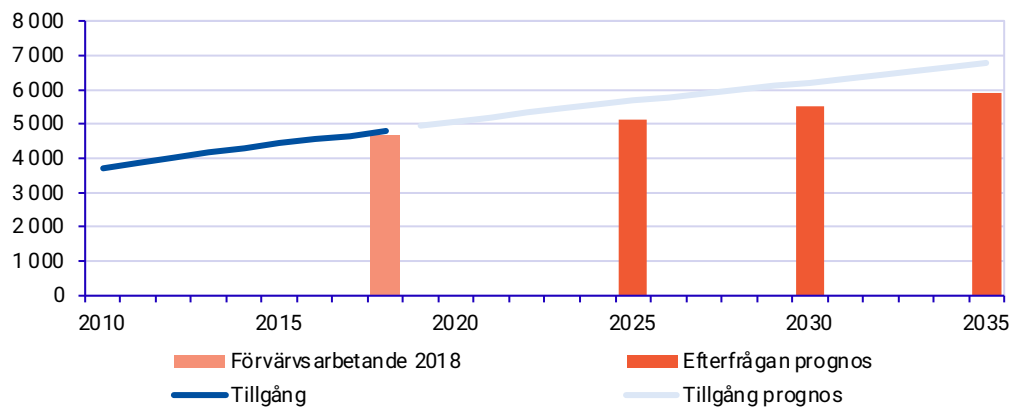

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

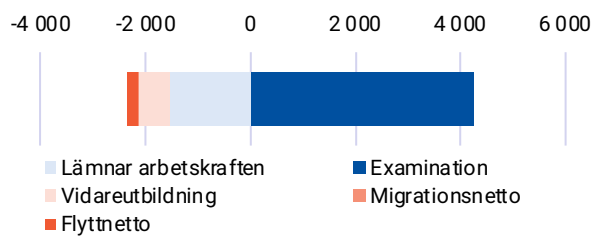

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

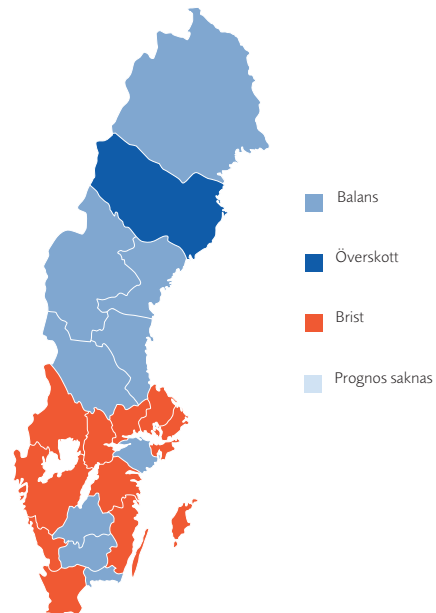

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

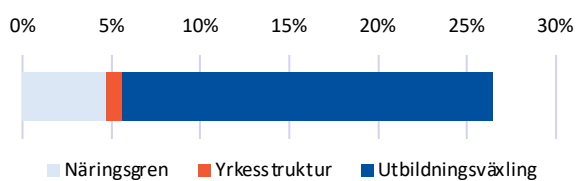
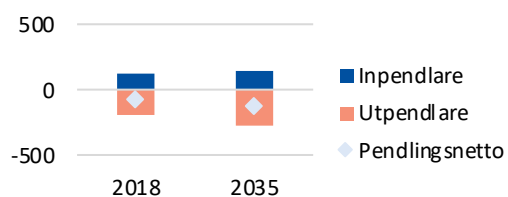

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

El-, automations-, dator- och kommunikationsteknisk utbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans el- och energiprogram, inriktning mot elteknik, automation och dator- och kommunikationsteknik, samt motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Viss brist år 2035.

Brist i dag

Omkring 5 200 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en gymnasial utbildning inom elteknik, automation, dator- eller kommunikationsteknik år 2018. Cirka 30 procent arbetade inom bygg- och fastighetsverksamheten, närmare 25 procent inom tillverkningsindustrin och cirka 10 procent inom parti- och detaljhandeln. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på arbetskraft inom flera eltekniska yrken i länet vid prognosens början.

Tillgången oförändrad

Länets tillgång på personer med dessa utbildningar väntas vara relativt oförändrad under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli ungefär lika stort som antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 2 600 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 160 personer. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 80 personer under prognosperioden, samt ett mindre tillskott från arbetsmarknadsutbildning.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 31 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 1 700 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt väntas relativt många vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen. Vidareutbildningen sker främst inom teknikområdet.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på personer med dessa utbildningar fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 700 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 400 personer flytta därifrån.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan oförändrad

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade inom elteknik, automation, dator- och kommunikations-teknik i länet vara relativt oförändrad fram till år 2035. Det beror på att efterfrågan på arbetskraft inte väntas öka så mycket, totalt sett, inom de branscher som brukar efterfråga dessa utbildningar. Inom byggbranschen antas visserligen en uppgång, men inom exempelvis tillverkningsindustrin bedöms efterfrågan minska.

Risk för fortsatt brist år 2035

Sammanfattningsvis beräknas tillgång och efterfrågan ligga kvar på ungefär dagens nivåer under prognosperioden. Det finns därför risk för att dagens brist på utbildade inom elteknik, automation, dator- och kommunikationsteknik kvarstår under prognosperioden.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

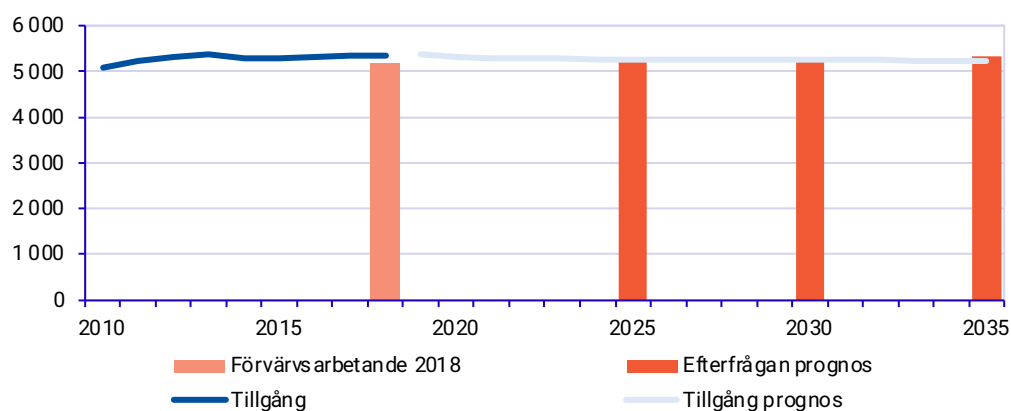

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

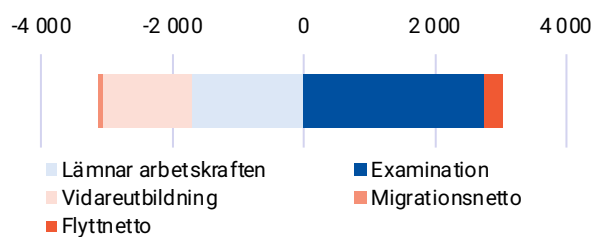

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

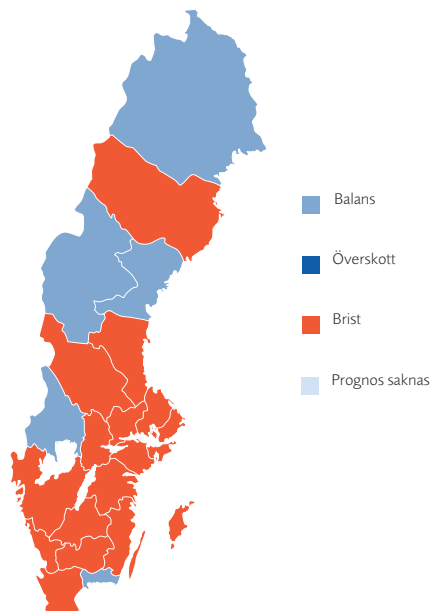

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

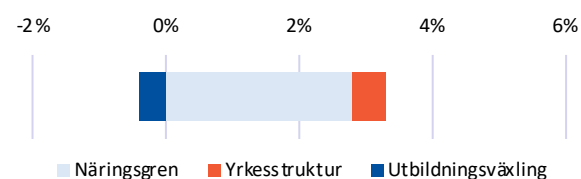
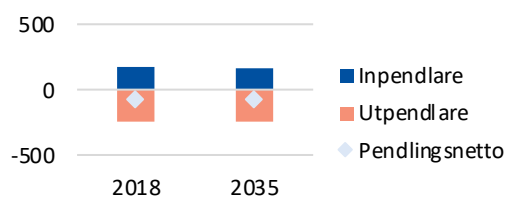

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Fordonsutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans fordonsprogram, inriktning mot karosseri och lackering, lastbil och mobila maskiner, samt personbil. Här ingår även motsvarande äldre utbildningar, arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035.

Brist i dag

Omkring 3 800 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en gymnasial fordonsutbildning år 2018. Motorfordonsmekaniker är det vanligaste yrket. Runt 20 procent arbetade inom handel och service för motorfordon. Cirka 25 procent arbetade inom tillverkningsindustrin och omkring 15 procent inom byggverksamheten. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer i länet vid prognosens början.

Tillgången minskar något

Länets tillgång på fordonsutbildade väntas minska med cirka 5 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 100 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 180 personer och från arbetsmarknadsutbildning på totalt 120 personer under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 37 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 1 500 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt väntas ett mindre antal vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen. Vidareutbildningen sker ofta inom teknikområdet.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på fordonsutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 950 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 820 personer flytta därifrån.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på fordonsutbildade i länet öka med cirka 5 procent fram till år 2035. Ökningen beror på att det väntas ske en utbildningsväxling inom flera branscher, vilket till exempel innebär att en större andel av motorfordonsmekanikerna antas ha en fordonsutbildning år 2035 jämfört med i dag.

Risk för ökad brist år 2035

Eftersom efterfrågan beräknas öka något samtidigt som tillgången väntas minska något, finns det risk för att dagens brist på fordonsutbildade förstärks på sikt.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

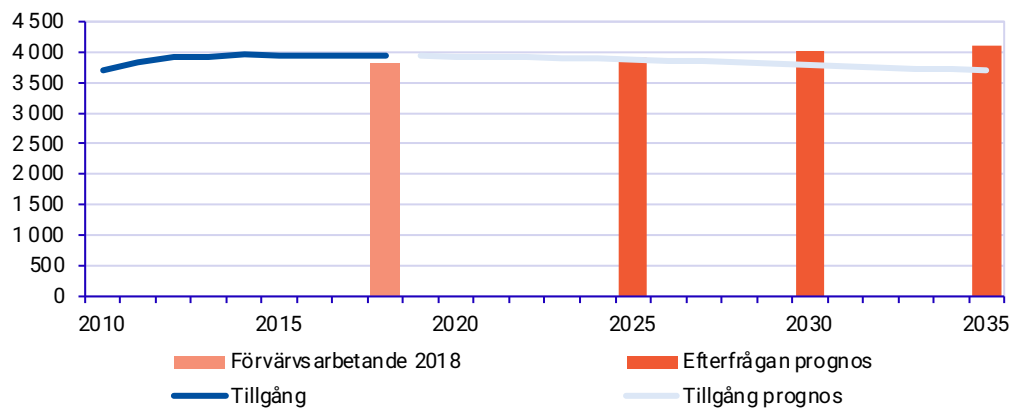

Diagram 2. Tillgång, olika faktors effekt fram till år 2035, antal

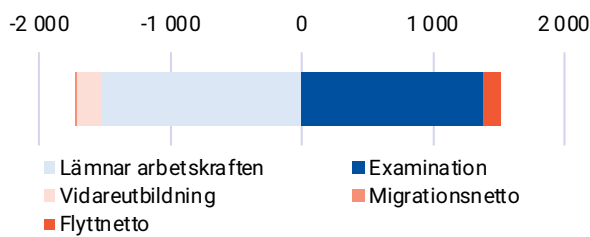

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

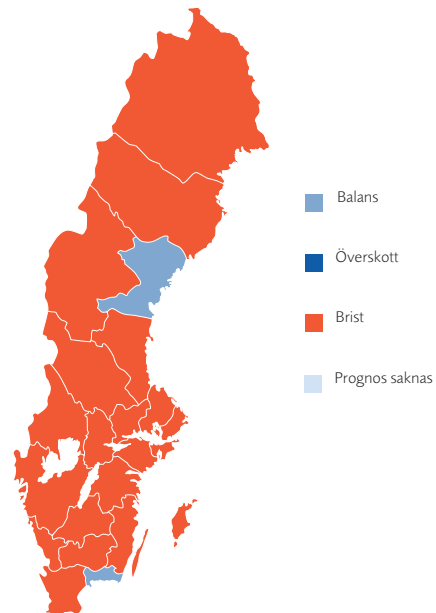

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktors effekt fram till år 2035, procent

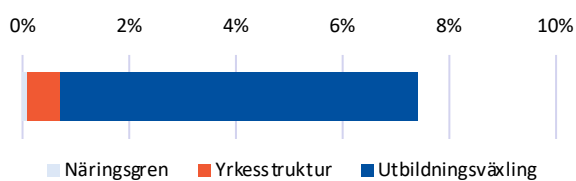
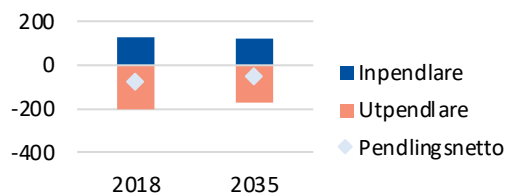

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Handels- och administrationsutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans handels- och administrationsprogram och motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Minskad tillgång och efterfrågan år 2035.

Stor spridning över arbetsmarknaden

Omkring 5 300 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en handels- och administrationsutbildning på gymnasial nivå år 2018. Spridningen över arbetsmarknaden var stor. Runt 20 procent arbetade inom parti- och detaljhandeln. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början.

Tillgången minskar

Länets tillgång på handels- och administrationsutbildade väntas minska med cirka 45 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 800 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 110 personer. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 140 personer under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 60 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 3 300 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt väntas relativt många lämna utbildningsgruppen till följd av vidareutbildning, främst inom ekonomi och administration samt vård och omsorg.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på handels- och administrationsutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 100 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas ungefär lika många personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan minskar

Totalt beräknas efterfrågan på handels- och administrationsutbildade i länet minska med cirka 35 procent fram till år 2035. Förklaringen till att efterfrågan minskar är den pågående utbildningsväxlingen på arbetsmarknaden. Kompetenskraven ökar inom flera yrken inom ekonomiområdet där det tidigare har varit tillräckligt med handels- och administrationsutbildning, men där arbetsgivarna nu i större utsträckning efterfrågar eftergymnasial utbildning.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Både tillgång och efterfrågan på handels- och administrationsutbildade i länet väntas minska kommande år. Tillgången väntas minska något snabbare än efterfrågan, men den sammantagna bedömningen är att arbetsmarknadsläget blir relativt balanserat under prognosperioden.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

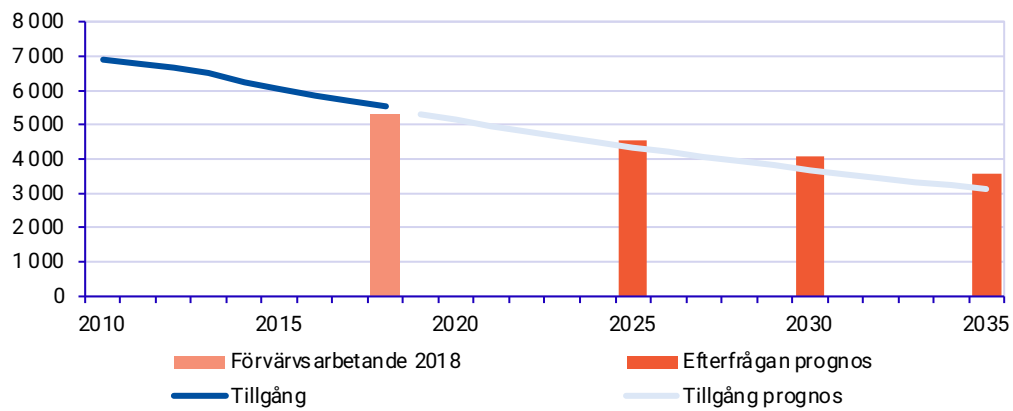

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

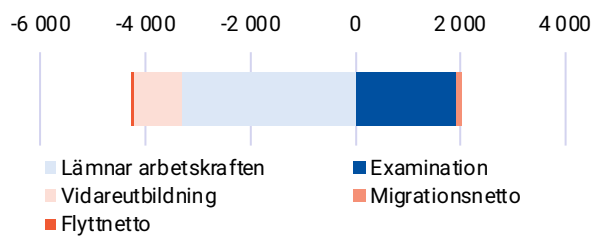

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

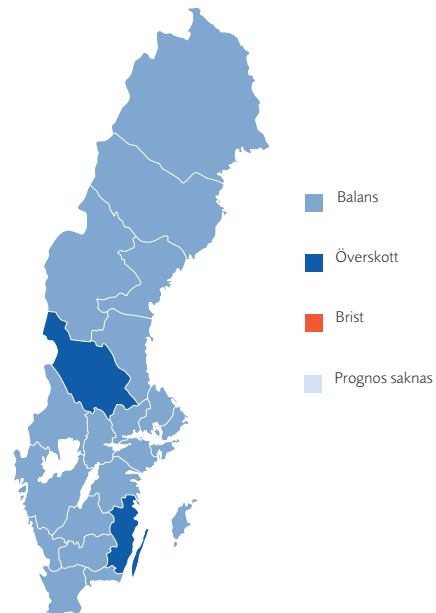

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

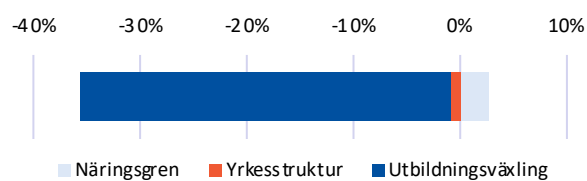
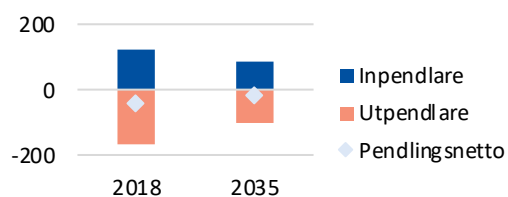

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Industri teknisk utbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans industri tekniska program, inriktning mot processteknik, produkt- och maskinteknik och svetsteknik, samt motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035.

Arbetar ofta inom tillverkningsindustrin

Omkring 6 500 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en industri teknisk utbildning på gymnasial nivå år 2018. Ungefär 40 procent arbetade inom tillverkningsindustrin, cirka 15 procent inom bygg- och fastighetsverksamheten och cirka 10 procent inom parti- och detaljhandeln. Det saknas heltäckande information om det var brist på industri tekniskt utbildade i länet vid prognosens början. Enligt Arbetskraftsbarometern var det dock stor brist på nyutexaminerade i riket.

Tillgången minskar

Länets tillgång på industri tekniskt utbildade väntas minska med cirka 45 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 910 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 130 personer och från arbetsmarknadsutbildning på totalt 340 personer under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 58 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 3 800 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt antas ett mindre antal lämna utbildningsgruppen till följd av vidareutbildning, främst inom teknikområdet.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på industri tekniskt utbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 100 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 000 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan minskar något

Totalt beräknas efterfrågan på industri tekniskt utbildade i länet minska med cirka 5 procent fram till år 2035. Nedgången beror på den utbildningsväxling som antas fortsätta på arbetsmarknaden. I dag arbetar en del av de industri tekniskt utbildade inom yrken med andra utbildningskrav, såsom vissa administrativa tjänster. Inom dessa yrken väntas arbetsgivarna i första hand efterfråga andra utbildningar när de nyanställer under prognosperioden.

Risk för stor brist år 2035

Eftersom tillgången beräknas minska betydligt mer än efterfrågan finns det risk för stor brist på industri tekniskt utbildade år 2035.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

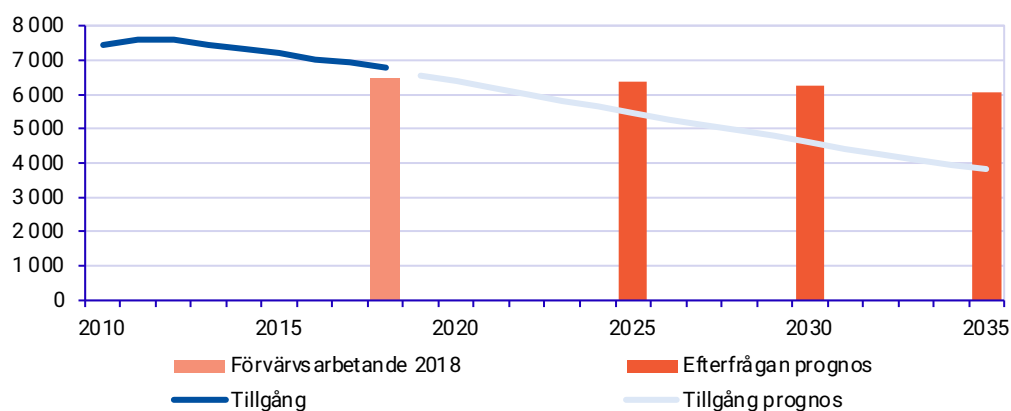

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

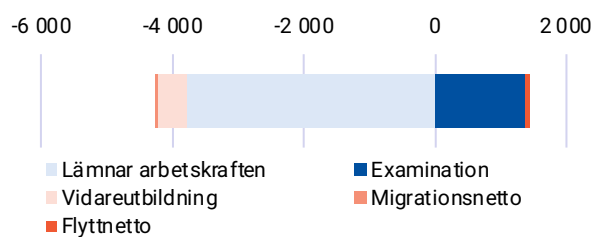

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

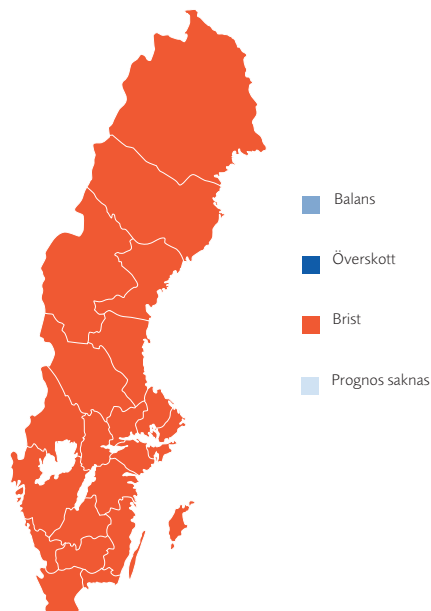

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

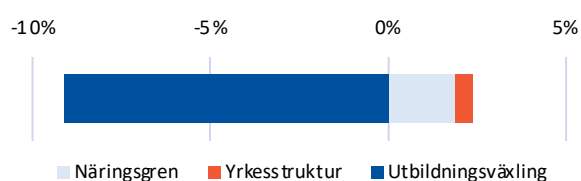
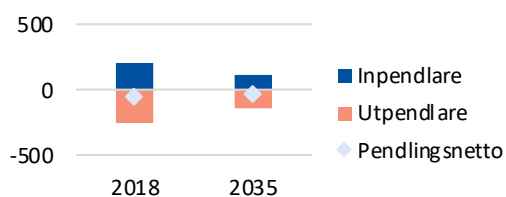

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Naturbruksutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans naturbruksprogram och motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Brist år 2035.

En av fyra arbetar inom jord- och skogsbruk

Omkring 2 600 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en gymnasial utbildning i naturbruk år 2018. Ungefär 25 procent arbetade inom jord- och skogsbruk och närmare 15 procent inom tillverkningsindustri. I övrigt var spridningen stor på arbetsmarknaden. Det saknas heltäckande information om arbetsmarknadsläget för naturbruksutbildade i länet vid prognosens början. Enligt Arbetskraftsbarometern var det dock brist på nytutexaminerade i riket.

Tillgången minskar något

Länets tillgång på naturbruksutbildade väntas minska med cirka 10 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 200 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 110 personer, samt ett mindre tillskott från arbetsmarknadsutbildning.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 39 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 920 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt väntas relativt många vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen. Vidare-utbildningen sker inom hela utbildningssektorn men främst inom hälso- och sjukvård samt lant- och skogsbruk.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på naturbruksutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 780 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 720 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på naturbruksutbildade i länet öka med cirka 30 procent fram till år 2035. Ökningen beror framför allt på utbildningsväxlingen på arbetsmarknaden, som innebär att andelen med en naturbruksutbildning antas öka inom till exempel lantbruks- och trädgårdsyrken. Därtill väntas efterfrågan på arbetskraft öka något inom de branscher i länet där naturbruksutbildade arbetar, däribland inom jordbruket.

Risk för brist år 2035

I och med att tillgången på naturbruksutbildade i länet beräknas minska något samtidigt som efterfrågan väntas öka, finns det risk för brist på sikt.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

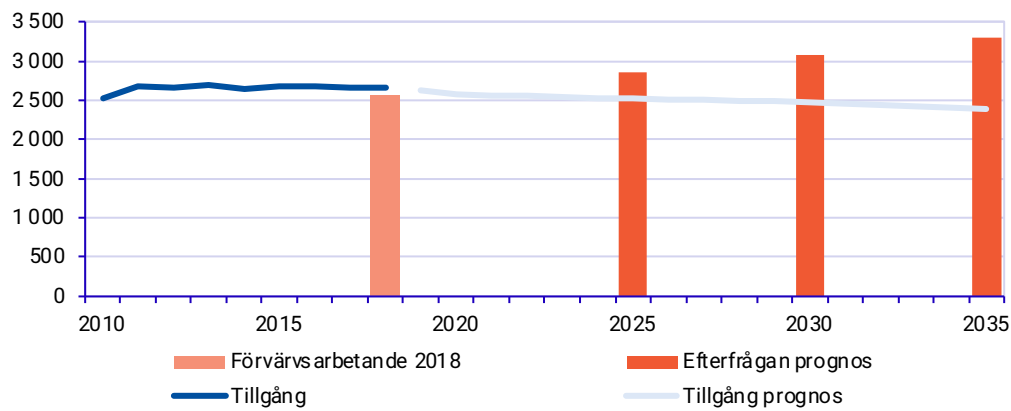

Diagram 2. Tillgång, olika faktorer effekt fram till år 2035, antal

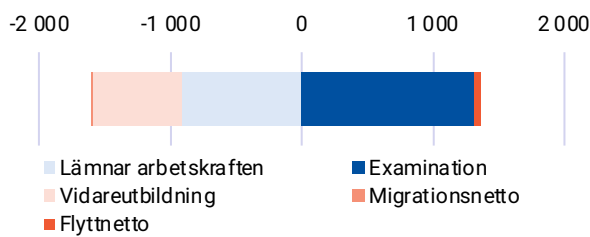

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

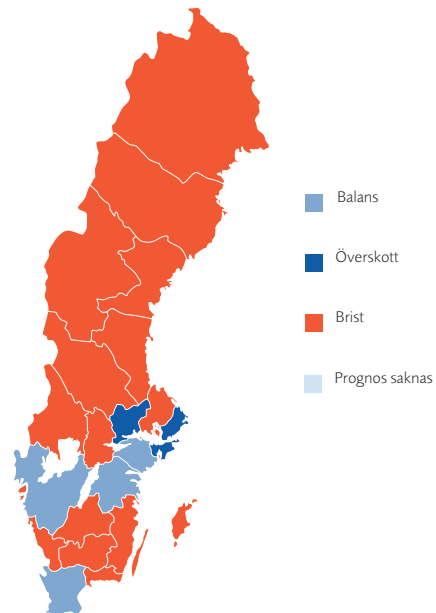

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorer effekt fram till år 2035, procent

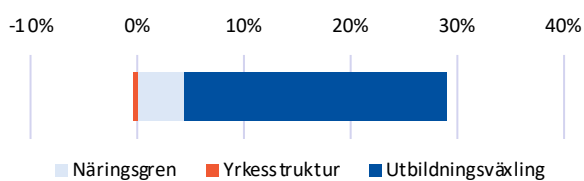
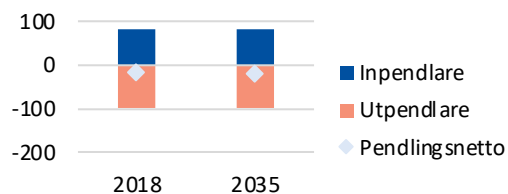

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Restaurang- och livsmedelsutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans restaurang- och livsmedelsprogram samt motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux. Drygt 80 procent har en inriktning mot restaurang och storhushåll, medan resterande närmare 20 procent har en inriktning mot tillverkning och hantering av livsmedel.

Nationell bedömning: Risk för brist år 2035.

En av fyra arbetar inom restaurangbranschen

Omkring 2 300 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en restaurang- eller livsmedelsutbildning år 2018. Närmare 25 procent arbetade inom restaurang och matberedning, drygt 15 procent inom vård- och omsorgssektorn och cirka 15 procent vardera inom skolan och parti- och detaljhandeln. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början.

Tillgången minskar något

Länets tillgång på restaurang- och livsmedelsutbildade väntas minska med cirka 10 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 550 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 290 personer och från arbetsmarknadsutbildning på totalt 80 personer under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 25 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 860 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt väntas relativt många lämna utbildningsgruppen på grund av vidareutbildning, främst inom områdena vård och pedagogik.

Flytt mellan länen har en viss positiv påverkan på länets tillgång på restaurang- och livsmedelsutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 790 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 610 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på restaurang- och livsmedelsutbildade i länet öka med cirka 5 procent fram till år 2035. Ökningen beror på att behovet av arbetskraft väntas växa inom hotell- och restaurangbranschen, men också inom ett antal andra branscher där personer med dessa utbildningar arbetar.

Sammantaget beräknas tillgången minska samtidigt som efterfrågan väntas öka något, och det finns risk för viss brist på restaurang- och livsmedelsutbildade i länet år 2035.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

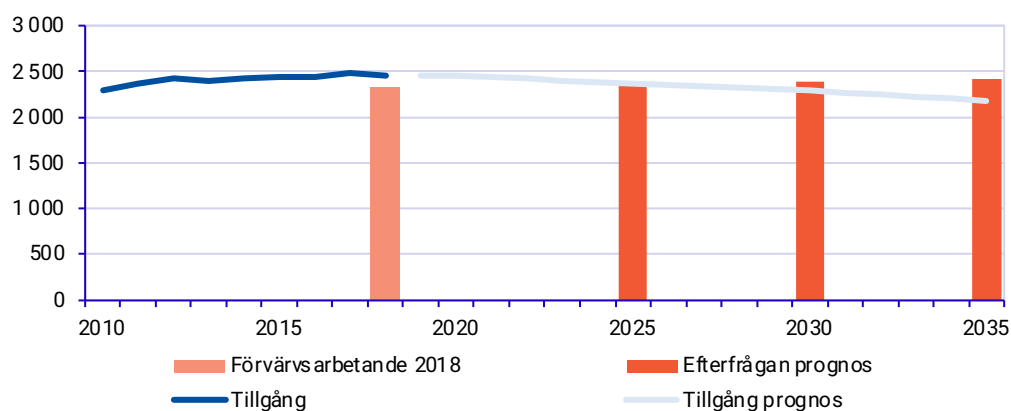

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

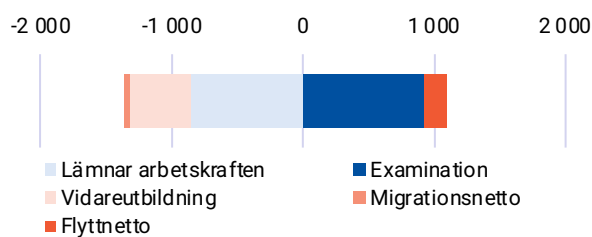

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

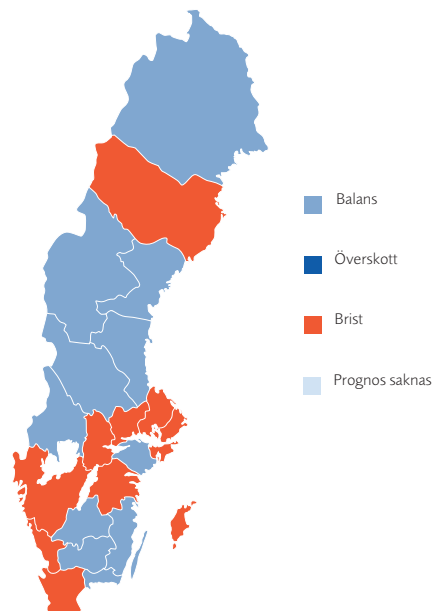

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

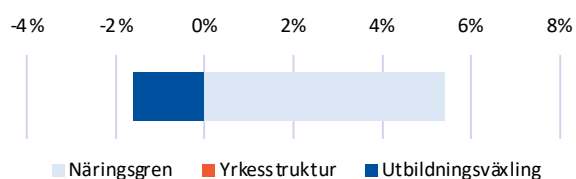
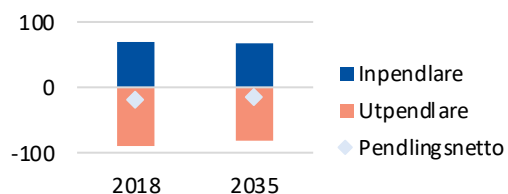

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Transportutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans fordons- och transportprogram, inriktningar mot transport och magasinering samt motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Risk för överskott år 2035.

Viss brist i dag

Omkring 2 700 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en transportutbildning på gymnasial nivå år 2018. Närmare 35 procent arbetade inom vägtransport och magasinering, drygt 20 procent inom byggverksamhet och cirka 15 procent inom tillverkningsindustri. Enligt Arbetsförmedlingen var det viss brist på arbetskraft inom olika transportyrken i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på transportutbildade väntas öka med cirka 50 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli betydligt större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 2 000 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 120 personer. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 180 personer och från arbetsmarknadsutbildning på totalt 330 personer under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 18 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 700 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt väntas ett antal lämna utbildningsgruppen på grund av vidareutbildning, främst inom vårdområdet.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på transportutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 730 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 830 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på transportutbildade i länet öka med cirka 10 procent fram till år 2035. En del av ökningen beror på den utbildningsväxling som antas ske inom flera transportyrken, där relativt många i dag har grundskoleutbildning som högsta utbildning. Till exempel antas andelen med gymnasial transportutbildning öka bland länets buss- och lastbilsförare under prognosperioden. Därtill väntas efterfrågan på arbetskraft öka något inom bland annat vägtransport och byggverksamhet i länet.

Risk för stort överskott år 2035

Eftersom tillgången på transportutbildade i länet väntas öka kraftigt och betydligt mer än efterfrågan, finns det risk för stort överskott på sikt.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

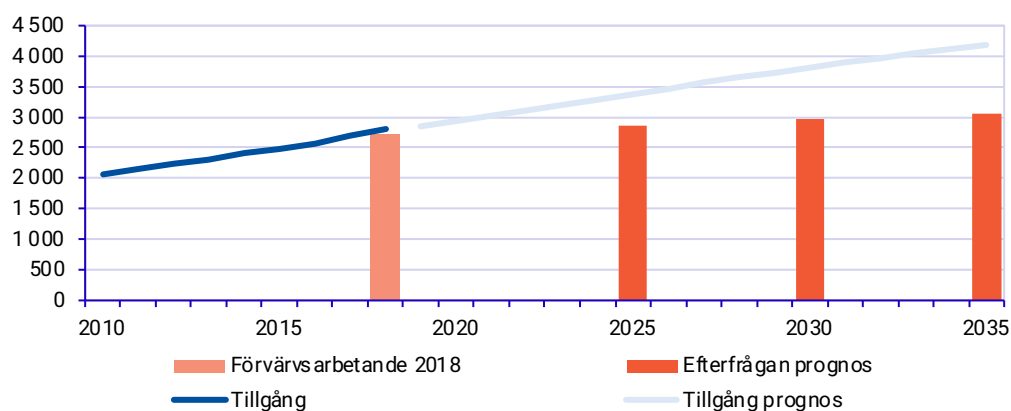

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

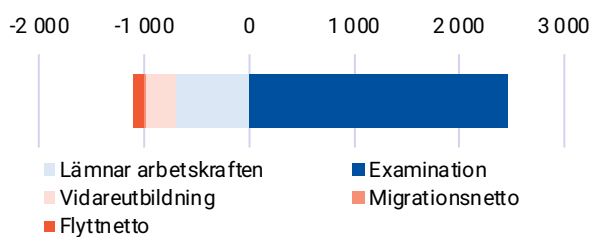

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

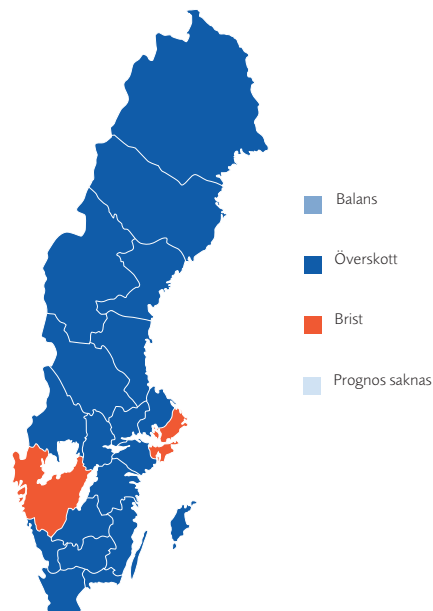

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

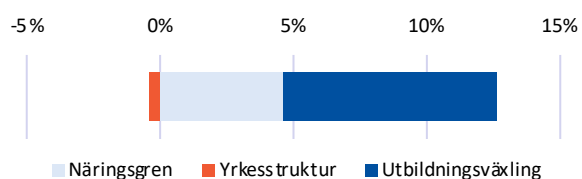
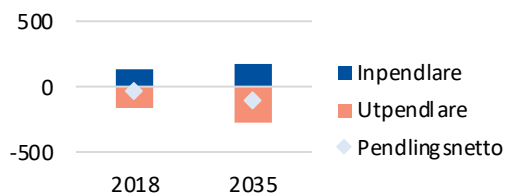

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

VVS-utbildning samt utbildning inom drift, underhåll och energiteknik

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans VVS- och fastighetsprogram, inriktning mot VVS, ventilation och kyl- och värmepumpsteknik, el- och energiprogrammets inriktning mot energiteknik och industritekniska programmets inriktning mot drifts säkerhet och underhåll, samt motsvarande äldre utbildningar. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux. Av hela gruppen har omkring 45 procent en VVS-utbildning.

Nationell bedömning: Varierat arbetsmarknadsläge år 2035.

Viss brist i dag

Omkring 1 100 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en gymnasial utbildning inom VVS, drift, underhåll eller energiteknik år 2018. Närmare 50 procent arbetade inom bygg- och fastighetsverksamheten och drygt 15 procent inom tillverkningsindustrin. Vanliga yrken är VVS-montör samt kyl- och värmepumpstekniker. Enligt Arbetsförmedlingen var det viss brist på VVS-montörer och arbetskraft till andra närliggande yrken i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på personer med dessa utbildningar väntas öka med cirka 15 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 540 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Från komvux och arbetsmarknadsutbildning väntas det inte ske något tillskott.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 29 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 370 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt väntas relativt många vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen. Vidareutbildningen sker främst inom teknikområdet.

Flytt mellan länen har en viss positiv påverkan på länets tillgång på personer med dessa utbildningar fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 470 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 340 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade inom VVS, drift, underhåll och energiteknik i länet öka med cirka 30 procent fram till år 2035. Efterfrågeökningen beror främst på att en högre andel av länets VVS-montörer samt kyl- och värmepumpstekniker antas ha denna utbildning år 2035 jämfört med i dag.

Risk för viss brist år 2035

Eftersom efterfrågan väntas öka mer än tillgången, finns det risk för viss brist på utbildade inom VVS, drift, underhåll och energiteknik år 2035.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

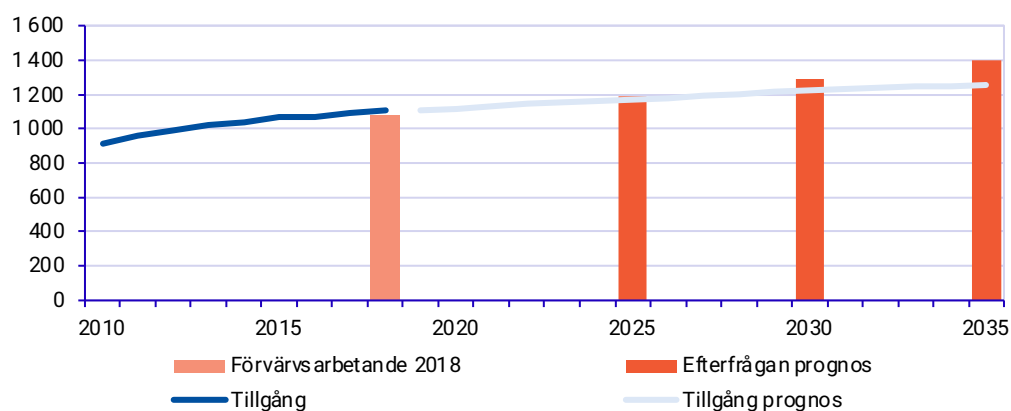

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

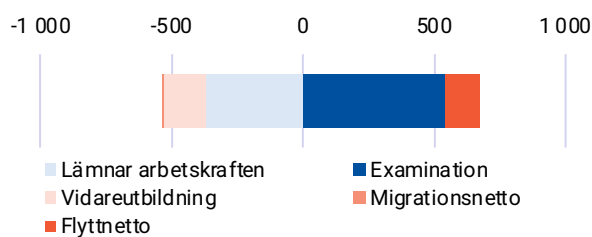

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

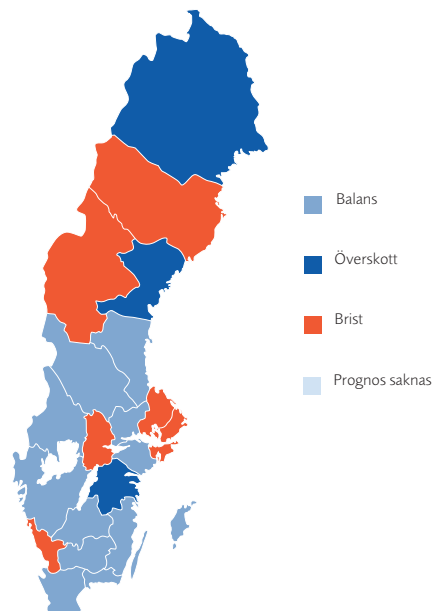

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

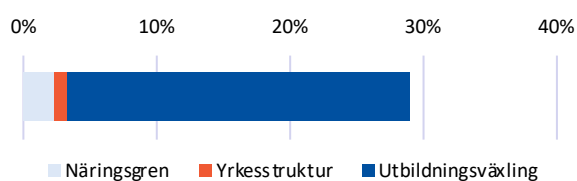
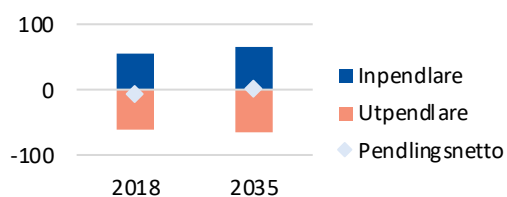

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Vård- och omsorgsutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram samt motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035.

Brist i dag

Omkring 6 200 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en vård- och omsorgsutbildning på gymnasial nivå år 2018. Närmare 40 procent arbetade inom äldreomsorg, cirka 20 procent inom hälso- och sjukvård och drygt 15 procent inom övrig vård och omsorg. Närmare hälften arbetade som undersköterska. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på undersköterskor i länet vid prognosens början.

Tillgången minskar

Länets tillgång på vård- och omsorgsutbildade väntas minska med cirka 15 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 2 000 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram under prognosperioden. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 1 500 personer och från arbetsmarknadsutbildning på totalt 460 personer under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 44 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 3 300 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt väntas relativt många vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen. Vanligast är att läsa vidare på högskolan inom hälso- och sjukvårdsområdet, men även vårdutbildningar inom yrkeshögskolan är relativt vanliga.

Flytt mellan länen har en viss positiv påverkan på länets tillgång på vård- och omsorgsutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 900 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 500 personer flytta därifrån.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på vård- och omsorgsutbildade i länet öka med cirka 50 procent fram till år 2035. En del av efterfrågeökningen beror på den väntade befolkningstillväxten i länet och att andelen äldre ökar. Det medför ett ökat behov av personal inom både äldreomsorg och hälso- och sjukvård. Därtill ökar efterfrågan på grund av den utbildningsväxling som väntas ske inom yrkena undersköterska, skötare, vårdbiträde och personlig assistent. Det innebär att andelen som har en vård- och omsorgsutbildning bedöms öka inom dessa yrken. Att undersköterska kommer att bli en skyddad yrkestitel med särskilda utbildningskrav bidrar till denna utveckling.

Risk för stor brist år 2035

Eftersom tillgången beräknas minska samtidigt som efterfrågan ökar kraftigt, väntas en stor brist på vård- och omsorgsutbildade under kommande år.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Alternativ beräkning

Just nu sker en satsning på utbyggnaden av komvux på flera håll i landet. Examinationen från komvux utgör redan en betydande del av den framtida examinationen. Även om antalet examinerade från komvux skulle öka till än högre nivåer och fördubblas jämfört med dagens nivå kommer det inte vara tillräckligt för att fullt ut tillgodose efterfrågan.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

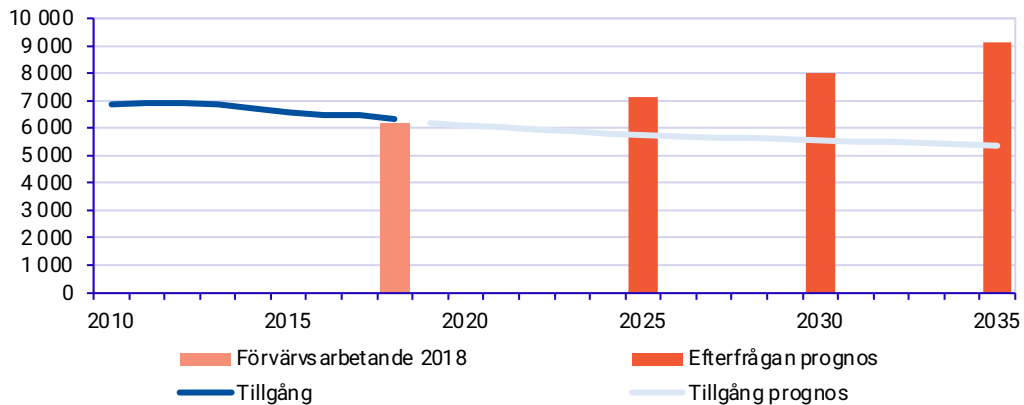

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

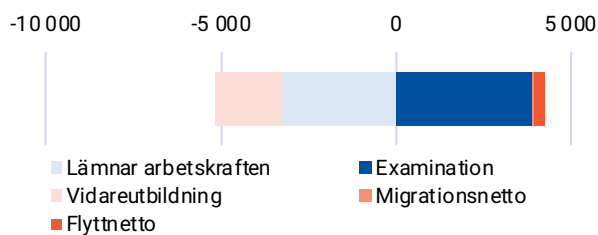

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

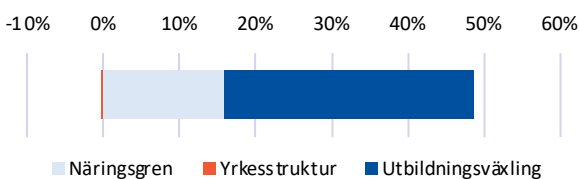

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

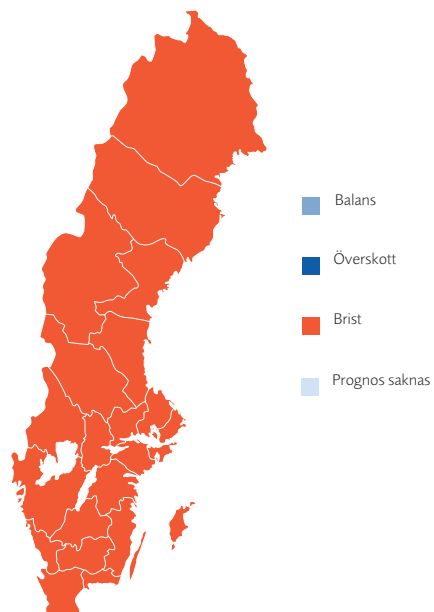
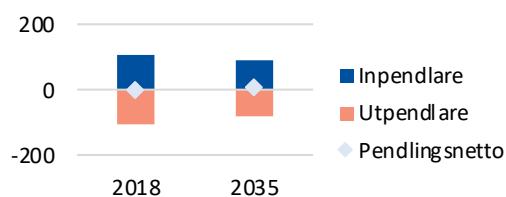

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Eftergymnasiala utbildningar

Förskolläraryt utbildning

Utbildningar som ingår: Förskolläraryt utbildning samt motsvarande äldre utbildning.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035.

Viss brist i dag

Omkring 2 400 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en förskolläraryt utbildning år 2018. Ungefär 55 procent arbetade inom förskolan och cirka 25 procent inom grundskolan. Enligt Arbetsförmedlingen var det viss brist på förskollärare i länet vid prognosens början.

Tillgången minskar

Länets tillgång på personer med förskolläraryt utbildning väntas minska med cirka 20 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 890 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från förskolläraryt utbildningen under prognosperioden. Det är i genomsnitt färre än under senare år.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 45 procent 50 år eller äldre och fram till år 2035 väntas cirka 1 200 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering. Därutöver väntas det ske en viss vidareutbildning, främst till speciallärare och specialpedagog.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på personer med denna utbildning fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 430 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 360 personer flytta från länet. Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på personer med förskolläraryt utbildning i länet öka med cirka 10 procent fram till år 2035. Efterfrågetillväxten beror framför allt på att andelen förskollärare bedöms öka inom förskolan, men också på att behöriga förskollärare antas ersätta dem som i dag inte har en förskolläraryt utbildning samt på något fler barn.

Risk för brist år 2035

Samtidigt som efterfrågan på personer med förskolläraryt utbildning väntas öka något under kommande år, beräknas tillgången minska. Det finns därmed risk för brist på sikt.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Alternativ beräkning

Resultatet baseras på befolkningsprognosen från år 2020. I en alternativ beräkning utifrån befolkningsprognosen från år 2021 bedöms efterfrågan bli lägre men en brist väntas även i denna beräkning år 2035.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

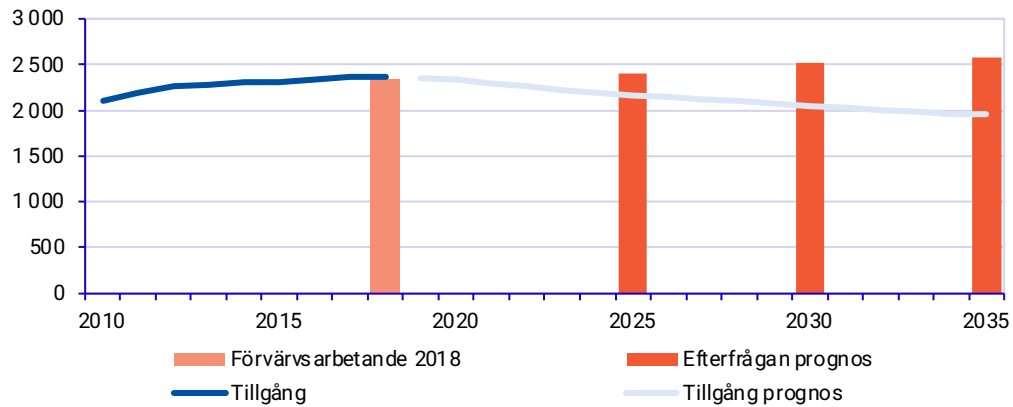

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

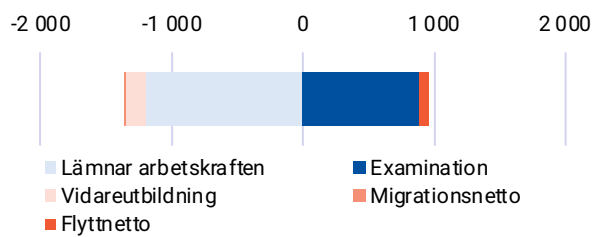

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

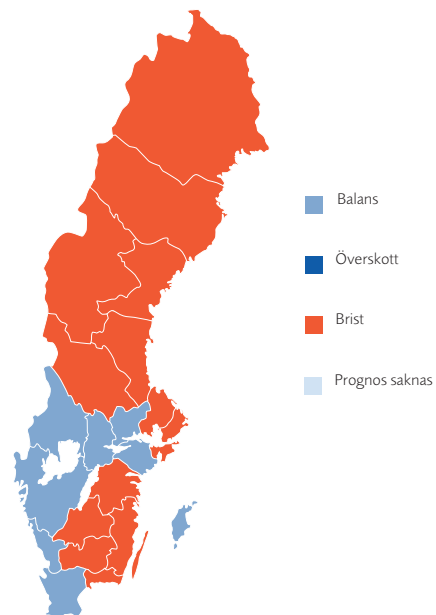

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

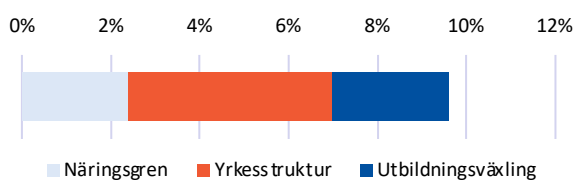
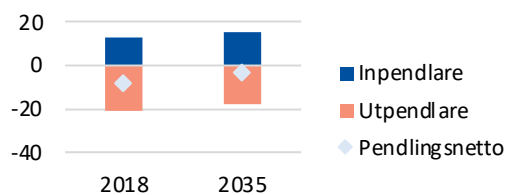

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Grundlärautbildning, årskurs F–3 och 4–6

Utbildningar som ingår: Grundlärautbildning med inriktning mot förskoleklass och årskurs 1–3 respektive årskurs 4–6, samt äldre lärautbildningar mot grundskolans tidigare år.

Nationell bedömning: Brist år 2035.

Viss brist i dag

Omkring 1 900 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade år 2018 en grundlärautbildning med inriktning mot förskoleklass och årskurs 1–3 respektive årskurs 4–6. Drygt 65 procent arbetade inom grundskolan och cirka 10 procent inom förskolan. Enligt Arbetsförmedlingen var det viss brist på grundskollärare i länet vid prognosens början.

Tillgången oförändrad

Länets tillgång på grundlärautbildade med dessa inriktningar väntas vara relativt oförändrad under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli ungefär lika stort som antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 100 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 41 procent 50 år eller äldre och fram till år 2035 väntas cirka 820 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt väntas relativt många vidareutbilda sig, främst till speciallärare eller specialpedagog.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på grundlärautbildade med dessa inriktningar fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 500 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas ungefär lika många personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på grundlärautbildade med dessa inriktningar i länet öka med cirka 5 procent fram till år 2035. Den ökade efterfrågan beror främst på att utbildade grundlärare antas ersätta dem som i dag arbetar i skolan som lärare utan en lärarexamen.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Efterfrågan på grundlärautbildade med dessa inriktningar väntas öka svagt under prognosperioden samtidigt som tillgången beräknas vara ungefär oförändrad. Det är dock liten skillnad mellan utvecklingen av efterfrågan och tillgången. Sammanfattningsvis bedöms arbetsmarknadsläget bli relativt balanserat på sikt.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Resultatet baseras på befolkningsprognosen från år 2020. I en alternativ beräkning utifrån befolkningsprognosen från år 2021 bedöms efterfrågan bli lägre men även i denna beräkning bedöms ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

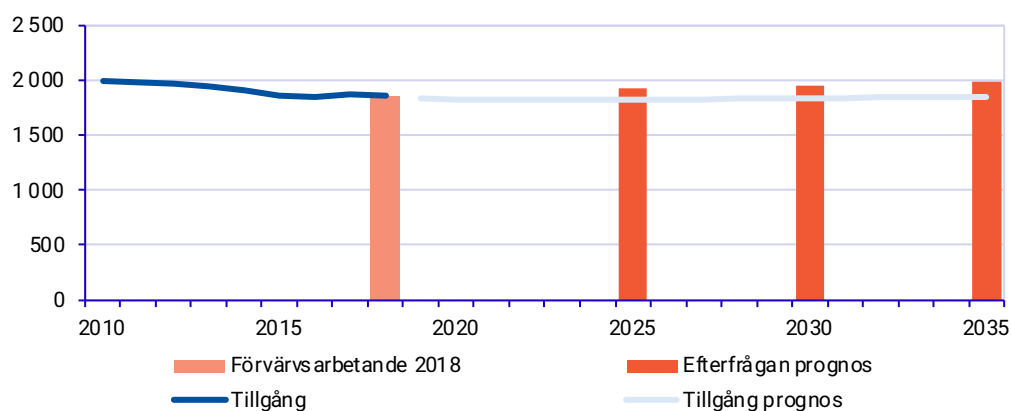

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

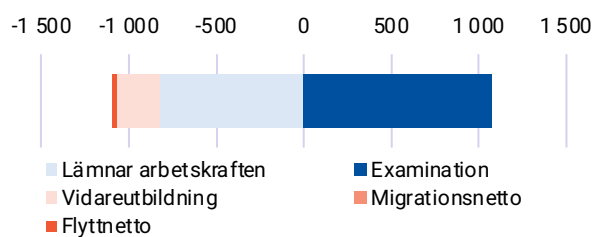

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

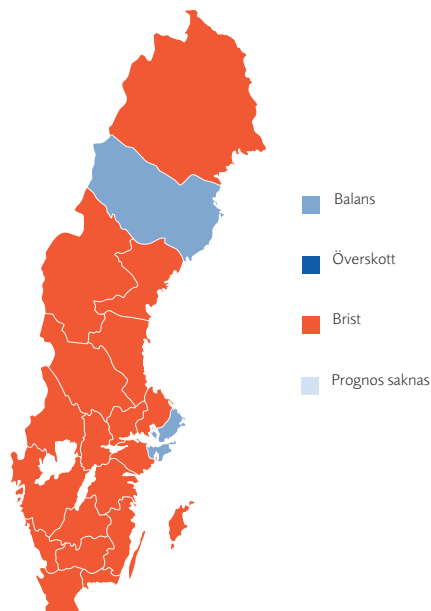

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

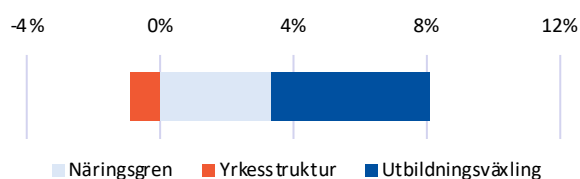
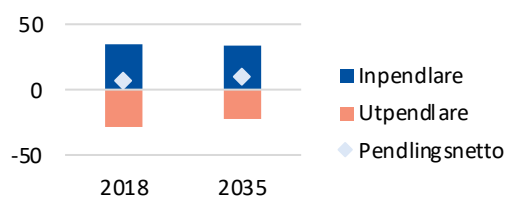

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Grundlärautbildning, fritidshem

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans el- och energiprogram, inriktning mot elteknik, automation och dator- och kommunikationsteknik, samt motsv Grundlärautbildning med inriktning mot arbete i fritidshem samt motsvarande äldre fritidspedagogutbildning.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035.

Brist i dag

Omkring 560 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en grundlärautbildning med inriktning mot fritidshem år 2018. Ungefär 55 procent arbetade inom grundskolan och närmare 20 procent inom förskolan. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på fritidspedagoger i länet vid prognosens början.

Tillgången minskar

Länets tillgång på grundlärautbildade med denna inriktning väntas minska med cirka 15 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 200 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 41 procent 50 år eller äldre och fram till år 2035 väntas cirka 260 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Därutöver väntas ett mindre antal vidareutbilda sig, huvudsakligen inom det pedagogiska området.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på grundlärautbildade med denna inriktning fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 150 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 140 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på grundlärautbildade med inriktning mot fritidshem öka i länet med cirka 15 procent fram till år 2035. Den ökade efterfrågan beror framför allt på att utbildade lärare antas komma att ersätta dem som i dag arbetar som lärare i fritidshem utan en lärarexamen.

Risk för brist år 2035

Sammanfattningsvis beräknas tillgången på grundlärautbildade med denna inriktning minska under kommande år, medan efterfrågan väntas öka. Det finns därmed risk för fortsatt brist under prognosperioden.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Resultatet baseras på befolkningsprognosen från år 2020. I en alternativ beräkning utifrån befolkningsprognosen från år 2021 bedöms efterfrågan bli lägre men även i denna beräkning väntas en brist år 2035.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

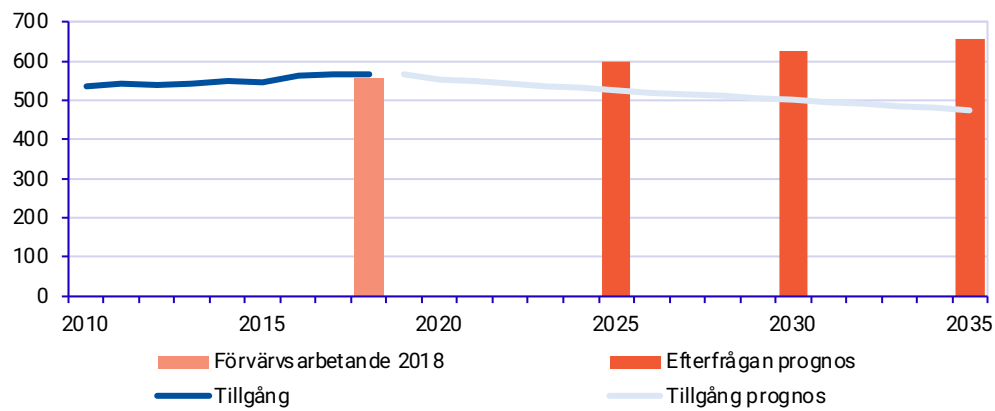

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

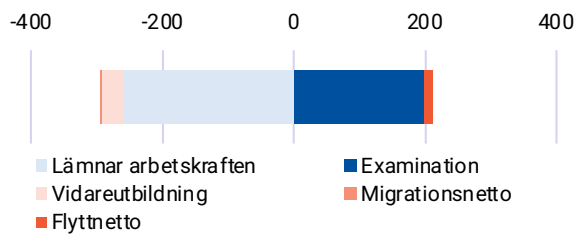

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

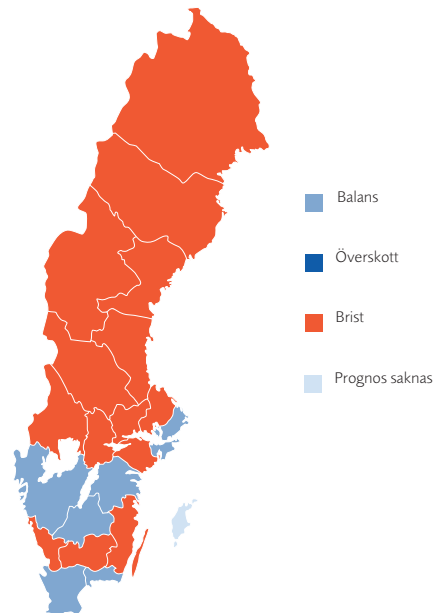

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

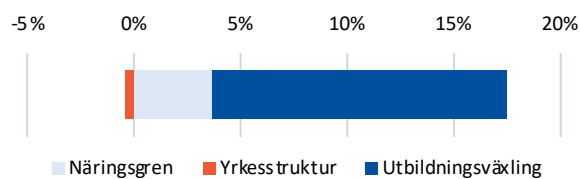
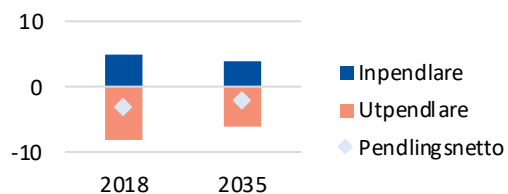

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Speciallärar- och specialpedagogutbildning

Utbildningar som ingår: Speciallärar- och specialpedagogutbildning

Nationell bedömning: Relativt balanserat år 2035.

Viss brist i dag

Omkring 580 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en speciallärar- eller specialpedagogutbildning år 2018. Ungefär 55 procent arbetade inom grundskolan, cirka 15 procent inom gymnasieskolan och cirka 5 procent inom förskolan. Enligt Arbetsförmedlingen var det viss brist på speciallärare och specialpedagoger i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på utbildade speciallärare och specialpedagoger väntas öka med cirka 25 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 610 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 71 procent 50 år eller äldre och fram till år 2035 väntas cirka 460 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på speciallärare och specialpedagoger fram till år 2035.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på personer med dessa utbildningar öka i länet med cirka 30 procent fram till år 2035. Den ökade efterfrågan beror på att utbildade speciallärare och specialpedagoger antas ersätta dem som i dag arbetar i yrket utan en sådan utbildning.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Sammanfattningsvis beräknas tillgång och efterfrågan på utbildade speciallärare och specialpedagoger växa i ungefär samma omfattning under prognosperioden. Arbetsmarknadsläget bedöms därmed bli relativt balanserat på sikt. Samtidigt kan det i dagsläget finnas ett antal vakanta tjänster som inte har kunnat tillsättas på grund av en bristsituation, vilket inte har varit möjligt att ta hänsyn till i prognosen.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Alternativ beräkning

Resultatet baseras på befolkningsprognosen från år 2020. I en alternativ beräkning utifrån befolkningsprognosen från år 2021 bedöms efterfrågan bli lägre men även i denna beräkning väntas ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

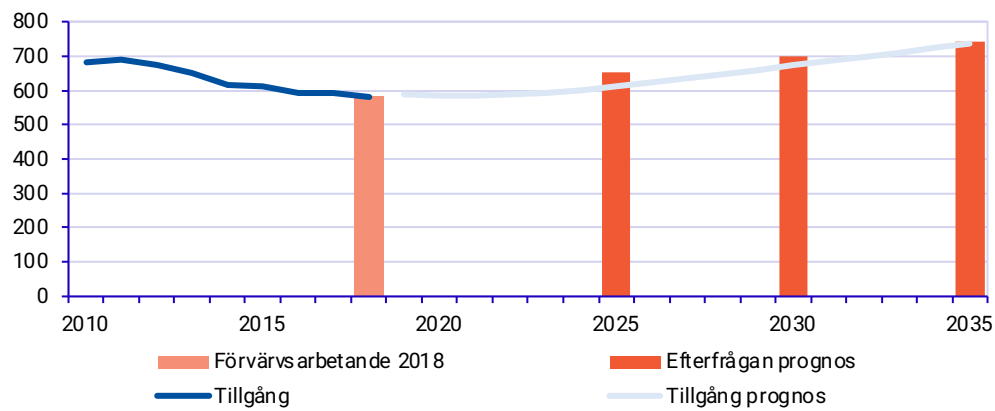

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

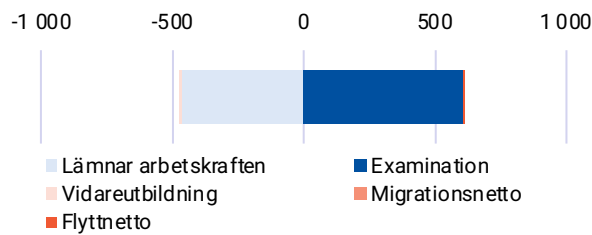

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

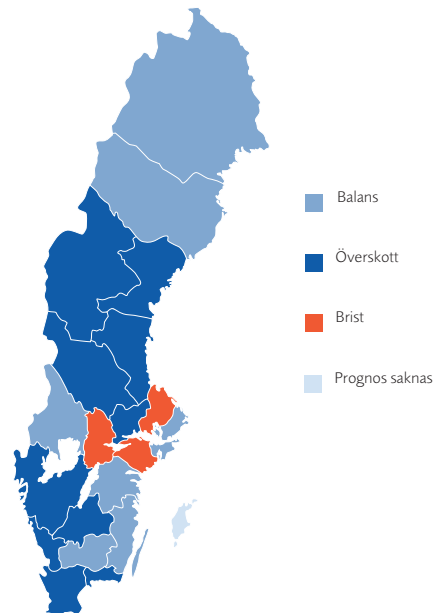

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

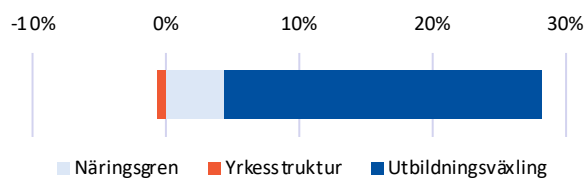
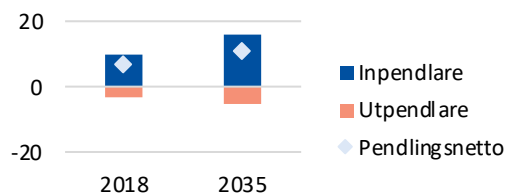

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Yrkeslärarutbildning

Utbildningar som ingår: Yrkeslärarutbildning

Nationell bedömning: Stor brist år 2035.

Brist i dag

Omkring 440 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en yrkeslärarutbildning år 2018. Ungefär 35 procent arbetade inom gymnasial utbildning och cirka 20 procent inom annan utbildning. Övriga arbetade utanför utbildningssektorn i andra yrken. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på yrkeslärare i länet vid prognosens början.

Tillgången minskar

Länets tillgång på personer med yrkeslärarutbildning väntas minska med cirka 25 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 310 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från yrkeslärarutbildningen under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 79 procent 50 år eller äldre och fram till år 2035 väntas cirka 360 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på personer med yrkeslärarutbildning fram till år 2035.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på personer med yrkeslärarutbildning i länet öka med cirka 15 procent fram till år 2035. Den ökade efterfrågan beror främst på att personer med yrkeslärarutbildning antas ersätta de yrkeslärare som i dag saknar denna utbildning. Men efterfrågetillväxten beror också på ett ökat antal elever i gymnasieskolan.

Risk för stor brist år 2035

Sammanfattningsvis beräknas efterfrågan på personer med yrkeslärarutbildning öka samtidigt som tillgången minskar. Det innebär att det finns risk för stor brist på personer med yrkeslärarutbildning på sikt.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

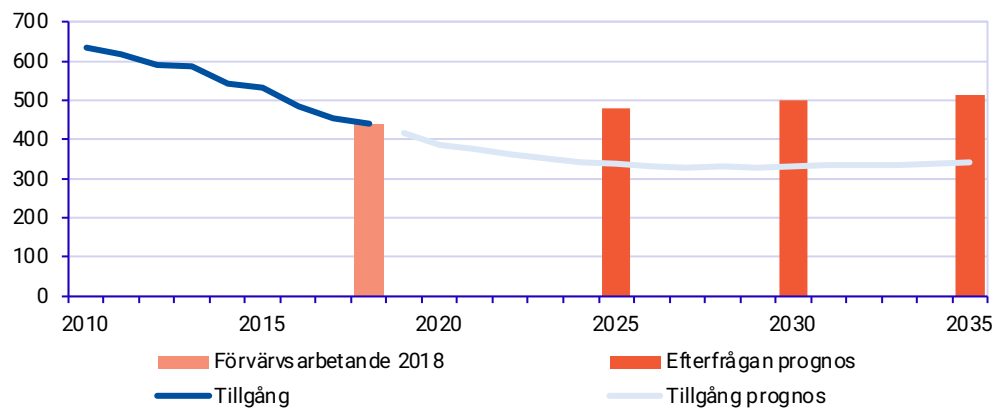

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

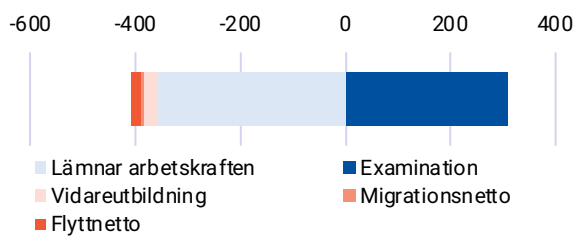

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

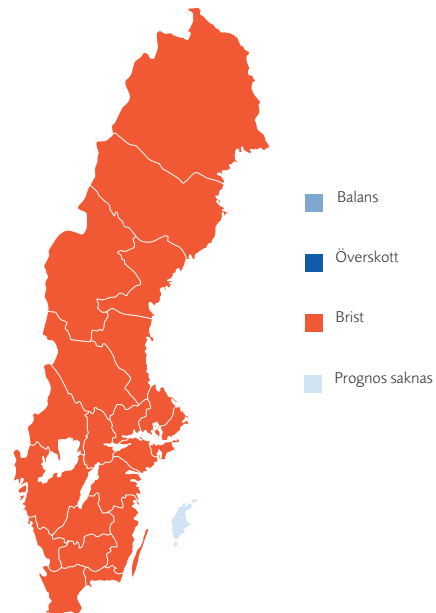

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

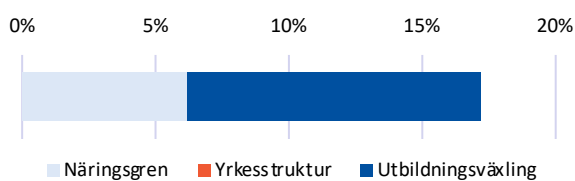
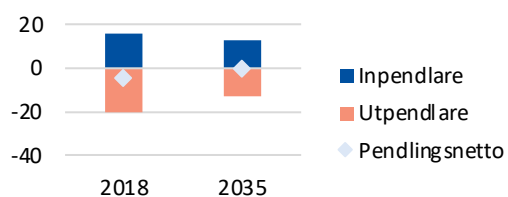

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Ämneslärarutbildning

Utbildningar som ingår: Ämneslärarutbildning med inriktning mot grundskolans årskurs 7–9 och mot gymnasieskolan, samt motsvarande äldre utbildningar.

Nationell bedömning: Brist år 2035.

Viss brist i dag

Omkring 3 100 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en ämneslärarutbildning år 2018. Runt 45 procent arbetade inom grundskoleutbildning, cirka 25 procent inom gymnasial utbildning och cirka 10 procent inom annan utbildning. Enligt Arbetsförmedlingen var det viss brist på både grundskollärare och gymnasielärare i länet vid prognosens början.

Tillgången minskar

Länets tillgång på utbildade ämneslärare väntas minska med cirka 15 procent under prognos-perioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 300 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 43 procent 50 år eller äldre och fram till år 2035 väntas cirka 1 400 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Därutöver väntas ett antal ämneslärare lämna utbildningsgruppen då de vidareutbildar sig, främst till speciallärare eller specialpedagog.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på utbildade ämneslärare fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 660 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 740 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på ämneslärarutbildade i länet öka med cirka 10 procent fram till år 2035. Den ökade efterfrågan beror främst på att utbildade ämneslärare antas ersätta dem som i dag arbetar som lärare utan lärarexamen. Efterfrågetillväxten beror även till viss del på ett ökat antal elever.

Risk för brist år 2035

Medan efterfrågan på utbildade ämneslärare väntas öka under kommande år, beräknas tillgången minska. Det finns därmed risk för brist under prognosperioden.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Alternativ beräkning

Resultatet baseras på befolkningsprognosen från år 2020. I en alternativ beräkning utifrån befolkningsprognosen från år 2021 bedöms efterfrågan bli något lägre men även i denna beräkning väntas en brist år 2035.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

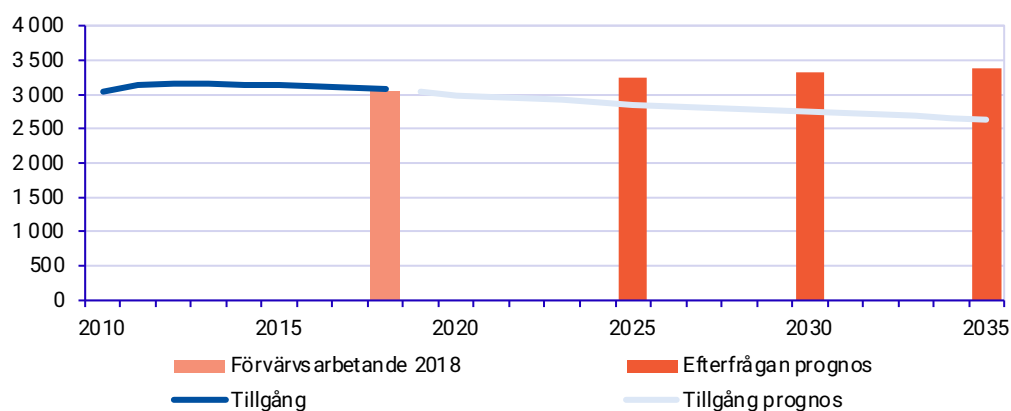

Diagram 2. Tillgång, olika faktorer effekt fram till år 2035, antal

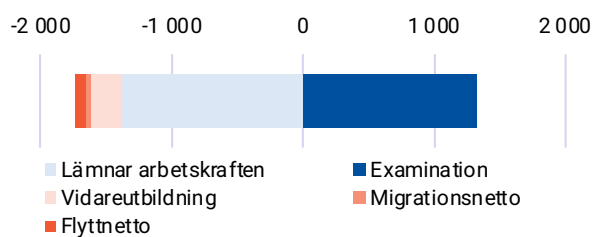

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

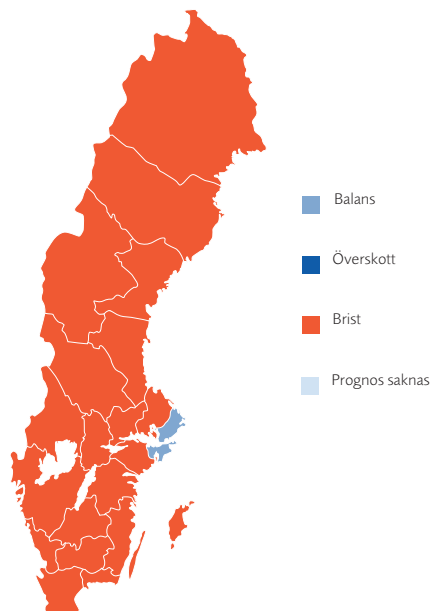

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorer effekt fram till år 2035, procent

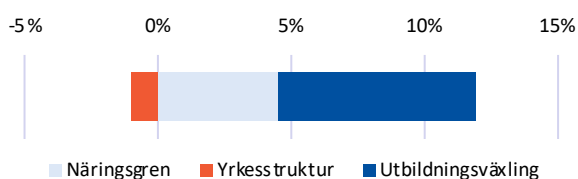
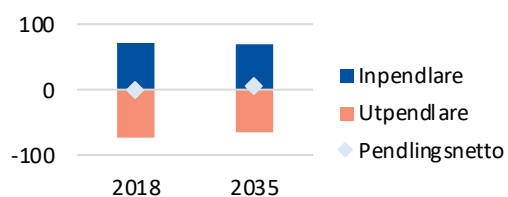

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Humaniora, samhällsvetenskap, juridik och ekonomi

Humanistisk utbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleutbildning på lägst kandidatnivå inom främmande språk, svenska och litteraturvetenskap, historia, arkeologi, kulturvård och filosofi, konst-, musik-, dans-, teater- och filmvetenskap/-historia. Omkring 40 procent har en examen inom historia, arkeologi eller kulturvård och ytterligare cirka 40 procent inom främmande språk, svenska eller litteraturvetenskap. Omkring 15 procent har en utländsk utbildning och cirka 20 procent en forskarutbildning.

Nationell bedömning: Överskott år 2035.

En av tre arbetar inom högskolan

Omkring 740 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en humanistisk högskoleutbildning år 2018. Spridningen över arbetsmarknaden var stor. Ungefär 30 procent arbetade inom högskolan, cirka 15 procent inom kultur-, nöjes- och fritidssektorn och omkring 10 procent inom den offentliga förvaltningen. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar något

Länets tillgång på humanistisk utbildade väntas öka med cirka 10 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 380 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 32 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 290 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering. Samtidigt väntas relativt många lämna utbildningsgruppen för att vidareutbilda sig. Vidareutbildning utanför det egna området sker ofta mot en lärarexamen eller en examen inom informationsvetenskap.

Flytt mellan länen har en viss positiv påverkan på länets tillgång på humanistiskt utbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 430 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 360 personer flytta från länet. Migrationen till och från länet har en viss positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas något fler personer invandra än utvandra.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan minskar något

Totalt beräknas efterfrågan på humanistisk utbildade i länet minska med cirka 10 procent fram till år 2035. Att efterfrågan minskar beror på utbildningsväxlingen. I dag arbetar en del av de humanistiskt utbildade inom yrken med andra utbildningskrav, såsom barnskötare och vårdbiträden. Inom dessa yrken väntas arbetsgivarna i första hand efterfråga andra utbildningar när de nyanställer under prognosperioden.

Risk för överskott år 2035

Eftersom tillgången beräknas öka samtidigt som efterfrågan väntas minska, finns det risk för överskott på humanistiskt utbildade i länet under prognosperioden. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

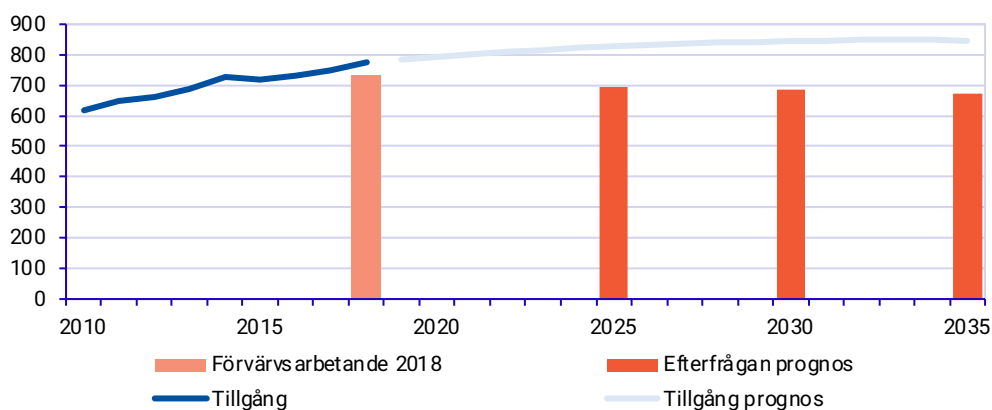

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

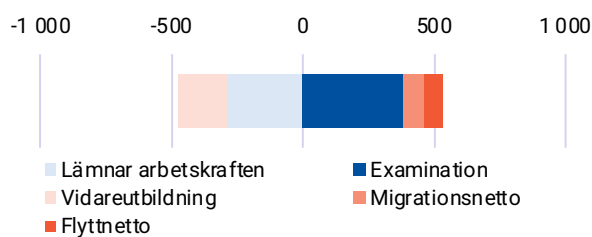

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

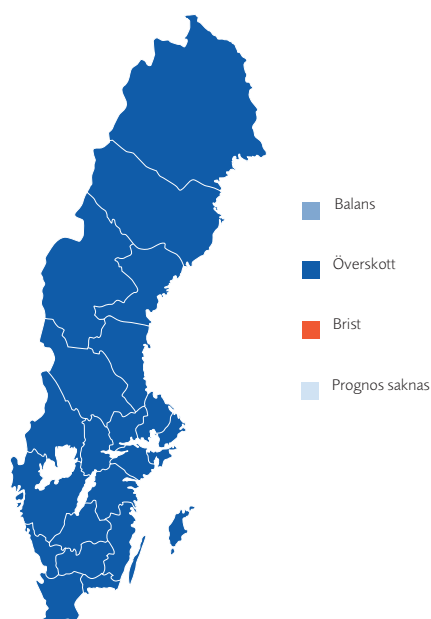

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

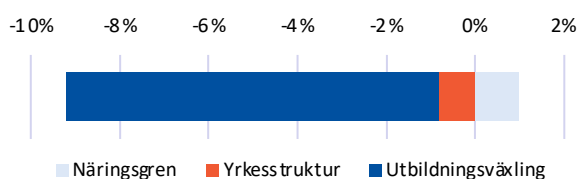
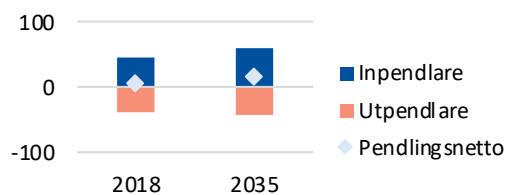

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Konstnärlig utbildning

Utbildningar som ingår: Eftergymnasial utbildning inom bild- och formkonst, dans, teater, dramatik, musik, design och konsthantverk. Omkring 70 procent har en minst treårig eftergymnasial utbildning och cirka 25 procent en utländsk utbildning.

Nationell bedömning: Stort överskott år 2035.

En av tre arbetar inom kultur och nöje

Omkring 450 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en konstnärlig utbildning på eftergymnasial nivå år 2018. Närmare 35 procent arbetade inom kultur-, nöjes- och fritidssektorn och cirka 20 procent inom skolan. I övrigt var spridningen stor över arbetsmarknaden. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på konstnärligt utbildade väntas öka med cirka 60 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 800 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden. Av den framtida examinationen kommer cirka 70 procent från högskolan.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 24 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 180 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt väntas relativt många lämna utbildningsgruppen för att vidareutbilda sig, ofta inom närliggande ämnesområden.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på konstnärligt utbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 480 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 560 personer flytta från länet.

Migrationen till och från länet har en viss negativ effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas något fler personer utvandra än invandra.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 5 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, medan 11 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan minskar något

Totalt beräknas efterfrågan på konstnärligt utbildade i länet minska med cirka 5 procent fram till år 2035. Att efterfrågan minskar beror främst på utbildningsväxlingen. I dag arbetar en del av de konstnärligt utbildade inom yrken som inte matchar utbildningen så väl, såsom vårdbiträden och försäljningsyrken. Inom dessa yrken väntas arbetsgivarna i första hand efterfråga andra utbildningar när de nyanställer under prognosperioden.

Risk för stort överskott år 2035

Eftersom tillgången beräknas öka kraftigt samtidigt som efterfrågan väntas minska något, finns det risk för ett stort överskott på konstnärligt utbildade under prognosperioden.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

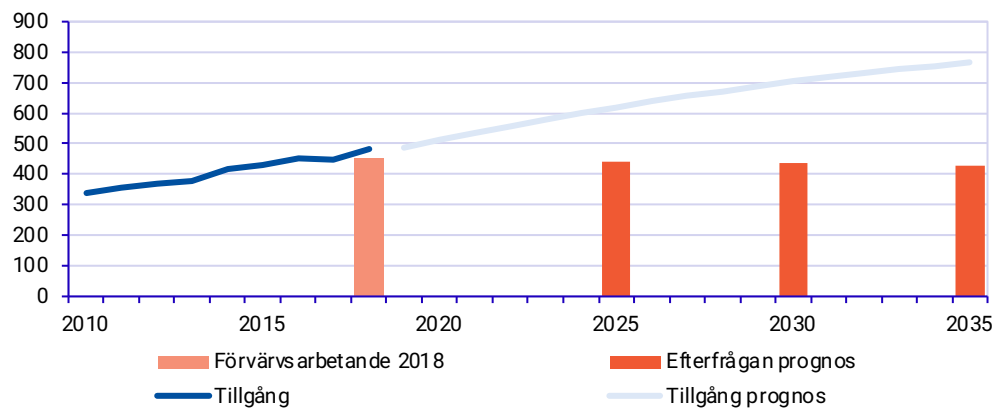

Diagram 2. Tillgång, olika faktors effekt fram till år 2035, antal

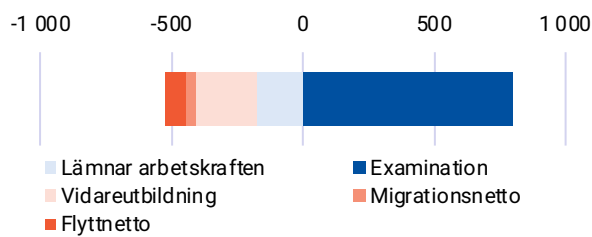

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

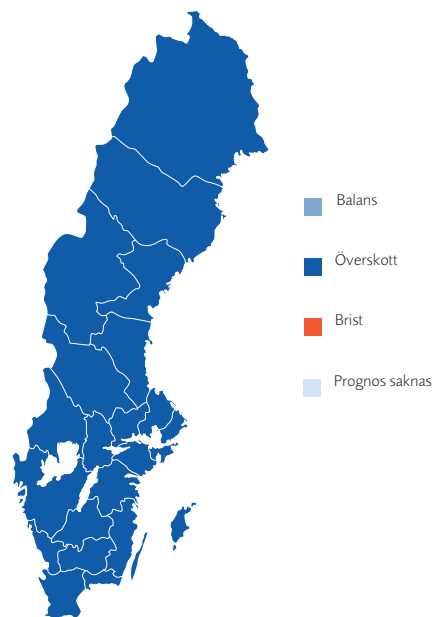

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktors effekt fram till år 2035, procent

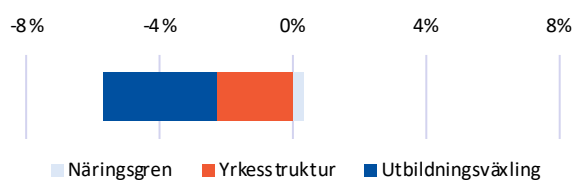
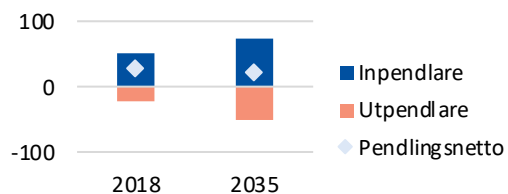

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Medieproduktionsutbildning

Utbildningar som ingår: Eftergymnasial utbildning inom medieproduktion, grafisk formgivning, reklam, foto, illustration, film-, radio- och tv-produktion, grafisk teknik och bokbinderi. Omkring 50 procent hade en utbildning från yrkeshögskolan (år 2018).

Nationell bedömning: Risk för överskott år 2035.

En av tre arbetar inom kultur och kommunikation

Omkring 240 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en utbildning inom medieproduktion år 2018. Spridningen över arbetsmarknaden var stor. Runt 35 procent arbetade inom film- och tv-produktion, reklam-, kultur-, informations- och kommunikationsverksamhet. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på utbildade inom medieproduktion väntas öka med cirka 45 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 220 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 10 procent 50 år eller äldre.

Samtidigt väntas relativt många vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen.

Flytt mellan länen har en positiv påverkan på länets tillgång på utbildade inom medieproduktion fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 270 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 220 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade inom medieproduktion i länet öka med cirka 5 procent fram till år 2035. En del av ökningen beror på att andelen med dessa utbildningar beräknas öka bland annat inom yrken inriktade på grafisk formgivning, film-, radio- och tv-produktion. Dessutom väntas tillväxten inom flera tjänstenärings i länet öka efterfrågan på utbildningen ytterligare.

Risk för stort överskott år 2035

Eftersom tillgången beräknas öka i betydligt snabbare takt än efterfrågan finns det risk för stort överskott på utbildade inom medieproduktion under kommande år.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar. Utbildningsgruppen är också heterogen och framtidsutsikterna kan komma att skilja sig åt beroende på utbildningens inriktning.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

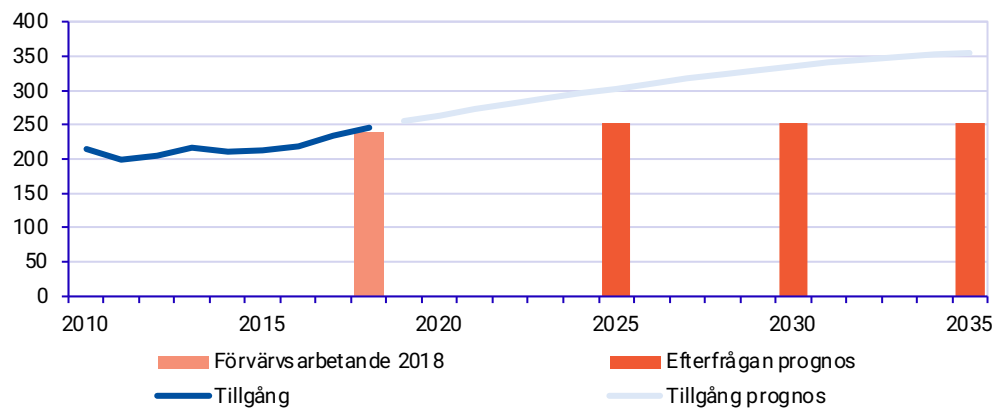

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

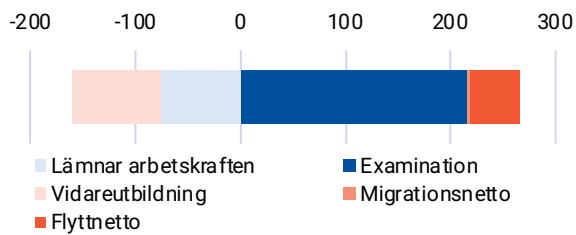

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

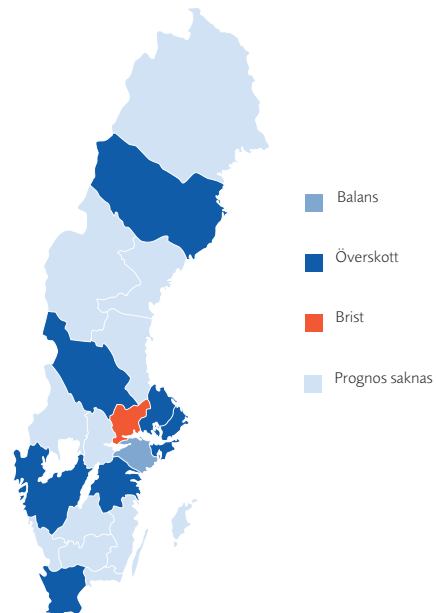

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

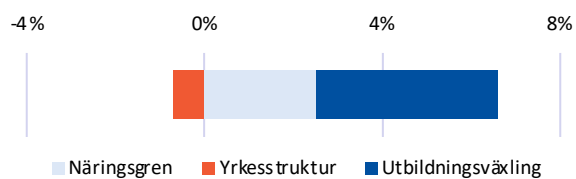
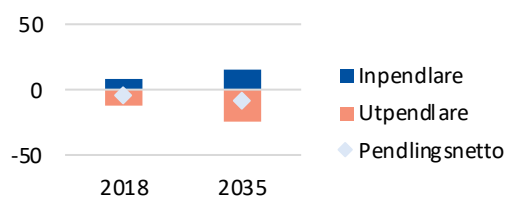

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Biblioteks- och informationsvetenskaplig utbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleutbildning på lägst kandidatnivå inom biblioteks-, dokumentations-, informations- och arkivvetenskap.

Nationell bedömning: Varierat arbetsmarknadsläge år 2035.

Visst överskott i dag

Omkring 300 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en biblioteks- och informationsvetenskaplig utbildning år 2018. Runt 70 procent arbetade som bibliotekarie, arkivarie eller som chef inom motsvarande områden. Enligt Arbetsförmedlingen var det visst överskott på bibliotekarier och arkivarier i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på biblioteks- och informationsvetenskapligt utbildade väntas öka med cirka 35 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 390 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 34 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 130 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på personer med dessa utbildningar fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 95 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 210 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan oförändrad

Totalt beräknas efterfrågan på biblioteks- och informationsvetenskapligt utbildade i länet vara relativt oförändrad fram till år 2035. Efterfrågan på arbetskraft väntas visserligen öka inom exempelvis högskolan, men minska inom andra branscher där personer med dessa utbildningar arbetar, såsom kultur-, nöjes- och fritidssektorn.

Risk för stort överskott år 2035

Eftersom tillgången på personer med biblioteks- och informationsvetenskaplig utbildning i länet väntas öka betydligt mer än efterfrågan finns det på sikt risk för ett stort överskott.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

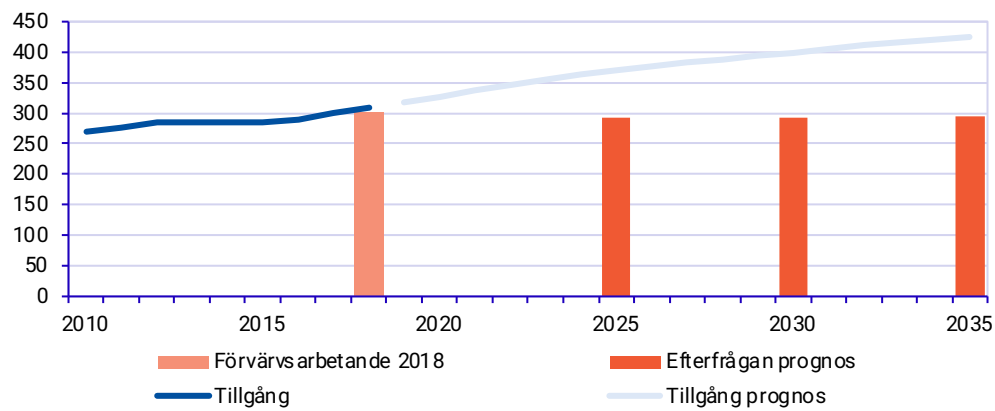

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

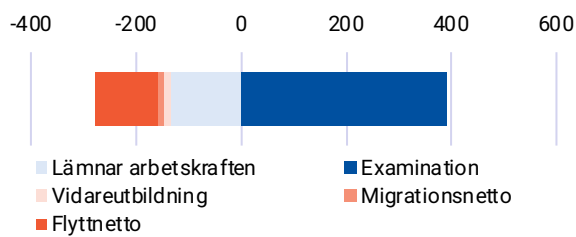

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

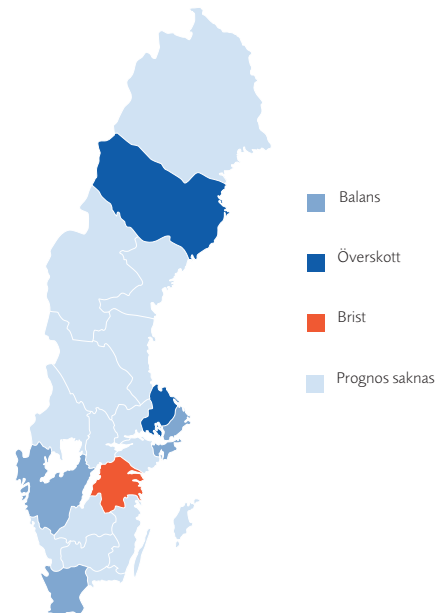

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

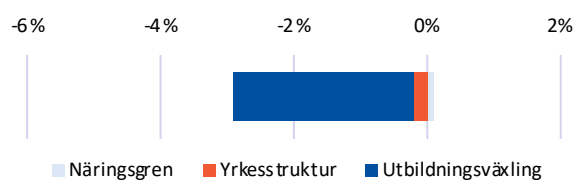
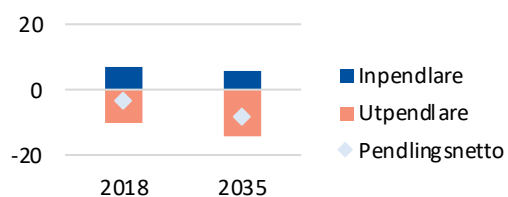

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Ekonomutbildning

Utbildningar som ingår: Civilekonomutbildning och högskoleutbildning på lägst kandidatnivå inom företagsekonomi, handel och administration, nationalekonomi och ekonomisk historia. En stor majoritet har inriktning mot företagsekonomi. Närmare 15 procent har en utländsk utbildning.

Nationell bedömning: Relativt balanserat år 2035.

Varierat arbetsmarknadsläge i dag

Omkring 2 400 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en högskoleutbildning i ekonomi år 2018. Spridningen var stor över arbetsmarknaden. Närmare 20 procent arbetade som revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare, ytterligare cirka 15 procent hade ett chefsyrke. Enligt Arbetsförmedlingen var det varierad tillgång på arbetskraft inom flertalet ekonomiyrken i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på ekonomutbildade väntas öka med cirka 35 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 2 500 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från en ekonomutbildning under prognosperioden. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 160 personer, vilket är något fler än de senaste åren.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 27 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 920 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på ekonomutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 300 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 900 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på ekonomutbildade i länet öka med cirka 50 procent fram till år 2035. Efterfrågetillväxten beror på den utbildningsväxling som antas fortsätta. Kompetenskraven ökar inom flera ekonomiyrken, där det tidigare varit tillräckligt med en kortare utbildning. Till exempel antas det bli vanligare med eftergymnasial ekonomutbildning bland redovisningsekonomer och banktjänstemän år 2035 än i dag.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Både tillgång och efterfrågan på ekonomutbildade i länet beräknas öka under prognosperioden. Efterfrågeökningen väntas bli något starkare än tillgångsökningen. Eftersom skillnaden mellan tillgång och efterfrågan framöver ändå väntas bli förhållandevis liten bedöms arbetsmarknadsläget bli relativt balanserat under prognosperioden.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

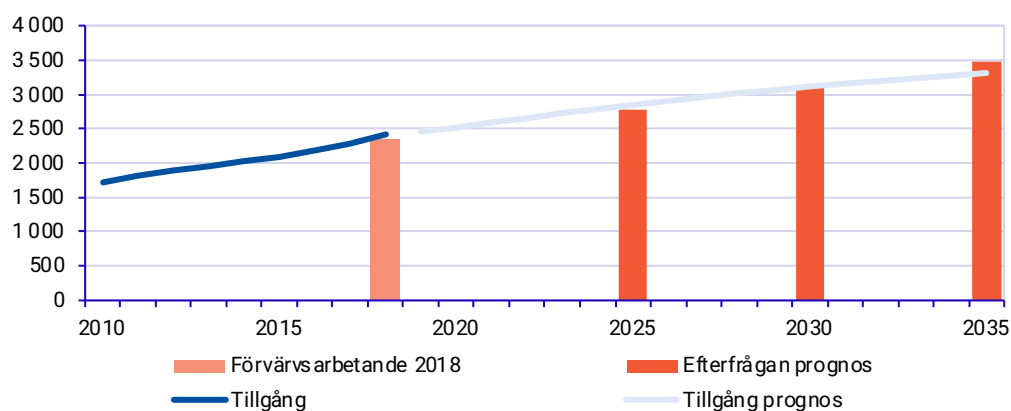

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

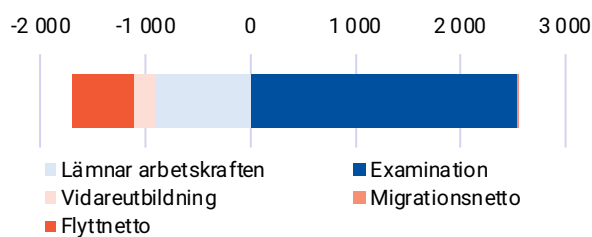

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

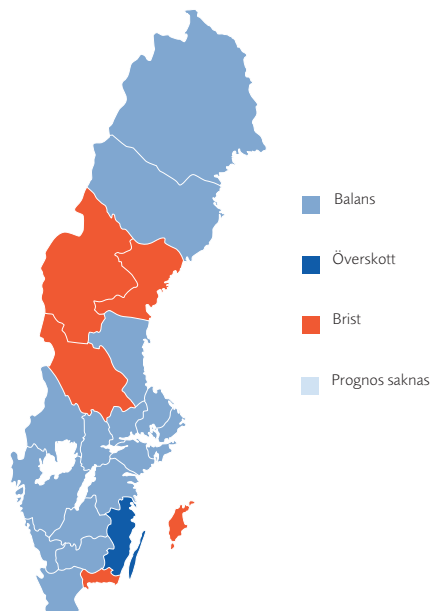

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

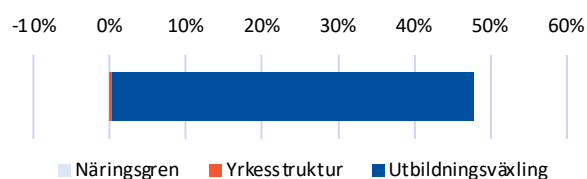
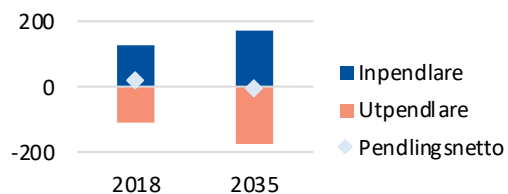

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Journalistik och medievetenskaplig utbildning

Utbildningar som ingår: Eftergymnasial utbildning inom journalistik, medie- och kommunikationsvetenskap. Omkring 70 procent har en minst treårig högskoleutbildning.

Nationell bedömning: Stort överskott år 2035.

Vanliga yrken är journalist och informatör

Omkring 450 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en eftergymnasial utbildning inom journalistik och medievetenskap år 2018. Runt 45 procent arbetade som informatörer och journalister. I övrigt var spridningen på arbetsmarknaden stor. Det saknas heltäckande information om arbetsmarknadsläget för personer med dessa utbildningar i länet. Enligt Arbetskraftsbarometern var det dock god tillgång på nytutexaminerade inom journalistik i riket vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på utbildade inom journalistik och medievetenskap väntas öka med cirka 50 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 600 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 16 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 120 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Därutöver väntas relativt många vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på personer med dessa utbildningar fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 360 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 520 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade inom journalistik och medievetenskap i länet öka med cirka 10 procent fram till år 2035. Det som framför allt påverkar efterfrågetillväxten är utbildningsväxlingen, som innebär att en större andel av dem som arbetar som informatörer och journalister antas ha en utbildning inom journalistik och medievetenskap på sikt.

Risk för stort överskott år 2035

Sammantaget väntas tillgången öka betydligt mer än efterfrågan under prognosperioden. Därför finns det på sikt risk för ett stort överskott på utbildade inom journalistik och medievetenskap i länet.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

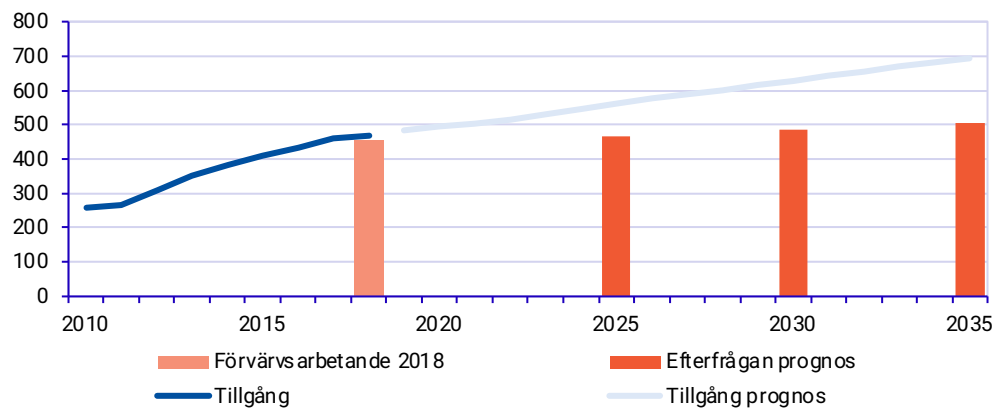

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

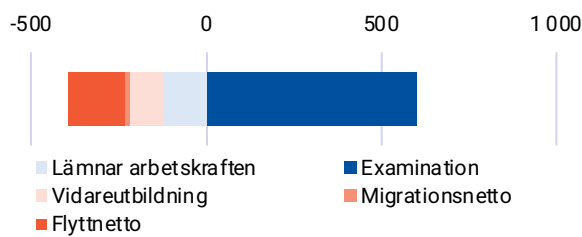

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

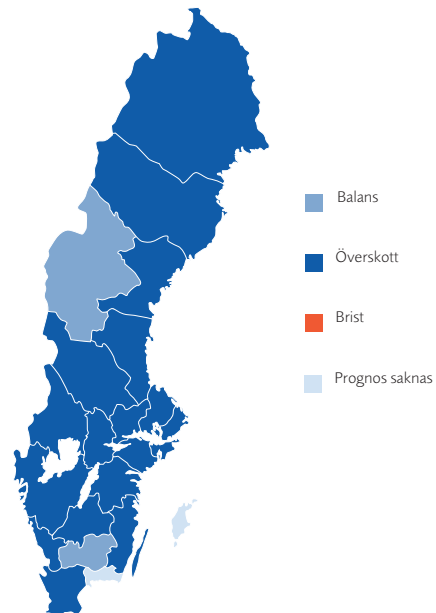

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

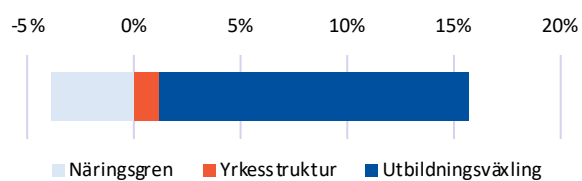
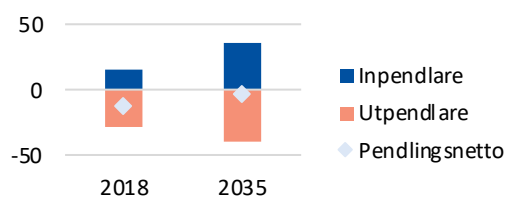

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Juristutbildning

Utbildningar som ingår: Juristexamen och motsvarande äldre juris kandidatexamen, samt forskarutbildning inom juridik och rättsvetenskap.

Nationell bedömning: Visst överskott år 2035.

Hälften arbetar inom offentlig förvaltning

Omkring 580 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en juristutbildning år 2018. Runt 50 procent arbetade inom offentlig förvaltning, cirka 20 procent inom branschen juridiska och ekonomiska konsulter och cirka 10 procent inom högskolan. Enligt Arbetskraftsbarometern var det god tillgång på nytexaminerade jurister i riket vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på juristutbildade väntas öka med cirka 40 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 000 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från juristutbildningen under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 31 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 200 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på juristutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 230 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 770 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på juristutbildade i länet öka med cirka 10 procent fram till år 2035. Ökningen beror framför allt på den utbildningsväxling som beräknas fortsätta under prognosperioden. Den innebär till exempel att en högre andel av dem som arbetar som planerare och utredare väntas ha en juristutbildning jämfört med i dag.

Risk för överskott år 2035

Eftersom tillgången på juristutbildade i länet beräknas öka i snabbare takt än efterfrågan finns det risk för överskott på sikt.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

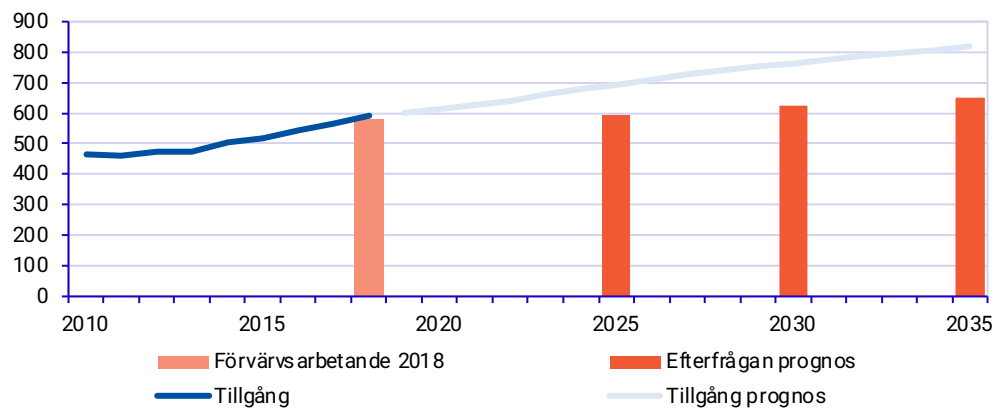

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

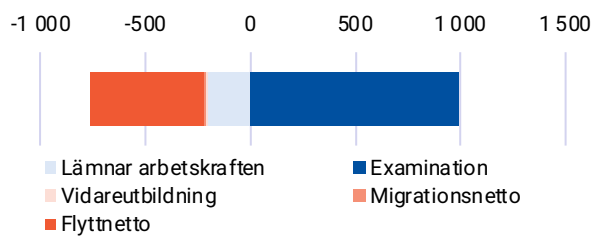

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

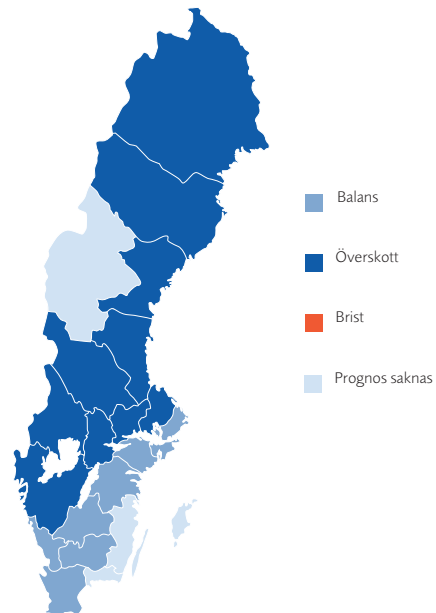

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

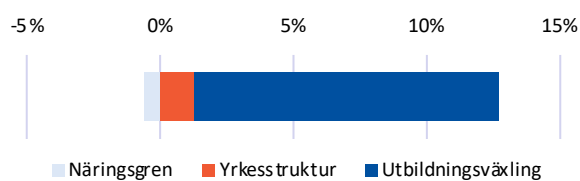
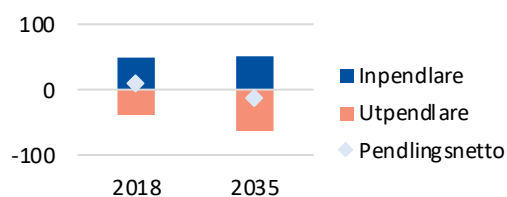

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Medicinsk sekreterarutbildning

Utbildningar som ingår: Yrkehögskoleutbildning till medicinsk sekreterare och till vårdadministratör, samt motsvarande äldre läkarsekreterarutbildning på gymnasial nivå. Omkring 20 procent har en utbildning från yrkehögskolan (år 2018).

Nationell bedömning: Relativt balanserat år 2035.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge i dag

Omkring 320 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en medicinsk sekreterarutbildning år 2018. Ungefär 75 procent arbetade inom hälso- och sjukvård. Enligt Arbetsförmedlingen var det balanserat tillgång på medicinska sekreterare i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på personer med en medicinsk sekreterarutbildning väntas öka med cirka 45 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 430 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från en yrkehögskoleutbildning till medicinsk sekreterare eller till vårdadministratör under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 72 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 240 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på personer med en medicinsk sekreterarutbildning fram till år 2035.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på personer med denna utbildning i länet öka med cirka 55 procent fram till år 2035. Utbildningsväxlingen förklarar huvuddelen av efterfrågetillväxten. Det innebär att fler av dem som arbetar som medicinska sekreterare och vårdadministratörer antas ha en medicinsk sekreterarutbildning år 2035 än i dag. Den förväntade befolkningsökningen i länet och en större andel äldre medför dessutom ett generellt ökat behov av arbetskraft inom hälso- och sjukvården.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Eftersom tillgång och efterfrågan beräknas öka i ungefär samma omfattning väntas ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge för personer med denna utbildning under prognosperioden.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis antagna och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

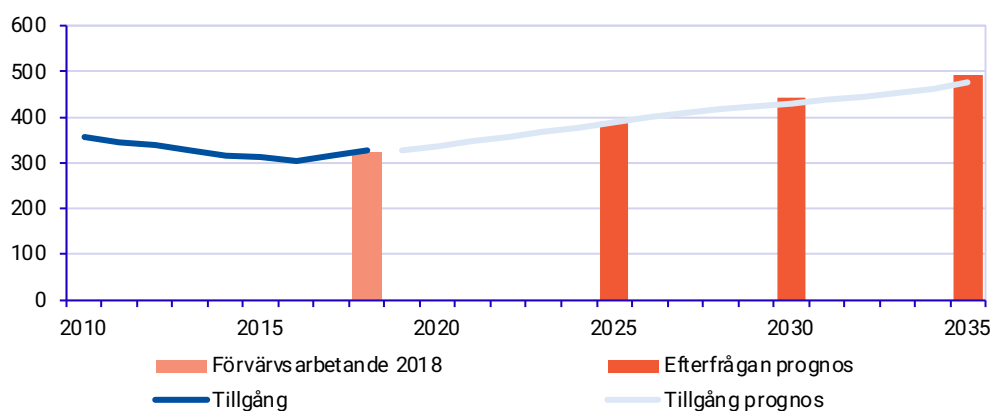

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

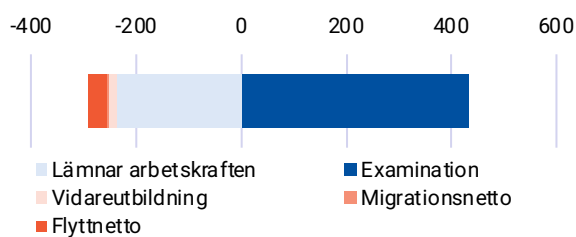

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

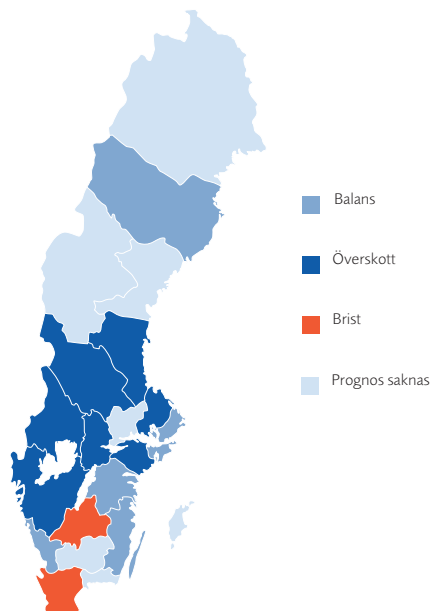

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

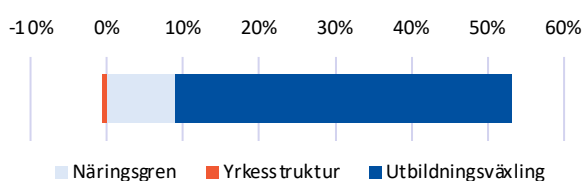
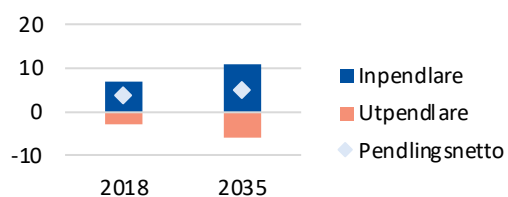

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Personal- och beteendevetenskaplig utbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleutbildning på lägst kandidatnivå inom sociologi, psykologi, socialantropologi, etnologi, personaladministration samt ledarskap, organisation och styrning. Omkring 55 procent har en utbildning i sociologi, drygt 15 procent i psykologi.

Nationell bedömning: Överskott år 2035.

Arbetar både inom vård och offentlig förvaltning

Omkring 930 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en högskoleutbildning inom personal- eller beteendevetenskap år 2018. Runt 20 procent arbetade inom den offentliga förvaltningen och en lika stor andel arbetade inom vård- och omsorgssektorn. I övrigt var spridningen stor över arbetsmarknaden. Det saknas heltäckande information om arbetsmarknadsläget för utbildade personal- och beteendevetare i länet vid prognosens början. Enligt Arbetskraftsbarometern var det dock god till balanserad tillgång på nyutexaminerade i riket.

Tillgången ökar

Länets tillgång på personal- och beteendevetenskapligt utbildade väntas öka med cirka 70 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli betydligt större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 400 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från en personal- eller beteendevetenskaplig utbildning under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 22 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 310 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Därutöver väntas ett antal vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på utbildade personal- och beteendevetare fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 570 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 770 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på personal- och beteendevetenskapligt utbildade i länet öka med cirka 30 procent fram till år 2035. Ökningen beror bland annat på att personal- och HR-specialister i större utsträckning än i dag väntas ha en personal- och beteendevetenskaplig utbildning.

Dessutom antas en generell höjning av utbildningsnivån inom flera andra tjänsteyrken, vilket också påverkar efterfrågan på personal- och beteendevetare.

Risk för stort överskott år 2035

Sammantaget väntas tillgången öka kraftigt och betydligt mer än efterfrågan under prognosperioden. Därför finns det risk för ett stort överskott på personal- och beteendevetenskapligt utbildade i länet under kommande år.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

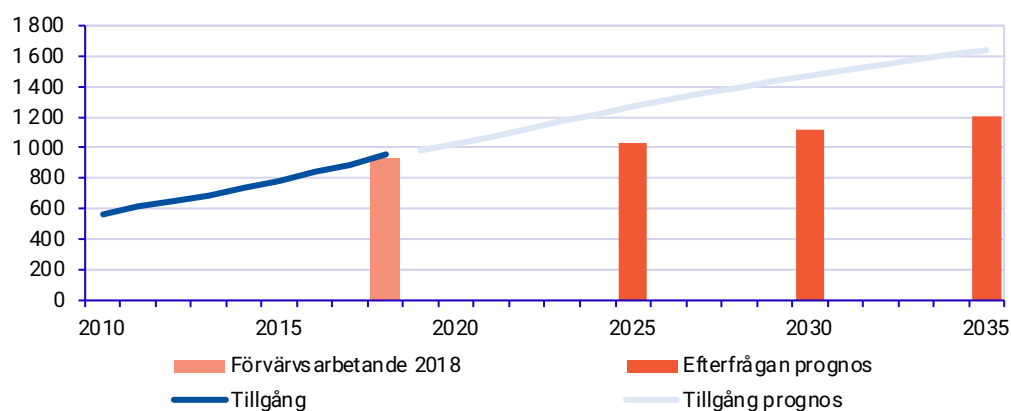

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

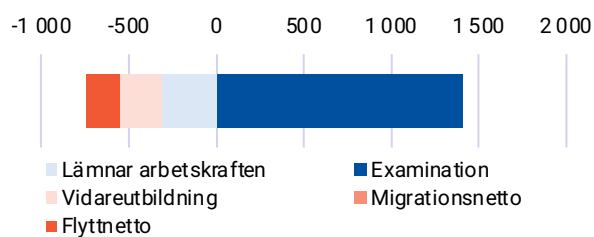

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

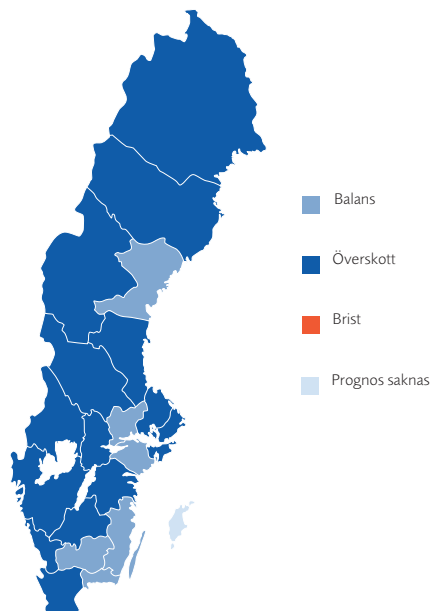

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

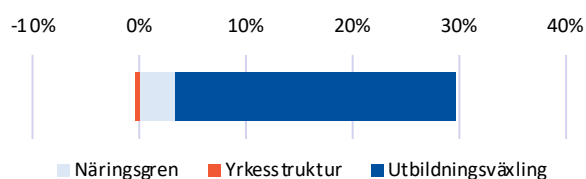
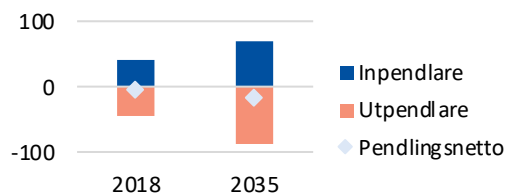

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Samhällsvetenskaplig utbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleutbildning på lägst kandidatnivå inom samhällsvetenskap, statsvetenskap, kultur- och samhällsgeografi, administration och förvaltning.

Nationell bedömning: Överskott år 2035.

En av fyra arbetar inom offentlig förvaltning

Omkring 900 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en högskoleutbildning inom samhällsvetenskap år 2018. Drygt 25 procent arbetade inom den offentliga förvaltningen, cirka 15 procent inom högskolan och cirka 10 procent inom vård- och omsorgssektorn. Övriga var spridda över stora delar av arbetsmarknaden. Det saknas heltäckande information om arbetsmarknadsläget för samhällsvetare i länet vid prognosens början. Enligt Arbetskraftsbarometern var det dock god till balanserad tillgång på nytexaminerade i riket.

Tillgången ökar

Länets tillgång på samhällsvetenskapligt utbildade väntas öka med cirka 30 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 300 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från en samhällsvetenskaplig utbildning under prognosperioden. Vilket i genomsnitt är något fler än de senaste åren.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 43 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 480 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Därutöver väntas ett antal lämna utbildningsgruppen för vidareutbildning, främst inom närliggande områden.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på samhällsvetare fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 630 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 970 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan oförändrad

Totalt beräknas efterfrågan på samhällsvetenskapligt utbildade i länet vara relativt oförändrad fram till år 2035. Efterfrågan på arbetskraft väntas visserligen öka inom exempelvis högskolan, men minska inom andra branscher där samhällsvetare arbetar, såsom kultur-, nöjes- och fritidssektorn.

Risk för stort överskott år 2035

Sammantaget beräknas tillgången på samhällsvetenskapligt utbildade i länet öka medan efterfrågan antas bli relativt oförändrad. Därför finns det risk för ett stort överskott på samhällsvetare år 2035.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

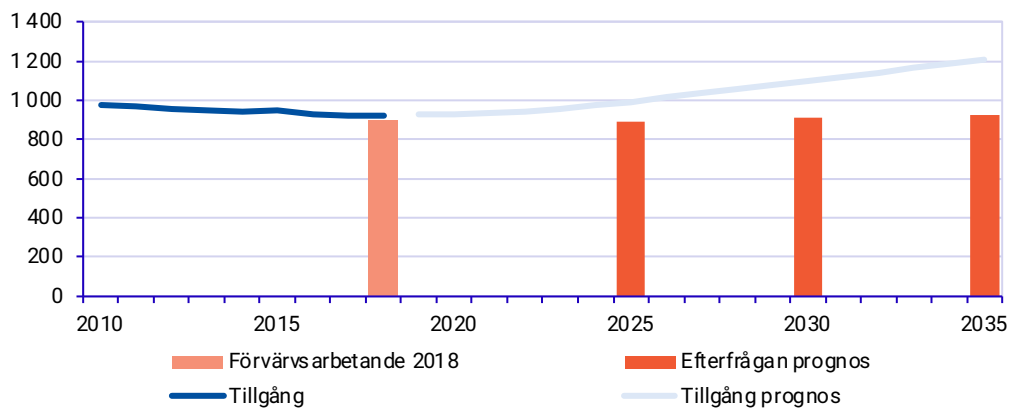

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

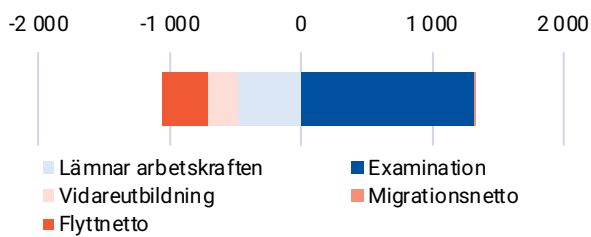

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

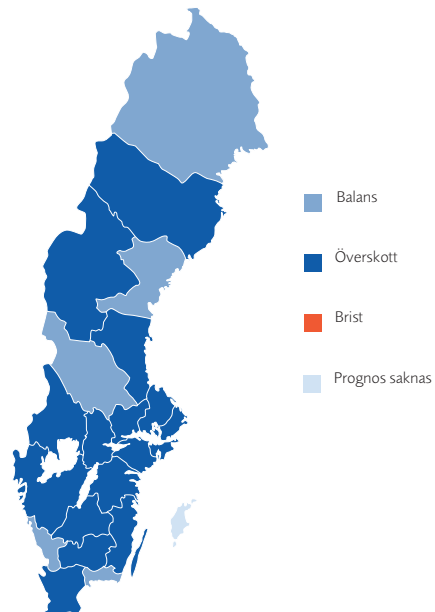

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

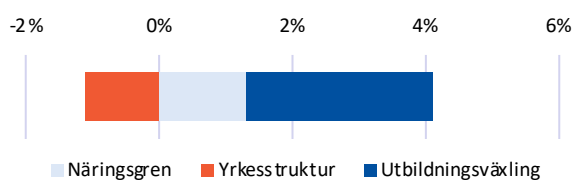
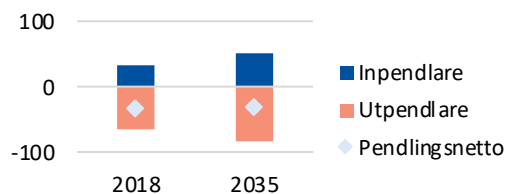

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Yh-utbildning inom företagsekonomi, handel och administration

Utbildningar som ingår: Yrkehögskoleutbildning inom ekonomi, handel och administration, samt motsvarande äldre utbildning. Utbildningsgruppen omfattar utbildningar inom företagsekonomi, inköp, försäljning och distribution, marknadsföring, bank, försäkring och finansiering, redovisning och beskattning, ledning och administration samt kontorsservice och sekreterartjänster.

Nationell bedömning: Relativt balanserat år 2035.

Stor spridning över arbetsmarknaden

Omkring 520 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en yrkehögskoleutbildning inom företagsekonomi, handel och administration år 2018, eller motsvarande äldre utbildning. Spridningen över arbetsmarknaden var stor, runt 15 procent arbetade inom parti- och detaljhandeln. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på yrkehögskoleutbildade inom dessa ämnen väntas öka med drygt 55 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 490 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 32 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 240 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt väntas ett antal vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen.

Flytt mellan länen har en positiv påverkan på länets tillgång på utbildade inom dessa ämnen fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 340 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 250 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlings-mönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade inom dessa ämnen i länet öka med närmare 70 procent fram till år 2035. Ökningen förklaras av den utbildningsväxling som väntas fortsätta under prognosperioden. Kompetenskraven ökar inom flera yrken inom ekonomi och administration, där det tidigare har varit tillräckligt med en utbildning från gymnasiet. Till exempel antas en högre andel av ekonomiassistenter och redovisningsekonomer ha en utbildning från yrkehögskolan år 2035 än i dag.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Sammanfattningsvis beräknas både tillgång och efterfrågan öka kraftigt under prognosperioden. Arbetsmarknadsläget för personer med dessa utbildningar bedöms därmed bli relativt balanserat på sikt. Det kan dock skilja sig åt mellan olika utbildningsinriktningar.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis antagna och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

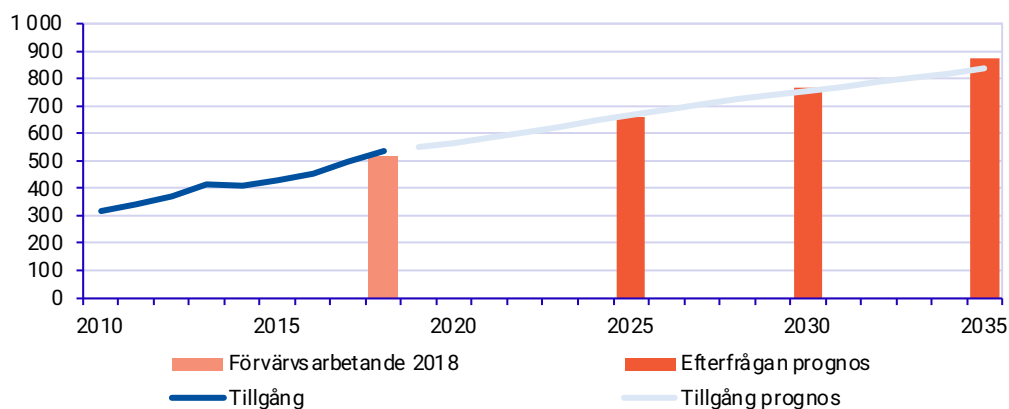

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

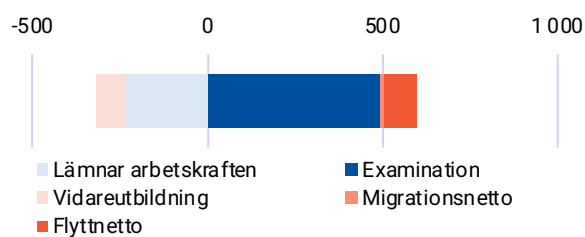

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

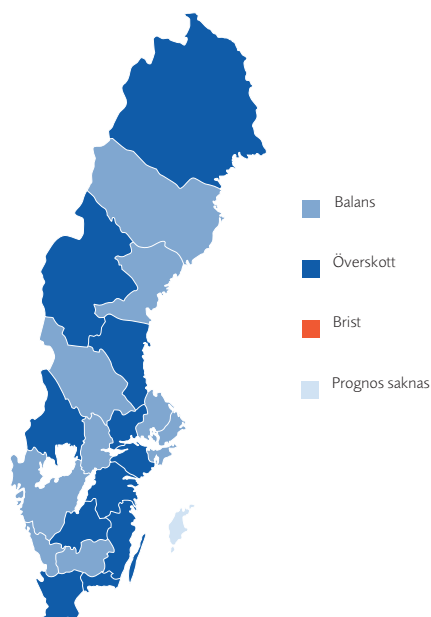

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

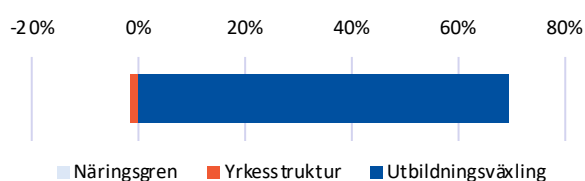
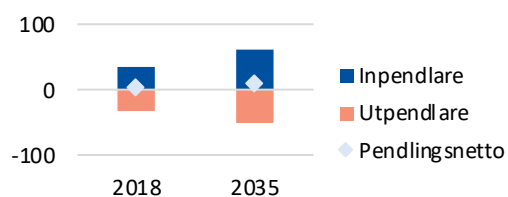

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Teknik, naturvetenskap, data samt lant- och skogsbruk

Civilingenjörsutbildning

Utbildningar som ingår: Civilingenjörsutbildning, master- och forskarutbildning inom teknikområdet. Vanligast är inriktning mot elektronik, datateknik och automation. Omkring 10 procent har en forskarexamen och några enstaka procent en masterexamen.

Nationell bedömning: Varierat arbetsmarknadsläge år 2035.

Viss brist i dag

Omkring 2 000 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en civilingenjörsutbildning år 2018. Ungefär 65 procent arbetade som ingenjör, IT-specialist eller som chef inom dessa områden. Arbetsmarknaden är bred och branschspridningen var stor. Närmare 20 procent arbetade inom tillverkningsindustri och cirka 15 procent inom högskola, forskning och utveckling. Enligt Arbetsförmedlingen var det viss brist på arbetskraft inom aktuella yrken i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på civilingenjörsutbildade väntas öka med cirka 50 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 2 300 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 140 personer. Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 26 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 700 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på utbildade civilingenjörer fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 200 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 800 personer flytta från länet. Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på civilingenjörsutbildade i länet öka med cirka 40 procent fram till år 2035.

Ökningen beror framför allt på den utbildningsväxling som antas fortsätta på arbetsmarknaden. En del av dagens civilingenjörs-tjänster innehas av personer med kortare utbildningar, till exempel äldre gymnasiala utbildningar. Till dessa tjänster väntas arbetsgivarna i första hand efterfråga civilingenjörsutbildade när de nyanställer under prognosperioden. Andelen med dessa utbildningar antas även öka bland exempelvis data- och IT-specialister samt lednings- och organisationsutvecklare. Efterfrågan på arbetskraft väntas dock inte öka, totalt sett, inom de branscher i länet som anställer civilingenjörer.

Risk för visst överskott år 2035

Eftersom tillgången på civilingenjörer beräknas öka något mer än efterfrågan, finns det risk för visst överskott under prognosperioden. Samtidigt väntas det bli brist på högskoleingenjörer i länet under samma period. Beroende på hur utbytbara dessa kompetenser är inom olika branscher och yrken, är det därför möjligt att det samlade arbetsmarknadsläget för högskole- och civilingenjörer snarare blir balanserat på sikt. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

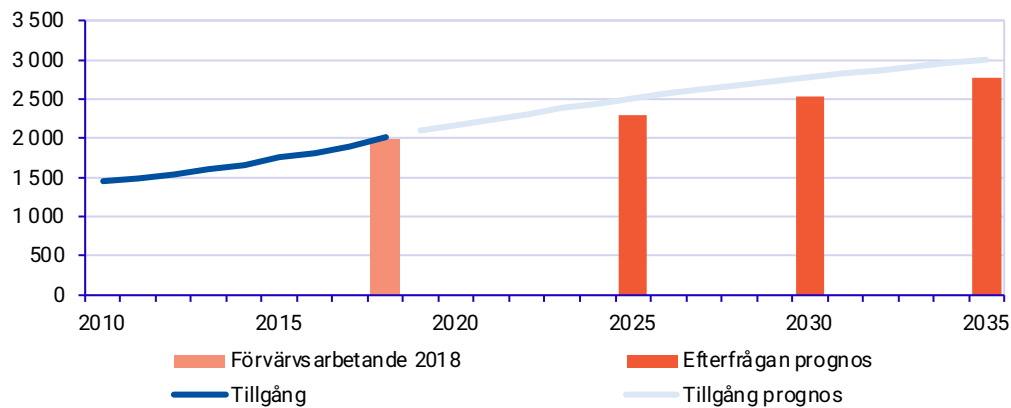

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

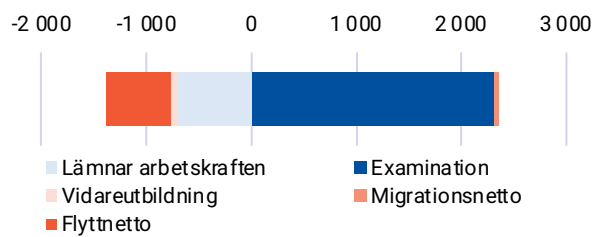

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

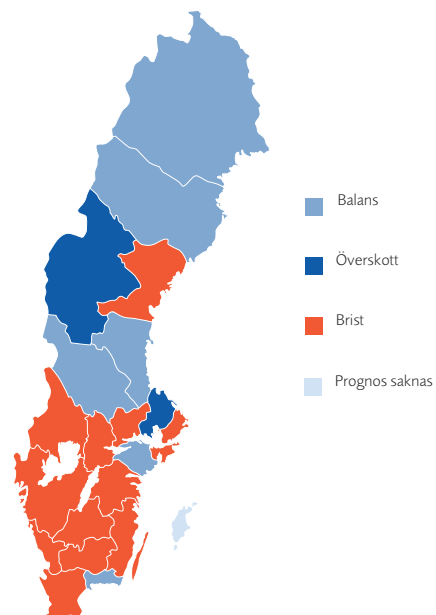

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

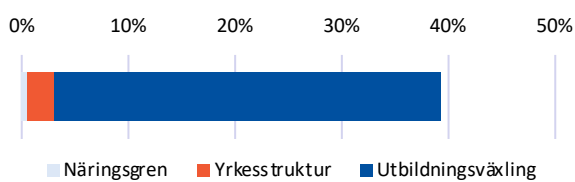
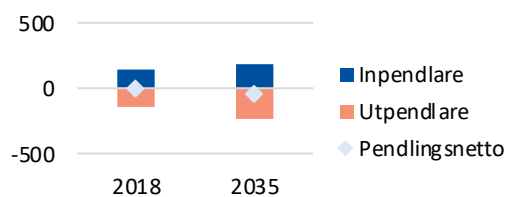

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Högskoleingenjörsutbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleingenjörsutbildning, kandidat- och magisterutbildning inom teknikområdet. Även brand- och sjöingenjörsutbildning ingår. Vanligast är inriktning mot elektronik, datateknik och automation. Drygt 10 procent har en kandidat- eller magisterexamen.

Nationell bedömning: Relativt balanserat år 2035.

Brist i dag

Omkring 2 000 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en högskoleingenjörsutbildning år 2018. Drygt 60 procent arbetade som ingenjör, IT-specialist eller som chef inom dessa områden. Arbetsmarknaden är bred och branschspridningen var stor. Omkring 20 procent arbetade inom teknisk konsultverksamhet och en ungefär lika stor andel inom tillverkningsindustri. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på ingenjörer och tekniker i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar något

Länets tillgång på utbildade högskoleingenjörer väntas öka med cirka 10 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 300 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden. Det är i genomsnitt färre än under senare år.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 24 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 510 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering. Samtidigt väntas ett antal lämna utbildningsgruppen för vidareutbildning, i första hand till olika civilingenjörsutbildningar.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på utbildade högskoleingenjörer fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 780 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 100 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade högskoleingenjörer i länet öka med cirka 35 procent fram till år 2035.

Det beror framför allt på den utbildningsväxling som antas fortsätta på arbetsmarknaden. En del av dagens ingenjörer har äldre och kortare utbildningar, till exempel gymnasiala utbildningar i teknik. När de går i pension under prognosperioden väntas arbetsgivarna i större utsträckning efterfråga personer med högskoleingenjörsutbildning. Andelen med dessa utbildningar antas även öka bland exempelvis data- och IT-specialister samt lednings- och organisationsutvecklare.

Risk för ökad brist år 2035

Sammanfattningsvis beräknas efterfrågan på högskoleingenjörer öka mer än tillgången fram till 2035. Det finns därför risk för ökad brist på högskoleingenjörer. Samtidigt väntas det bli visst överskott på civilingenjörer i länet under samma period. Beroende på hur utbytbara dessa är kompetenser är inom olika branscher och yrken, är det därför möjligt att det samlade arbetsmarknadsläget för högskole- och civilingenjörer snarare blir balanserat på sikt.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

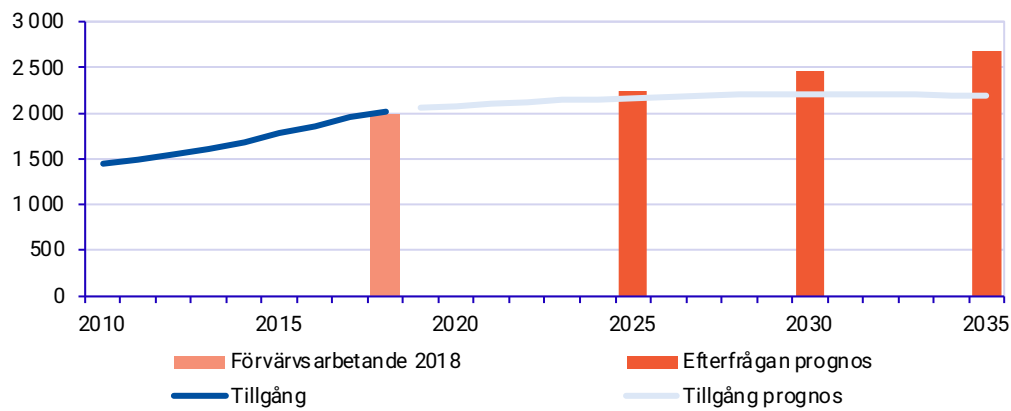

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

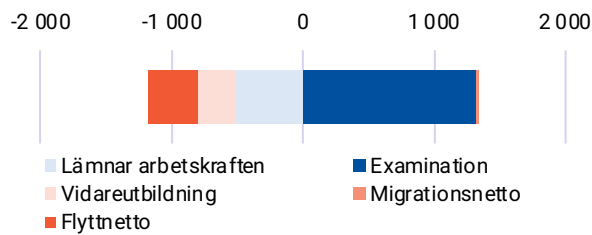

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

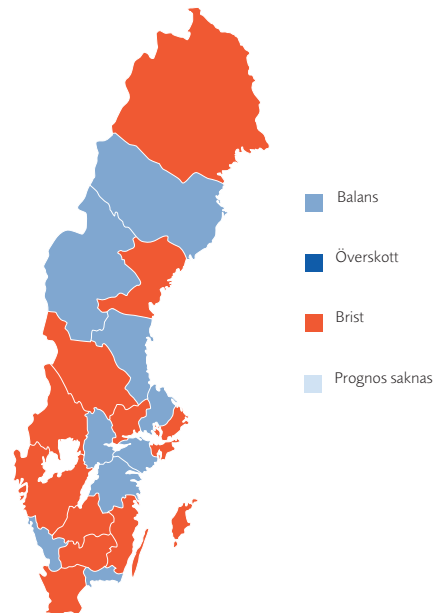

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

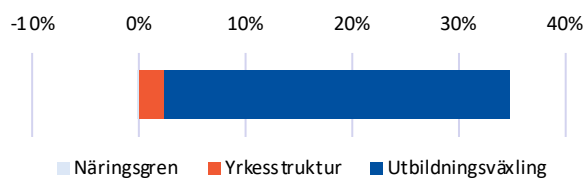
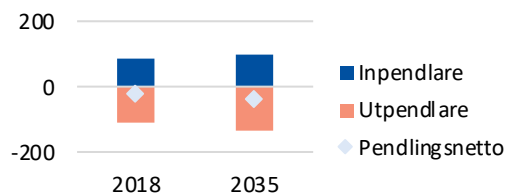

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieingenjörsutbildning, yrkeshögskoleutbildning inom teknikområdet samt motsvarande äldre utbildning. Omkring 50 procent har en fyraårig gymnasieingenjörsutbildning, cirka 30 procent en äldre 2–3-årig gymnasieingenjörsutbildning och omkring 20 procent en yrkeshögskoleutbildning (år 2018).

Nationell bedömning: Brist år 2035.

Stor branschspridning

Omkring 3 800 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en gymnasieingenjörsutbildning eller en yrkeshögskoleutbildning inom teknikområdet år 2018. Runt 35 procent arbetade som ingenjör, tekniker, IT-specialist eller som chef inom dessa områden. Arbetsmarknaden är bred och branschspridningen var stor. Drygt 20 procent arbetade inom tillverkningsindustrin och närmare 20 procent inom bygg- och fastighetsverksamheten. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början.

Tillgången minskar

Länets tillgång på Yh-tekniker och gymnasieingenjörer väntas minska med cirka 35 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 300 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden. Av den framtida examinationen kommer cirka 85 procent från yrkeshögskolan och resterande 15 procent från gymnasieskolans fjärde tekniska år.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 68 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 2 500 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering. Det är framför allt personer med en äldre gymnasieingenjörsutbildning som kommer att gå i pension.

Flytt mellan länen har en viss positiv påverkan på länets tillgång på Yh-tekniker och gymnasieingenjörer fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 200 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 950 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan oförändrad

Totalt beräknas efterfrågan på Yh-tekniker och gymnasieingenjörer i länet vara relativt oförändrad fram till år 2035. Det beror framför allt på att efterfrågan på arbetskraft, totalt sett, inte väntas öka så mycket inom de branscher som anställer personer med dessa utbildningar. Inom byggbranschen antas visserligen en viss uppgång, men samtidigt väntas det ske en mindre nedgång inom tillverkningsindustrin.

Risk för brist år 2035

Eftersom tillgången beräknas minska kraftigt samtidigt som efterfrågan väntas vara relativt oförändrad, finns det risk för brist på personer med dessa utbildningar på sikt.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis antagna och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

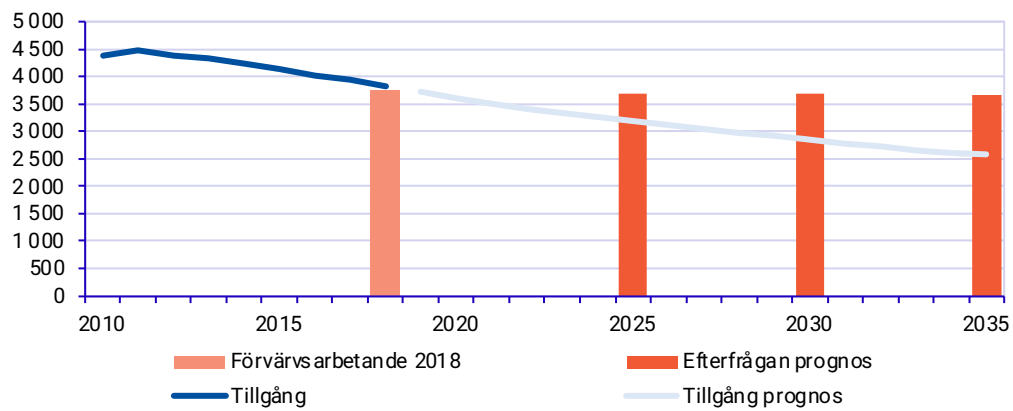

Diagram 2. Tillgång, olika faktors effekt fram till år 2035, antal

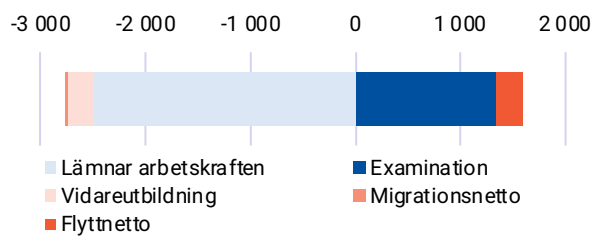

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

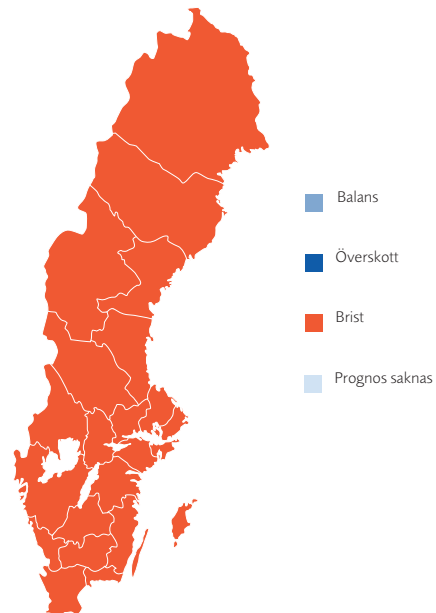

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktors effekt fram till år 2035, procent

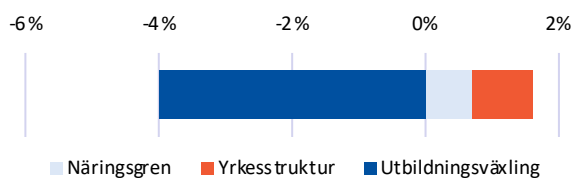
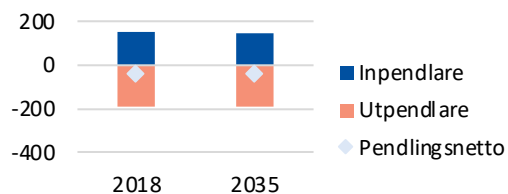

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Biologi- och miljövetenskaplig utbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleutbildning på lägst kandidatnivå inom biologi, miljövetenskap, biokemi, toxikologi, farmakologi och nutrition. Omkring 65 procent har en examen i biologi och cirka 20 procent en examen i miljövetenskap. Omkring 45 procent har en forskarutbildning och cirka 20 procent en utländsk utbildning.

Nationell bedömning: Stort överskott år 2035.

Många arbetar inom högskolan

Omkring 930 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en högskoleutbildning inom biologi eller miljövetenskap år 2018. Ungefär 45 procent arbetade inom högskola, forskning och utveckling och cirka 15 procent inom offentlig förvaltning. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början. Enligt Arbetskraftsbarometern var det dock god till balanserad tillgång på nytutexaminerade biologer i riket.

Tillgången ökar något

Länets tillgång på utbildade inom biologi och miljövetenskap väntas öka med cirka 5 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 450 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från en utbildning inom biologi eller miljövetenskap under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 32 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 350 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt väntas ett antal vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på utbildade inom dessa ämnen fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 390 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 490 personer flytta från länet.

Migrationen till och från länet har en viss positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas något fler personer invandra än utvandra.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade inom biologi och miljövetenskap i länet öka med cirka 5 procent fram till år 2035. Det beror främst på befolkningsökningen och ett större antal förvärvsarbetande inom bland annat offentlig förvaltning och högskola, vilket även ökar efterfrågan på utbildade inom dessa ämnen.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Sammantaget väntas tillgången och efterfrågan på utbildade i biologi och miljövetenskap utvecklas ungefär på samma sätt i länet under prognosperioden. Arbetsmarknadsläget år 2035 bedöms därmed bli relativt balanserat.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

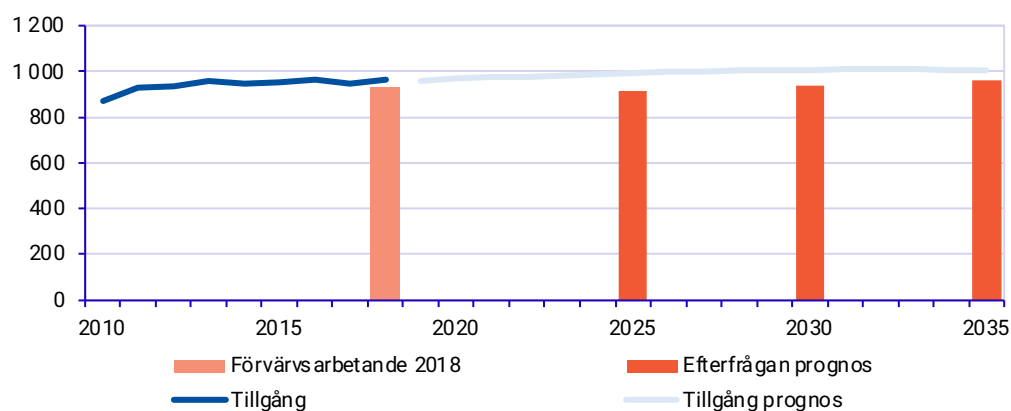

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

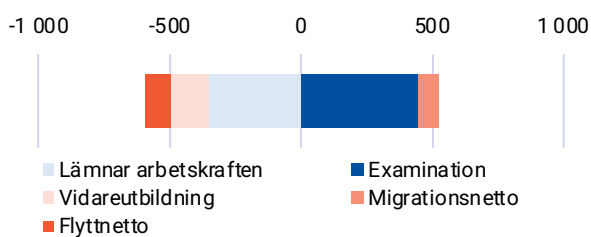

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

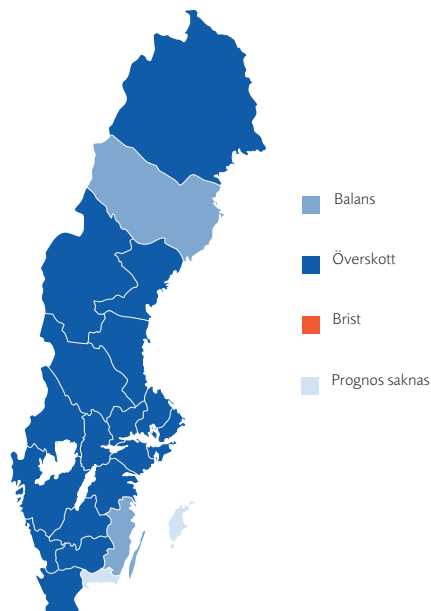

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

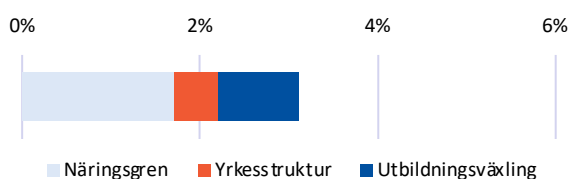
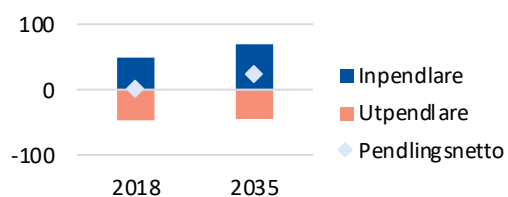

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Utbildning inom fysik, matematik, statistik, kemi och geologi

Utbildningar som ingår: Högskoleutbildning på lägst kandidatnivå inom fysik, geovetenskap och naturgeografi, kemi, matematik och statistik. Störst är inriktningen mot kemi (närmare 40 procent år 2018). Omkring 45 procent har en forskarutbildning och närmare 25 procent en utländsk utbildning.

Nationell bedömning: Relativt balanserat år 2035.

Vanligt att arbeta inom högskolan

Omkring 870 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en högskoleutbildning inom fysik, matematik, statistik, kemi och geologi år 2018. Omkring 50 procent arbetade inom högskola, forskning och utveckling. Det saknas heltäckande information om arbetsmarknadsläget för utbildade inom dessa ämnen i länet vid prognosens början. Enligt Arbetskraftsbarometern var det dock balanserad tillgång på nyutexaminerade i riket.

Tillgången minskar något

Länets tillgång på utbildade inom fysik, matematik, statistik, kemi och geologi väntas minska något under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 410 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 34 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 270 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Därutöver väntas ett antal vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på personer med dessa utbildningar fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 350 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 520 personer flytta från länet.

Migrationen till och från länet har en positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas ungefär 190 fler personer invandra än utvandra.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade inom fysik, matematik, statistik, kemi och geologi i länet öka med cirka 10 procent fram till år 2035. En del av ökningen beror på att efterfrågan på arbetskraft väntas öka något inom högskolan. Därtill antas efterfrågan öka på grund av utbildningsväxlingen på arbetsmarknaden. Till exempel antas en högre andel av dem som arbetar som IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare ha en utbildning inom dessa ämnen framöver.

Risk för viss brist år 2035

Eftersom efterfrågan på utbildade inom dessa ämnen väntas öka samtidigt som tillgången beräknas minska något, finns det risk för viss brist år 2035.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar. Utbildningsgruppen är också heterogen och framtidsutsikterna kan skilja sig åt beroende på utbildningens ämnesinriktning.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

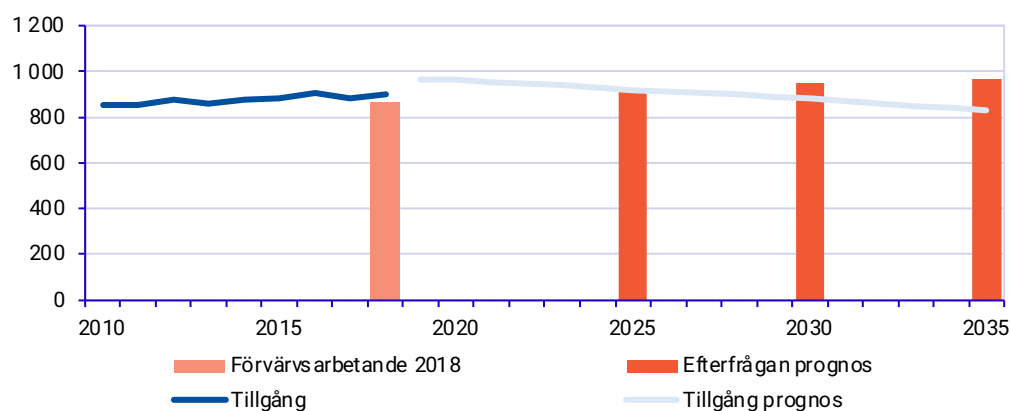

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

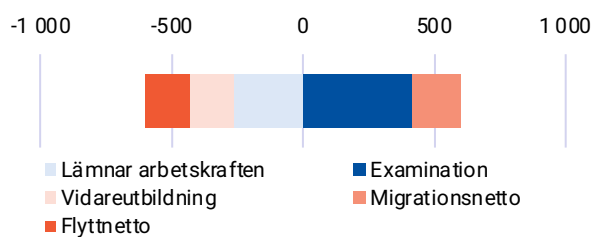

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

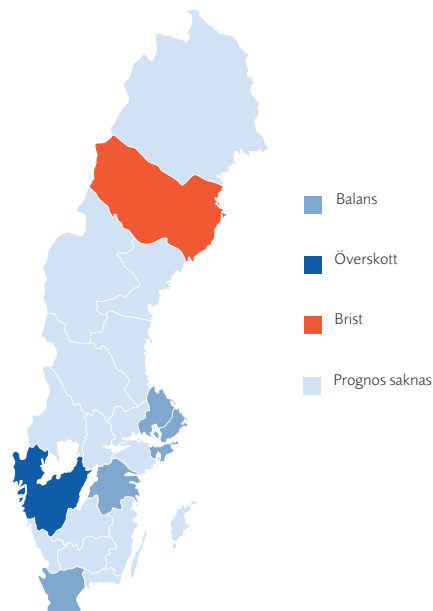

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

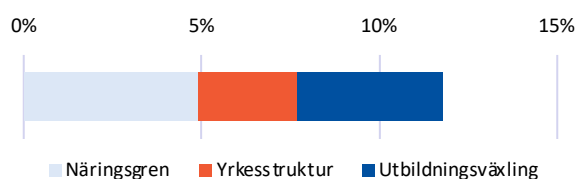
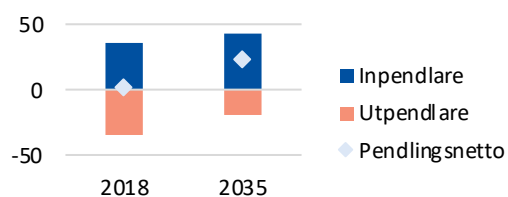

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Datautbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleutbildning inom data- och systemvetenskap, informatik och informationsteknik, samt yrkes-
högskoleutbildning inom data/IT. Omkring 5 procent har en utbildning från yrkeshögskolan (år 2018).

Nationell bedömning: Varierat arbetsmarknadsläge år 2035.

Viss brist i dag

Omkring 1 300 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en eftergymnasial utbildning inom data år 2018. Drygt 30 procent arbetade inom informations- och kommunikationsverksamhet, cirka 15 procent inom högskola, forskning och utveckling och cirka 10 procent inom offentlig förvaltning. Enligt Arbetsförmedlingen var det viss brist på arbetskraft inom data- och IT-yrken i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på datautbildade väntas öka med cirka 20 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 100 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden. Av den framtida examinationen kommer cirka 5 procent från yrkeshögskolan.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 38 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 560 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på datautbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 660 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 830 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på datautbildade i länet öka med cirka 10 procent fram till år 2035. Efterfrågetillväxten beror framför allt på att kraven på formell kompetens bedöms fortsätta att öka inom flera IT-yrken. Till exempel antas en högre andel av dem som arbetar som mjukvaru- och systemutvecklare ha en eftergymnasial datautbildning år 2035 jämfört med i dag.

Risk för visst överskott år 2035

Både tillgång och efterfrågan på datautbildade i länet beräknas öka under prognosperioden. I och med att tillgångsökningen väntas bli något större än efterfrågeökningen finns det risk för visst överskott på sikt.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

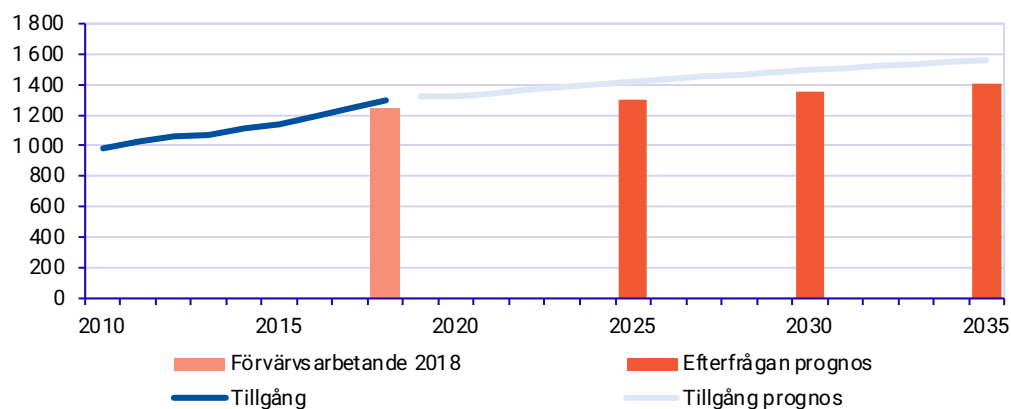

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

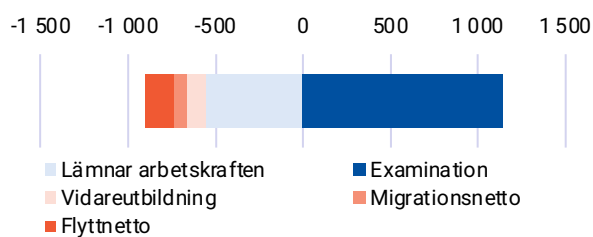

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

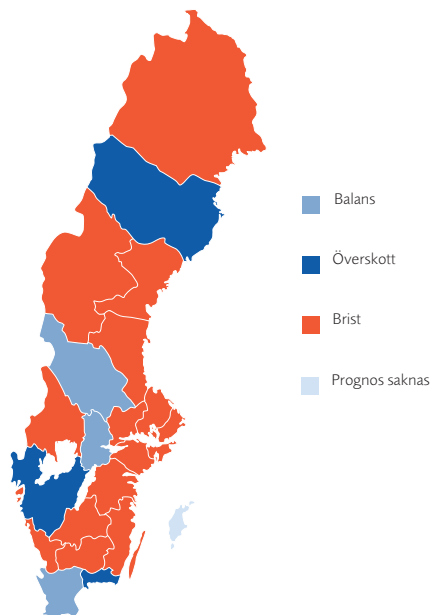

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

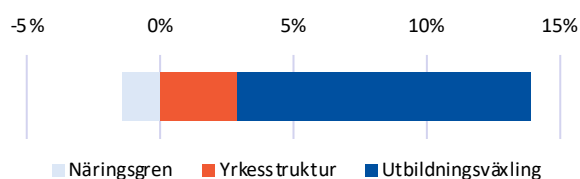
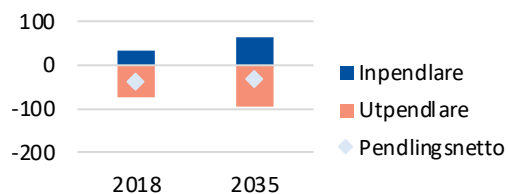

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Skogsvetenskaplig utbildning

Utbildningar som ingår: Jägmästarutbildning, skogsmästarutbildning och högskoleutbildning på lägst kandidatnivå inom skogsvetenskap. Forskarutbildning inom dessa ämnesområden ingår också. Omkring 55 procent har en jägmästarexamen och cirka 10 procent en skogsmästarexamen.

Nationell bedömning: Relativt balanserat år 2035.

En av tre arbetar inom högskolan

Omkring 330 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en skogsvetenskaplig utbildning från högskolan år 2018. Runt 30 procent arbetade inom högskola, forskning och utveckling, cirka 25 procent inom skogsbruk, 15 procent inom offentlig förvaltning och cirka 10 procent inom massa-, pappers- och trävaruindustri. Det saknas heltäckande information om arbetsmarknadsläget för skogsvetare i länet vid prognosens början. Enligt Arbetskraftsbarometern var det relativt balanserad tillgång på nytutexaminerade i riket.

Tillgången oförändrad

Länets tillgång på skogsvetenskapligt utbildade väntas vara relativt oförändrad under prognos-perioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli ungefär lika stort som antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 300 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 36 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 100 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på skogsvetare fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 150 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 340 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på skogsvetenskapligt utbildade i länet öka med cirka 15 procent fram till år 2035. Ökningen beror framför allt på den utbildningsväxling som väntas fortsätta på arbetsmarknaden. Den innebär till exempel att en högre andel av länets specialister inom skogsbruk antas ha en skogsvetarutbildning år 2035 jämfört med i dag.

Risk för brist år 2035

Sammanfattningsvis beräknas tillgången på skogsvetenskapligt utbildade vara relativt oförändrad samtidigt som efterfrågan beräknas öka. Det finns därför risk för brist på skogsvetenskapligt utbildade på sikt.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis antal examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

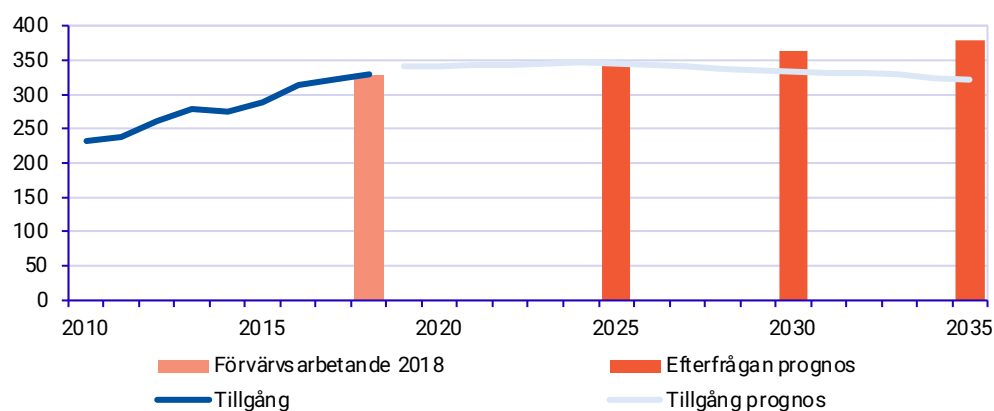

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

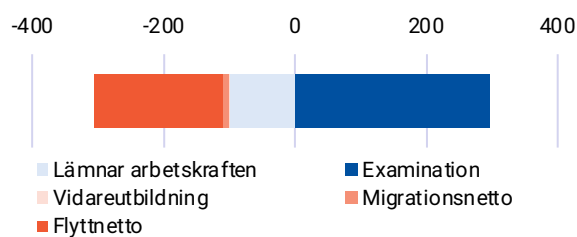

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

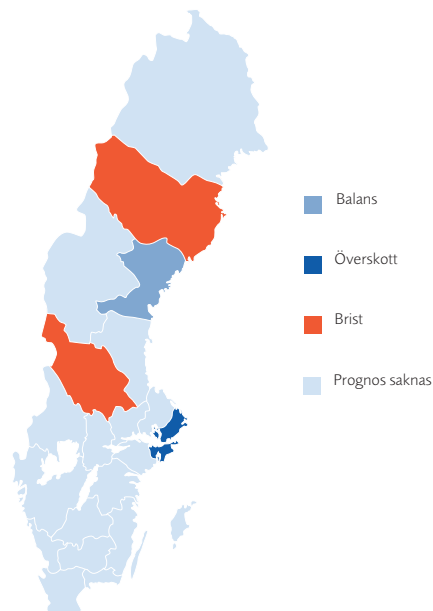

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

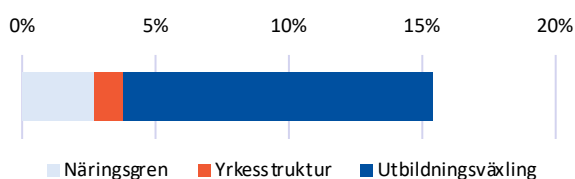
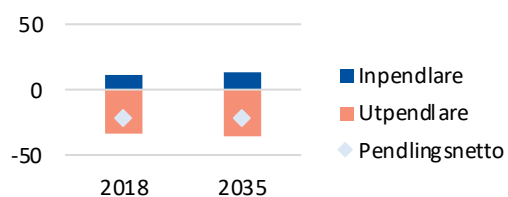

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Hälso- och sjukvård samt social omsorg

Apotekar- och receptarieutbildning

Utbildningar som ingår: Apotekar- eller receptarieutbildning. Forskarutbildning inom farmaci ingår också. Omkring 80 procent har en receptarieexamen och cirka 15 procent en apotekarexamen. Därutöver har omkring 5 procent en forskarutbildning inom farmaci.

Nationell bedömning: Relativt balanserat år 2035..

Brist i dag

Omkring 280 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en apotekar- eller receptarieutbildning år 2018. Runt 75 procent arbetade inom detaljhandeln där apoteken ingår. Därutöver arbetade närmare 10 procent inom hälso- och sjukvården. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på både apotekare och receptarier i länet vid prognosens början.

Tillgången minskar

Länets tillgång på utbildade apotekare och receptarier väntas minska med cirka 20 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 100 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 38 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 130 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på apotekare och receptarier fram till år 2035.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade apotekare och receptarier i länet öka med cirka 5 procent fram till år 2035. Utvecklingen förklaras främst av att andelen examinerade apotekare och receptarier antas öka inom apotekshandeln.

Risk för ökad brist år 2035

Eftersom tillgången beräknas minska samtidigt som efterfrågan väntas öka något finns det risk för att dagens brist på apotekare och receptarier i länet kraftigt förstärks under prognosperioden.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

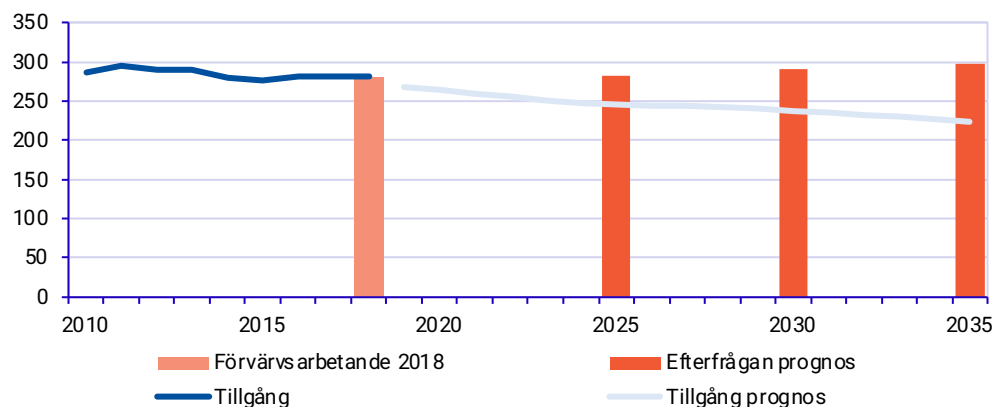

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

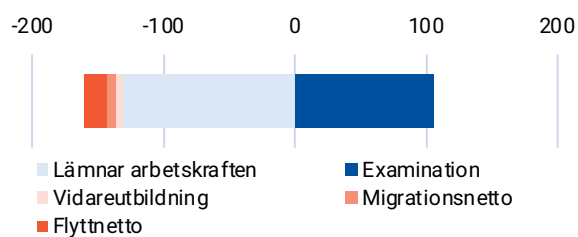

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

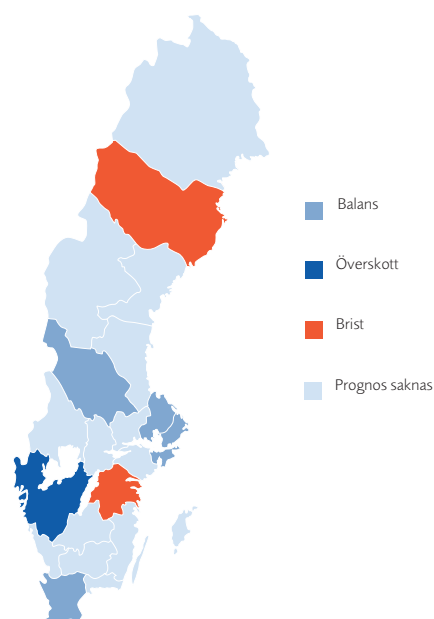

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

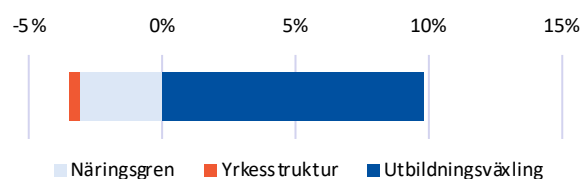
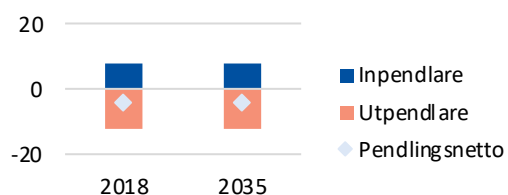

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Arbetsterapeututbildning

Utbildningar som ingår: Arbetsterapeututbildning

Nationell bedömning: Brist år 2035.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge i dag

Omkring 520 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en arbetsterapeututbildning år 2018. Runt 30 procent arbetade inom hälso- och sjukvård, cirka 35 procent inom äldreomsorg samt övrig vård och omsorg och närmare 15 procent inom offentlig förvaltning. Enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna var det balanserad tillgång på arbetsterapeuter i länet vid prognosens början.

Tillgången minskar något

Länets tillgång på utbildade arbetsterapeuter väntas minska med cirka 5 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli något mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 510 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 37 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 200 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt antas ett mindre antal lämna utbildningsgruppen till följd av vidareutbildning, främst inom vårdområdet.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på arbetsterapeututbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 210 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 470 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade arbetsterapeuter i länet öka med cirka 10 procent fram till år 2035. Efterfrågetillväxten förklaras av befolkningsökningen samt en ökad andel äldre i befolkningen, vilket påverkar efterfrågan på arbetsterapeuter inom hälso- och sjukvård och äldreomsorg. Samtidigt väntas efterfrågan på utbildade arbetsterapeuter minska inom yrken som saknar direkt koppling till utbildningen.

Risk för viss brist år 2035

Eftersom efterfrågan på arbetsterapeuter beräknas öka samtidigt som tillgången förväntas minska något, finns det på sikt risk för viss brist på arbetsterapeuter i länet.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

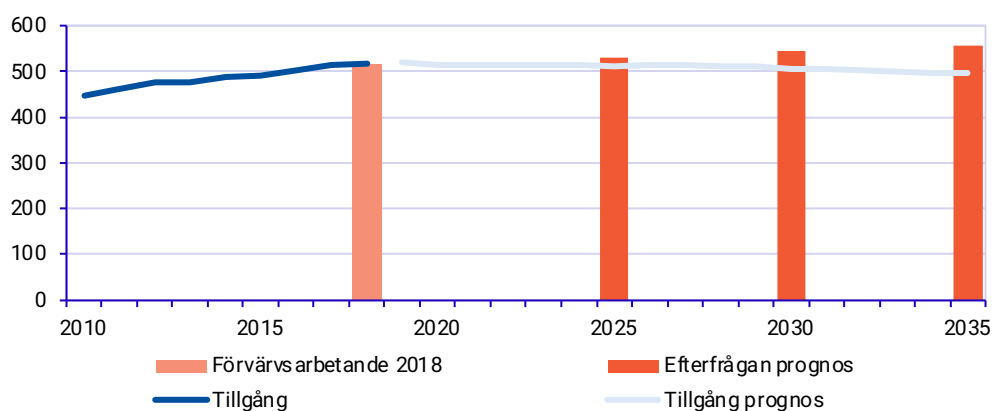

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

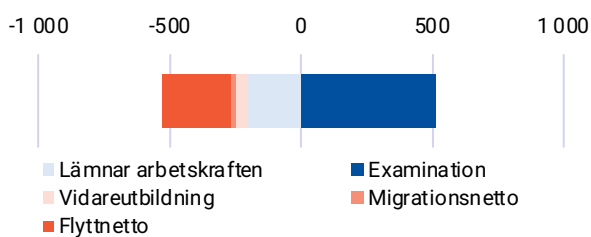

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

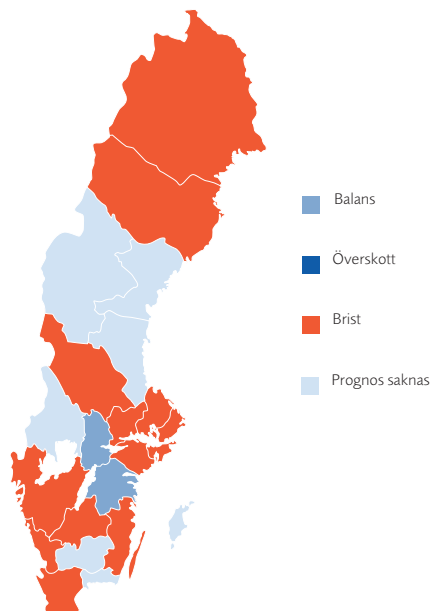

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

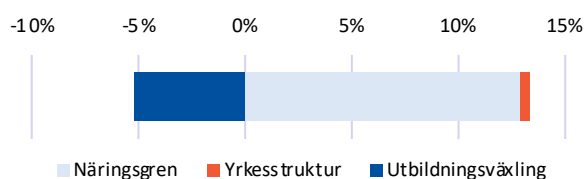
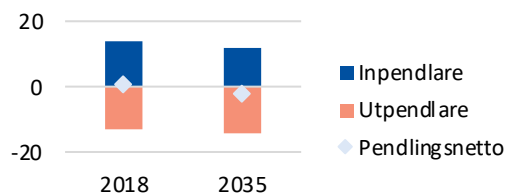

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Biomedicinsk analytikerutbildning

Utbildningar som ingår: Biomedicinsk analytikerutbildning eller motsvarande äldre utbildning som laboratorieassistent.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035.

Brist i dag

Omkring 440 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en biomedicinsk analytikerutbildning eller motsvarande äldre utbildning som laboratorieassistent år 2018. Närmare 75 procent arbetade inom hälso- och sjukvård och cirka 10 procent inom högskola, forskning och utveckling. Enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna var det brist på biomedicinska analytiker i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar något

Länets tillgång på utbildade biomedicinska analytiker väntas öka med cirka 10 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 540 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 54 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 250 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Därutöver lämnar ett antal utbildningsgruppen för att vidareutbilda sig, främst till utbildningar inom hälso- och sjukvårdsområdet.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på utbildade biomedicinska analytiker fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 120 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 280 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade biomedicinska analytiker i länet öka med cirka 5 procent fram till år 2035. Befolkningstillväxten och en ökad andel äldre i befolkningen väntas medföra en ökad efterfrågan på arbetskraft inom hälso- och sjukvården i Västerbottens län. Samtidigt antas efterfrågan på utbildade biomedicinska analytiker minska inom till exempel administrativa yrken som saknar direkt koppling till utbildningen.

Risk för fortsatt brist år 2035

Eftersom tillgång och efterfrågan beräknas utvecklas i ungefär samma takt, finns det risk för att dagens brist på biomedicinska analytiker kvarstår under prognosperioden.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

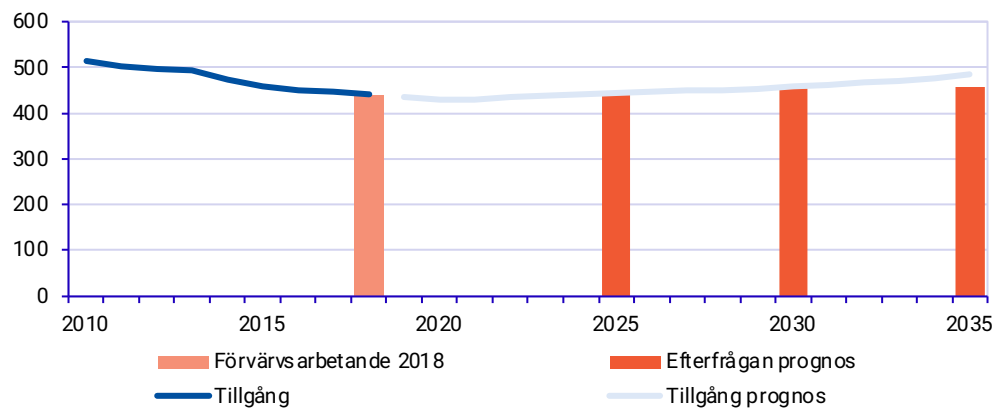

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

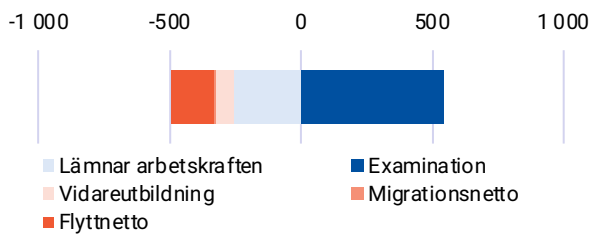

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

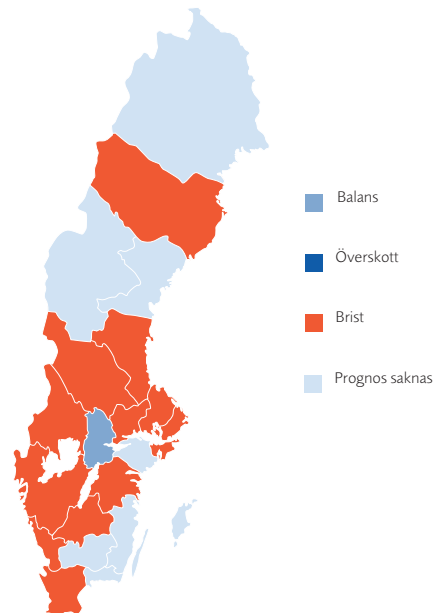

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

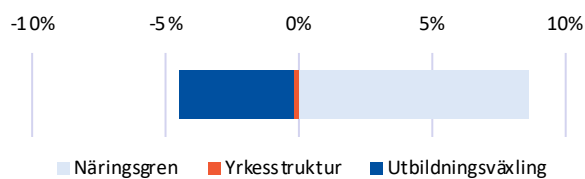
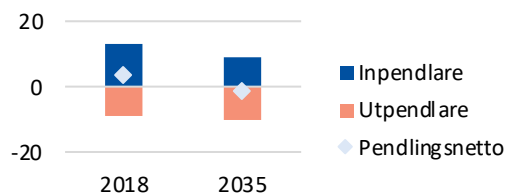

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Fysioterapeututbildning

Utbildningar som ingår: Fysioterapeututbildning och tidigare sjukgymnastutbildning.

Nationell bedömning: Viss brist år 2035.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge i dag

Omkring 520 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en fysioterapeututbildning eller sjukgymnastutbildning år 2018. Närmare 60 procent arbetade inom hälso- och sjukvård och cirka 15 procent inom äldreomsorg samt övrig vård och omsorg. Enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna var det balanserad tillgång på fysioterapeuter i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på utbildade fysioterapeuter väntas öka med cirka 25 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 000 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 37 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 220 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt antas ett antal lämna utbildningsgruppen till följd av vidareutbildning, främst inom vårdområdet.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på utbildade fysioterapeuter fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 270 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 820 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade fysioterapeuter i länet öka med cirka 10 procent fram till år 2035. Utvecklingen av efterfrågan beror på den väntade befolkningstillväxten och en ökad andel äldre i befolkningen, vilket väntas påverka efterfrågan på fysioterapeuter inom hälso- och sjukvård samt äldreomsorg i Västerbottens län.

Risk för visst överskott år 2035

Både tillgång och efterfrågan på fysioterapeuter beräknas öka under prognosperioden. Eftersom tillgången förväntas öka mer än efterfrågan är det på sikt risk för visst överskott. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar. Då det väntas bli brist på fysioterapeuter i stora delar av landet kan till exempel ett ändrat flyttmönster förändra arbetsmarknadsläget i länet.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

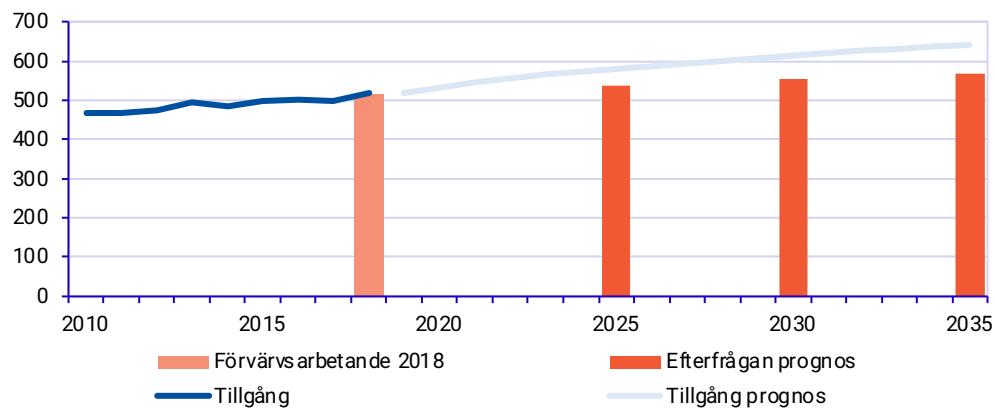

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

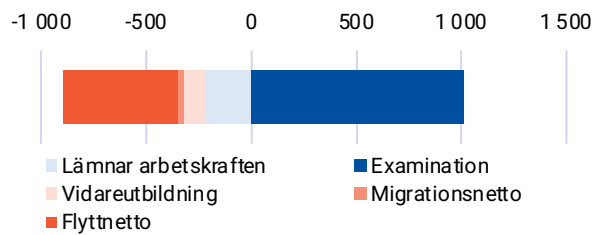

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

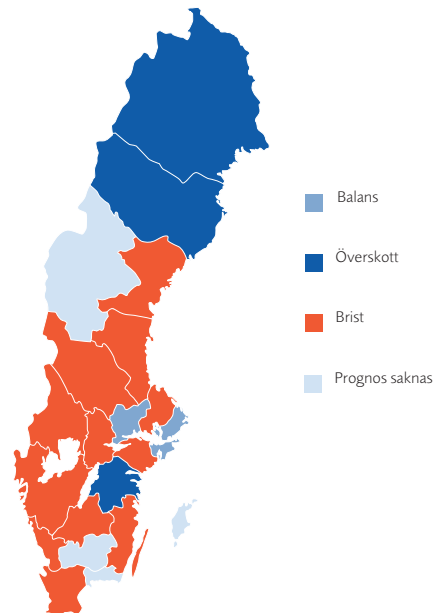

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

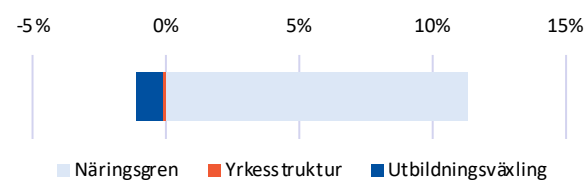
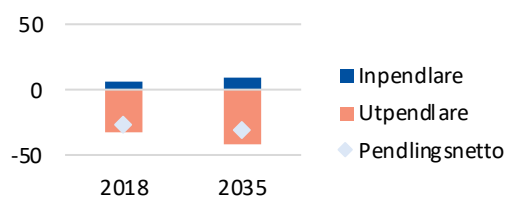

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Läkarutbildning

Utbildningar som ingår: Läkarutbildning. Omkring 60 procent har en specialistläkarutbildning. Cirka 25 procent har en forskarutbildning inom medicin.

Nationell bedömning: Varierat arbetsmarknadsläge år 2035.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge i dag

Omkring 1 700 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en läkarutbildning år 2018. Ungefär 90 procent arbetade inom hälso- och sjukvård och närmare 10 procent inom högskola, forskning och utveckling. Enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna var det balanserad tillgång på specialistutbildade läkare och överskott på icke specialistutbildade läkare i länet vid prognosens början*.

Tillgången ökar

Länets tillgång på läkarutbildade väntas öka med cirka 35 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 2 100 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 130 personer, det är något fler än under senare år. Läkarutbildningen vid Umeå universitet är regionaliserad, vilket innebär att den senare delen av utbildningen genomförs i samarbete med Region Jämtland-Härjedalen, Region Norrbotten, Region Västernorrland och Region Västerbotten.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 40 procent 50 år eller äldre och fram till år 2035 väntas cirka 610 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på läkare fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 930 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 900 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på läkarutbildade i länet öka med cirka 15 procent fram till år 2035. Denna utveckling beror främst på befolkningstillväxten och att andelen äldre i befolkningen ökar, vilket medför en ökad efterfrågan på personal inom hälso- och sjukvården. Dessutom väntas andelen läkare inom hälso- och sjukvården öka något i Västerbottens län.

Risk för överskott år 2035

Eftersom tillgången beräknas öka betydligt snabbare än efterfrågan finns det risk för att dagens balanserade tillgång på specialistutbildade läkare på sikt kommer att övergå till ett överskott. För icke specialistutbildade läkare beräknas ett fortsatt överskott på sikt. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Arbetsmarknadsläget och tillgången på läkare kan dock variera mellan olika specialiteter och mellan olika delar av länet.

Beräkningarna av den framtida tillgången och efterfrågan på läkare har gjorts för hela läkargruppen utan att de specialistutbildade har särskilts från de icke specialistutbildade. Bedömningarna av det framtida balansläget på arbetsmarknaden för de specialistutbildade och de icke specialistutbildade grundar sig på dessa beräkningar i kombination med regionernas bedömning av tillgång och efterfrågan i dagsläget enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät.

* Enligt Socialstyrelsens senaste arbetsmarknadsenkät till regionerna, publicerad 28 februari 2022, var det brist på specialistutbildade läkare i länet hösten 2021.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

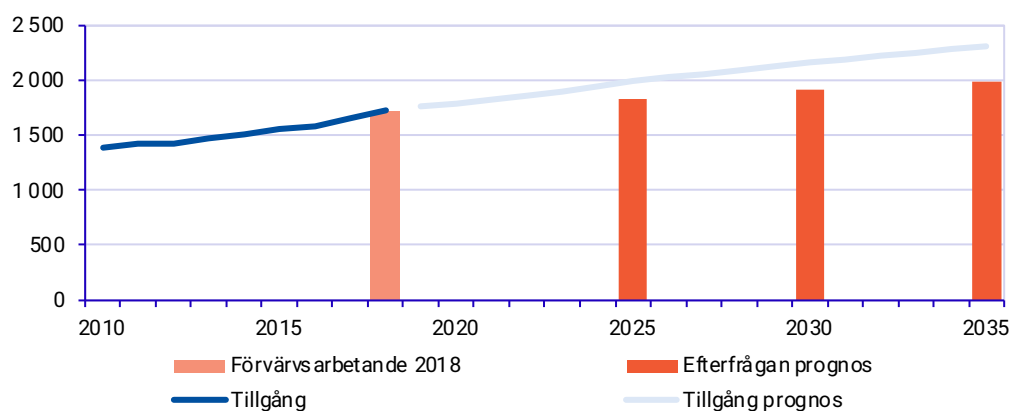

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

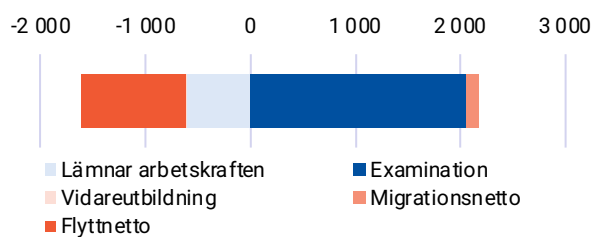

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

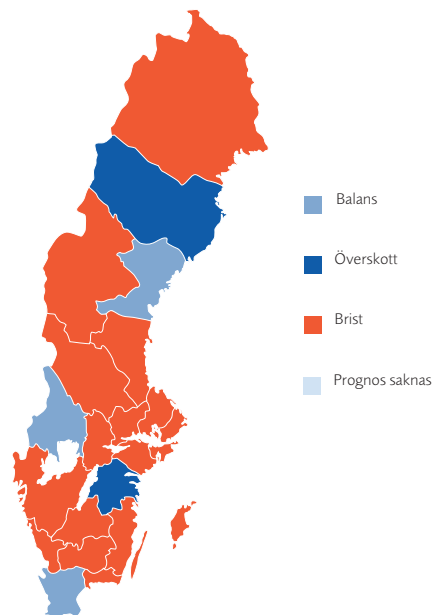

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

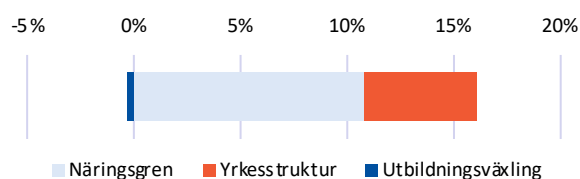
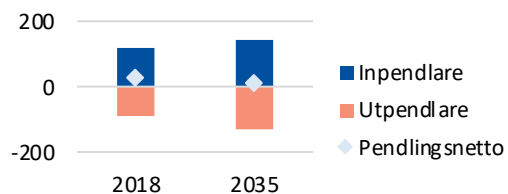

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Psykologutbildning

Utbildningar som ingår: Psykologexamen samt forskarutbildning inom psykologi.

Nationell bedömning: Visst överskott år 2035.

Brist i dag

Omkring 380 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en psykologutbildning år 2018. Runt 60 procent arbetade inom vård- och omsorgssektorn, närmare 15 procent inom högskolan och närmare 10 procent inom den offentliga förvaltningen. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på psykologer i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på psykologutbildade väntas öka med cirka 50 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examine-
rade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 200 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från psykologutbildningen under prognos-
perioden. Det är i genomsnitt något fler än under senare år.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 34 procent
50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 140 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på psykologutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 180 per-
soner med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 940 personer flytta
från länet.

Migrationen till och från länet har en viss negativ effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas något fler personer ut-
vandra än invandra.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pend-
lingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på psykologutbildade i länet öka med cirka 20 procent fram till år 2035. Utvecklingen förklaras främst
av befolkningstillväxten under prognosperioden och det ökade behovet av arbetskraft inom vård- och omsorgssektorn som följer
av denna tillväxt. Psykologer väntas framöver dessutom efterfrågas i större uträkning inom flera delar av arbetsmarknaden, främst
inom vård och omsorg, men även inom arbetslivs- och organisationsutveckling.

Risk för överskott år 2035

I och med att tillgången på psykologutbildade i länet väntas öka betydligt mer än efterfrågan under prognosperioden kan dagens
brist komma att vändas till överskott på sikt.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och
pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

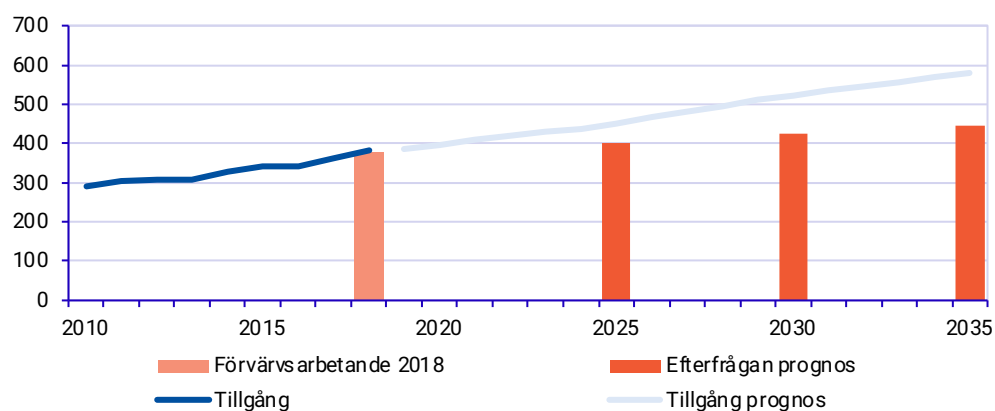

Diagram 2. Tillgång, olika faktorer effekt fram till år 2035, antal

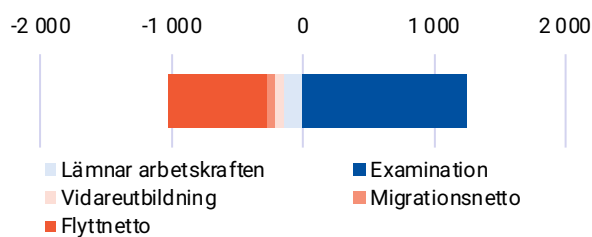

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

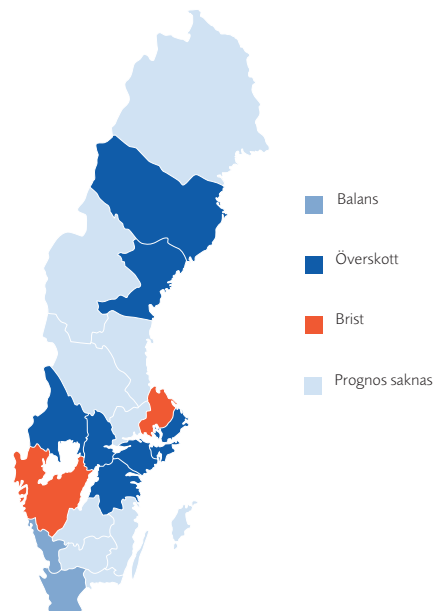

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorer effekt fram till år 2035, procent

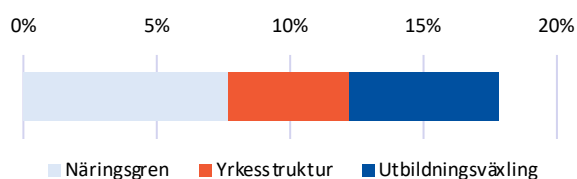
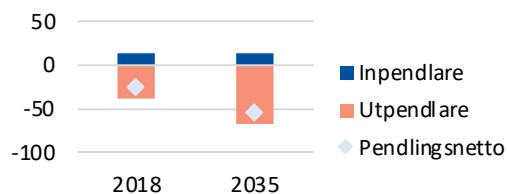

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Sjuksköterskeutbildning, grundnivå

Utbildningar som ingår: Sjuksköterskeutbildning, grundnivå

Nationell bedömning: Brist år 2035.

Brist i dag

Omkring 2 300 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en sjuksköterskeexamen som högsta utbildning år 2018. Ungefär 70 procent arbetade inom hälso- och sjukvård och cirka 20 procent inom äldreomsorg samt övrig vård och omsorg. Enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna var det brist på grundutbildade sjuksköterskor i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar något

Länets tillgång på sjuksköterskeutbildade väntas öka med cirka 10 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 2 400 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 150 personer, vilket är något färre än under senare.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 28 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 740 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Samtidigt väntas relativt många av de grundutbildade sjuksköterskorna lämna utbildningsgruppen då de vidareutbildar sig till framför allt specialistsjuksköterska eller barnmorska.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på grundutbildade sjuksköterskor fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 000 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 100 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på sjuksköterskeutbildade i länet öka med cirka 15 procent fram till år 2035. Som en följd av den väntade befolkningstillväxten och en ökad andel äldre i Västerbottens län, beräknas efterfrågan på grundutbildade sjuksköterskor öka inom såväl hälso- och sjukvården som äldreomsorgen.

Risk för fortsatt brist år 2035

Eftersom tillgång och efterfrågan beräknas öka i ungefär samma takt finns det risk för att dagens brist på grundutbildade sjuksköterskor kommer att kvarstå under prognosperioden.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Om den prognostiserade bristen på specialistsjuksköterskor kan åtgärdas under prognosperioden genom vidareutbildning av grundutbildade sjuksköterskor, kommer bristen på grundutbildade sjuksköterskor att förvärras.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

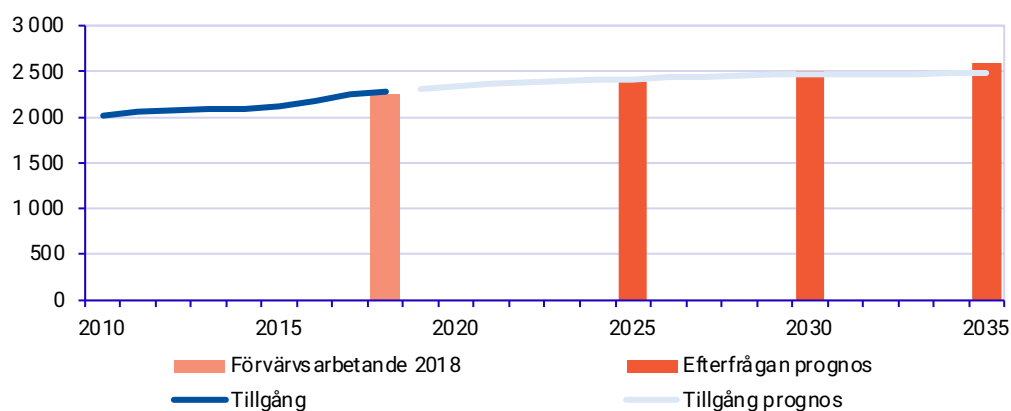

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

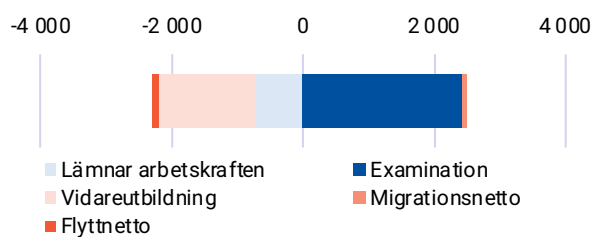

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

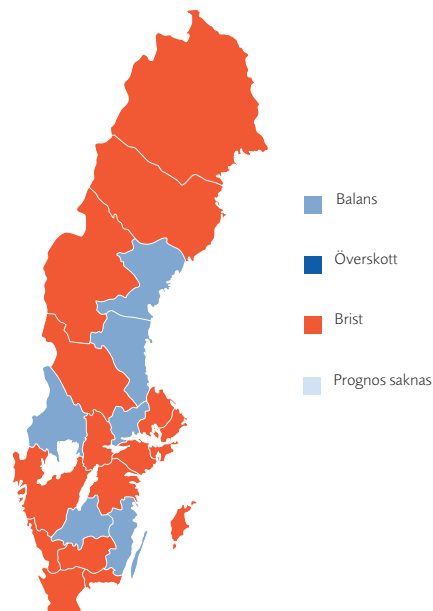

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

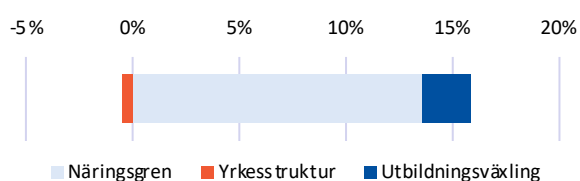
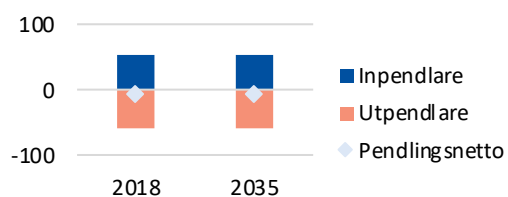

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Specialistsjuksköterskeutbildning: anestesi, intensiv, operation, ambulans

Utbildningar som ingår: Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot intensivvård, anestesi-, ambulans-, operations-, akut-, hjärt- och infektionssjukvård.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035.

Brist i dag

Omkring 650 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot anestesi-, intensiv-, operations- eller ambulanssjukvård år 2018. Närmare 90 procent arbetade inom hälso- och sjukvården. Enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna var det brist på specialistsjuk-sköterskor i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på utbildade specialistsjuksköterskor med inriktning mot anestesi-, intensiv-, operations- eller ambulanssjukvård väntas öka med cirka 20 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 560 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognos-perioden.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 39 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 310 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Därutöver väntas ett mindre antal lämna utbildningsgruppen i och med att de vidareutbildar sig, oftast genom att välja en annan specialisering.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på specialistutbildade sjuksköterskor med dessa inriktningar fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 200 personer med dessa utbildningar flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 240 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på specialistsjuk-sköterskeutbildade med inriktning mot anestesi-, intensiv-, operations- eller ambulanssjukvård i länet öka med cirka 20 procent fram till år 2035. Denna utveckling beror framför allt på den väntade befolkningstillväxten och en ökad andel äldre i befolkningen, vilket ökar behovet av arbetskraft inom hälso- och sjukvården. Efterfrågeökningen beror också på att en högre andel av dem som arbetar inom hälso- och sjukvården i Västerbottens län antas ha en specialistutbildning år 2035 jämfört med i dag.

Risk för fortsatt brist år 2035

Eftersom tillgång och efterfrågan beräknas öka i ungefär samma omfattning finns det risk för fortsatt brist på specialistsjuksköterskor med dessa inriktningar under prognosperioden.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

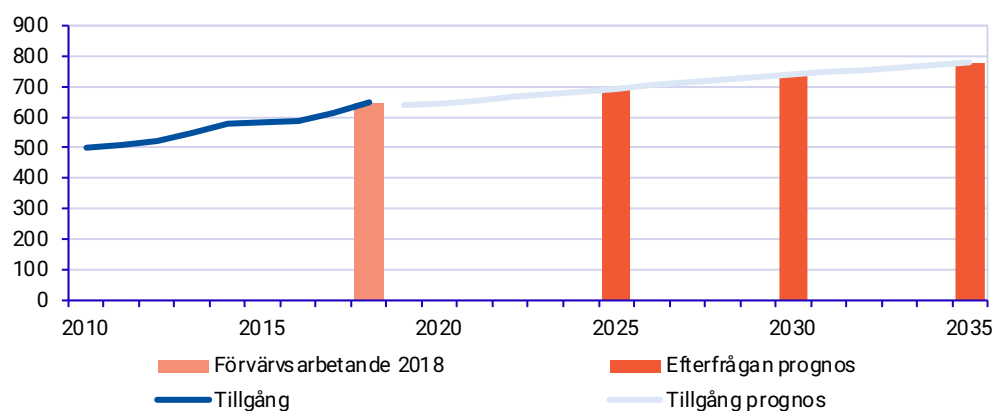

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

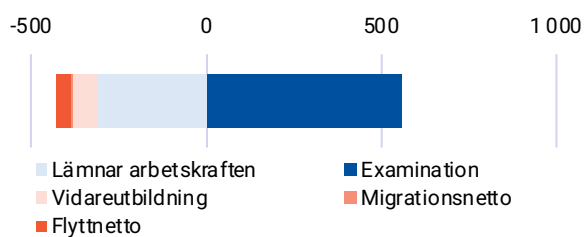

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

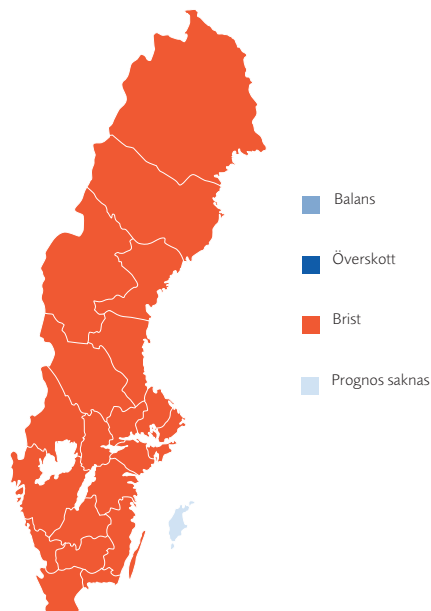

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

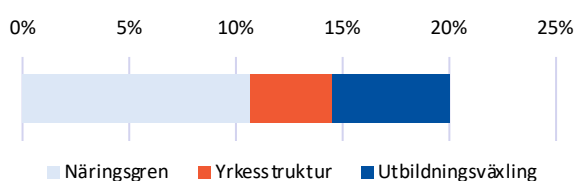
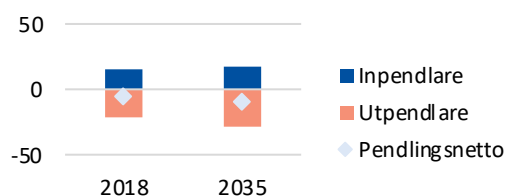

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Specialistsjuksköterskeutbildning: distriktssköterska

Utbildningar som ingår: Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot distriktssköterska.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035.

Brist i dag

Omkring 540 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot distriktssköterska år 2018. Ungefär 60 procent arbetade inom hälso- och sjukvården, närmare 15 procent inom äldreomsorgen, cirka 10 procent inom den offentliga förvaltningen och cirka 5 procent inom skolan. Enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna var det brist på specialistsjuksköterskor i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar något

Länets tillgång på utbildade distriktssköterskor väntas öka med cirka 10 procent under prognos-perioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 480 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 62 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 340 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på specialistutbildade sjuksköterskor med denna inriktning fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 85 personer med utbildningen flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 120 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade distrikts-sköterskor i länet öka med cirka 15 procent fram till år 2035. Detta beror på den väntade befolkningstillväxten och en ökad andel äldre i Västerbottens län. I och med detta beräknas efterfrågan på distriktssköterskor öka främst inom hälso- och sjukvården och äldreomsorgen, men även inom grundskolan.

Risk för fortsatt brist år 2035

Eftersom tillgång och efterfrågan beräknas öka i ungefär samma takt finns det risk för att dagens brist på distriktssköterskor kommer att kvarstå under prognosperioden.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

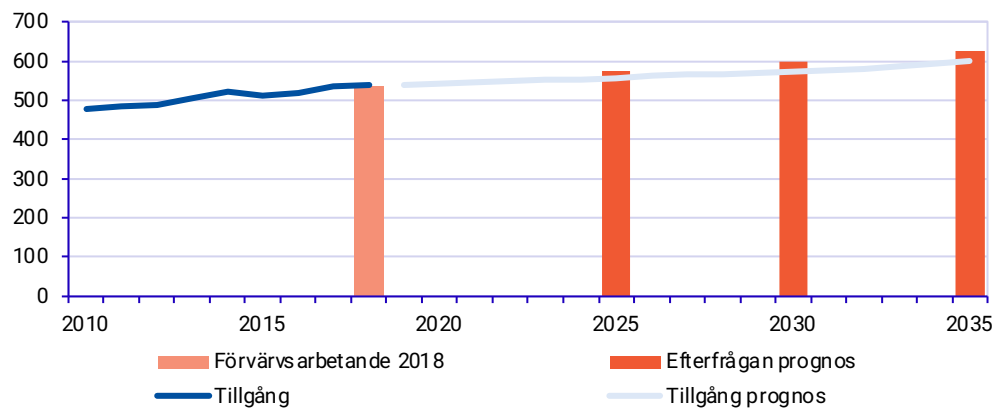

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

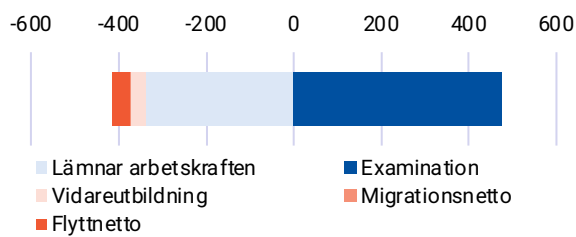

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

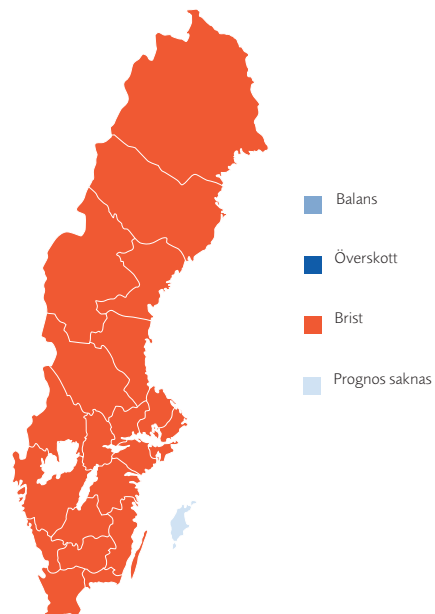

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

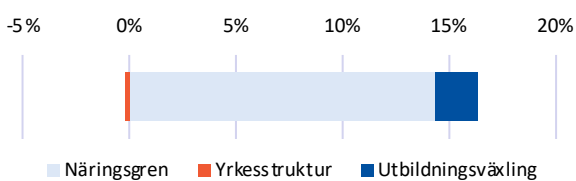
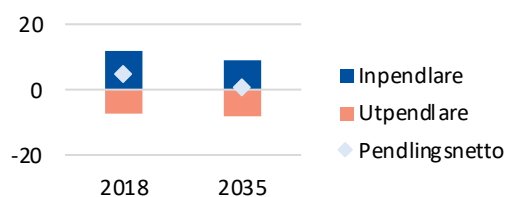

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Specialistsjuksköterskeutbildning: övriga inriktningar

Utbildningar som ingår: Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot barn och ungdom, skolsköterska, vård av äldre, demens-, diabetes- och ögonsjukvård, företagshälsovård, palliativ, onkologisk, medicinsk, kirurgisk och psykiatrisk vård samt motsvarande äldre utbildningar. Drygt 25 procent har en inriktning mot psykiatrisk vård, och ytterligare dryga 25 procent en inriktning mot barn och ungdom eller skolsköterska.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035.

Brist i dag

Omkring 650 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade år 2018 en specialistsjuksköterskeutbildning med någon av de inriktningar som beskrivs ovan. Närmare 65 procent arbetade inom hälso- och sjukvård, drygt 15 procent inom äldreomsorg samt övrig vård och omsorg och cirka 10 procent inom offentlig förvaltning. Enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna var det brist på specialistsjuksköterskor i länet vid prognosens början.

Tillgången minskar

Länets tillgång på specialistsjuksköterskeutbildade med dessa inriktningar väntas minska med cirka 30 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 290 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 61 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 430 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Därutöver väntas ett mindre antal lämna utbildningsgruppen i och med att de vidareutbildar sig, oftast genom att välja en annan specialisering.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på specialistutbildade sjuksköterskor med dessa inriktningar fram till år 2035.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan oförändrad

Totalt beräknas efterfrågan på specialistsjuk-sköterskeutbildade med dessa inriktningar i länet vara relativt oförändrad fram till år 2035. Utvecklingen av efterfrågan beror delvis på den väntade befolkningstillväxten och en ökad andel äldre i befolkningen, vilken påverkar efterfrågan på arbetskraft inom hälso- och sjukvård och äldreomsorg. Samtidigt ingår flera äldre, kortare specialistutbildningar i denna utbildningsgrupp. Den ersättningsrekrytering som sker under prognosperioden medför att efterfrågan på dessa kortare specialistutbildningar, som inte längre ges, väntas minska.

Risk för ökad brist år 2035

Eftersom tillgången väntas minska samtidigt som efterfrågan beräknas vara relativt oförändrad finns det risk för att dagens brist på specialistsjuk-sköterskor med dessa inriktningar förstärks under prognosperioden. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Denna utbildningsgrupp omfattar många olika inriktningar och situationen på arbetsmarknaden kan se olika ut beroende på inriktning. Den bild som här ges är den sammanlagda bilden för dessa inriktningar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

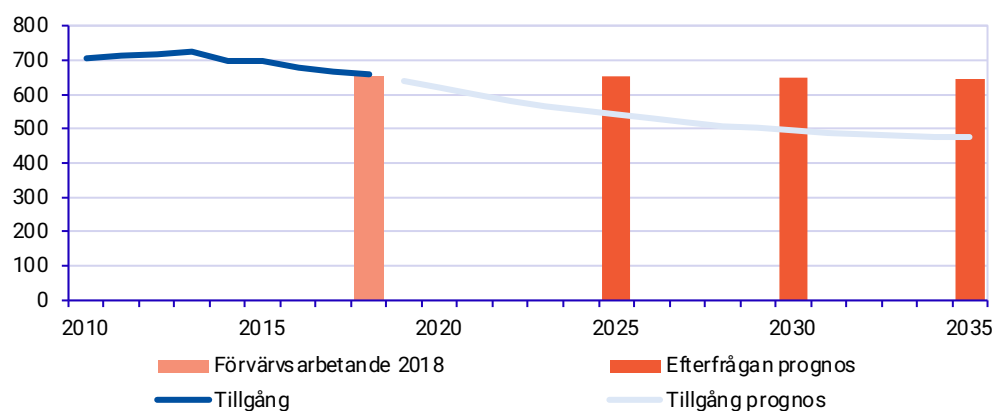

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

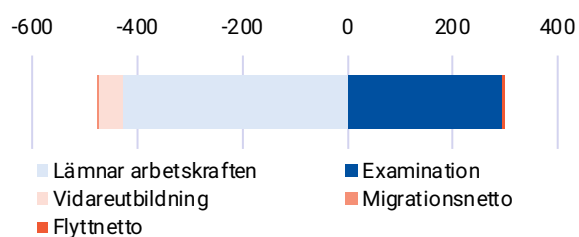

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

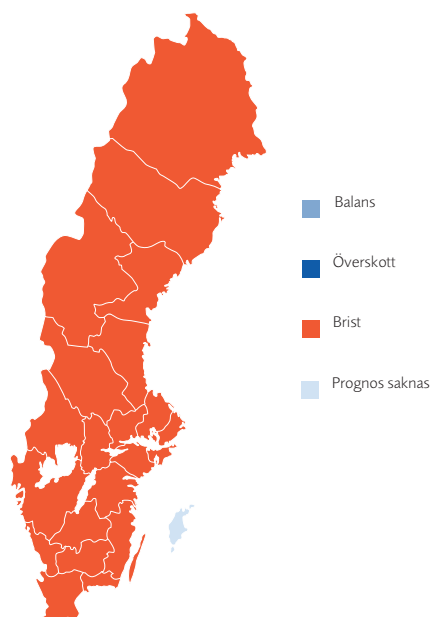

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

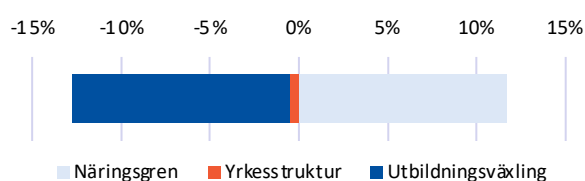
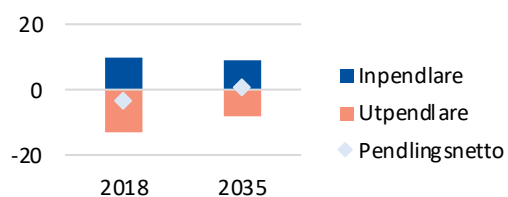

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Socionomutbildning

Utbildningar som ingår: Socionomutbildning

Nationell bedömning: Visst överskott år 2035.

Majoriteten arbetar inom vård och omsorg

Omkring 1 900 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en socionomutbildning år 2018. Runt 60 procent arbetade inom vård- och omsorgssektorn och cirka 20 procent inom den offentliga förvaltningen. Enligt Arbetskraftsbarometern var det god till balanserad tillgång på nytutexaminerade socionomer i riket vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på socionomutbildade väntas öka med cirka 35 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 2 100 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 130 personer. Det är något fler än under senare år.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 31 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 760 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Därtill lämnar ett antal utbildningsgruppen till följd av vidareutbildning, ofta till en annan utbildning inom hälso- och sjukvård samt social omsorg.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på socionomutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 730 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 300 personer flytta från länet.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på socionomutbildade i länet öka med cirka 20 procent fram till år 2035. Denna utveckling beror delvis på den väntade befolkningstillväxten i länet. Samtidigt väntas socialsekreterare och kuratorer efterfrågas i större utsträckning inom vård och omsorg samt inom offentlig förvaltning i Västerbottens län. Dessutom antas en större andel av dem som arbetar inom dessa yrken ha en socionomexamen år 2035 jämfört med i dag.

Risk för visst överskott år 2035

Sammanfattningsvis beräknas tillgången öka mer än efterfrågan under prognosperioden, vilket innebär att det finns risk för visst överskott av socionomutbildade år 2035.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

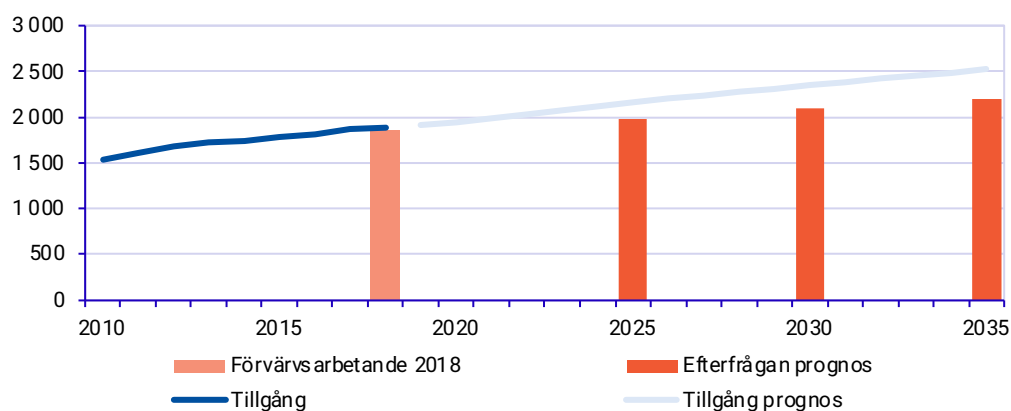

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

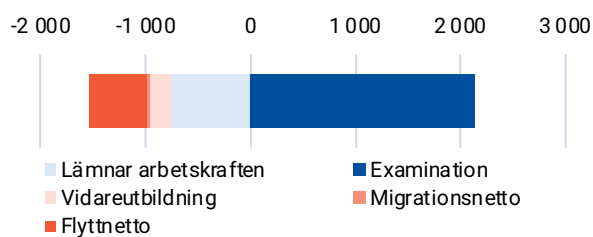

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

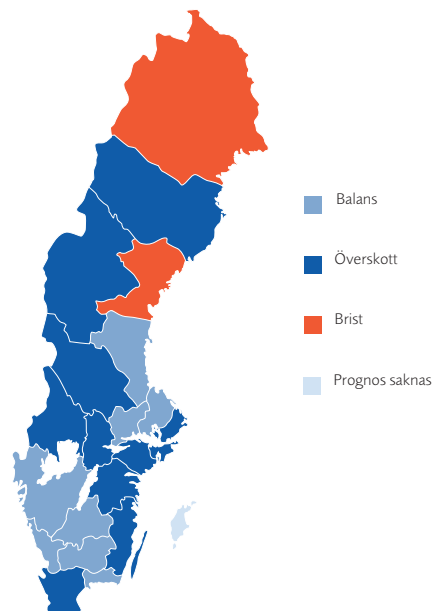

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

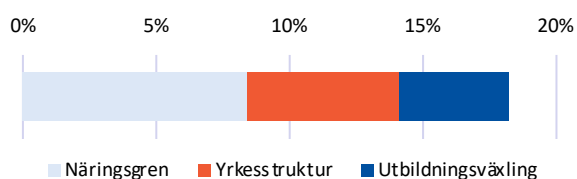
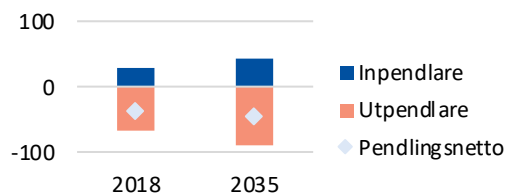

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Tandläkarutbildning

Utbildningar som ingår: Tandläkarutbildning, samt forskarutbildning inom odontologi.

Nationell bedömning: Brist år 2035.

Brist i dag

Omkring 300 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en tandläkarutbildning år 2018. Ungefär 80 procent arbetade inom tandvård samt övrig hälso- och sjukvård. Ytterligare cirka 10 procent arbetade inom högskolan. Enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna var det brist på tandläkare i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på utbildade tandläkare väntas öka med cirka 15 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 720 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 48 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 160 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på tandläkarutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 160 personer med denna utbildning flytta till Västerbottens län under prognosperioden. Under samma period väntas 710 personer flytta från länet.

Migrationen till och från länet har en viss positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas något fler personer invandra än utvandra.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade tandläkare i länet öka med cirka 5 procent fram till år 2035. Utvecklingen av efterfrågan beror framför allt på den väntade befolkningstillväxten under prognosperioden, vilken påverkar behovet av arbetskraft inom tandvården i Västerbottens län.

Mer balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Eftersom tillgången beräknas öka i något snabbare takt än efterfrågan väntas på sikt ett något mer balanserat arbetsmarknadsläge för tandläkare i länet.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

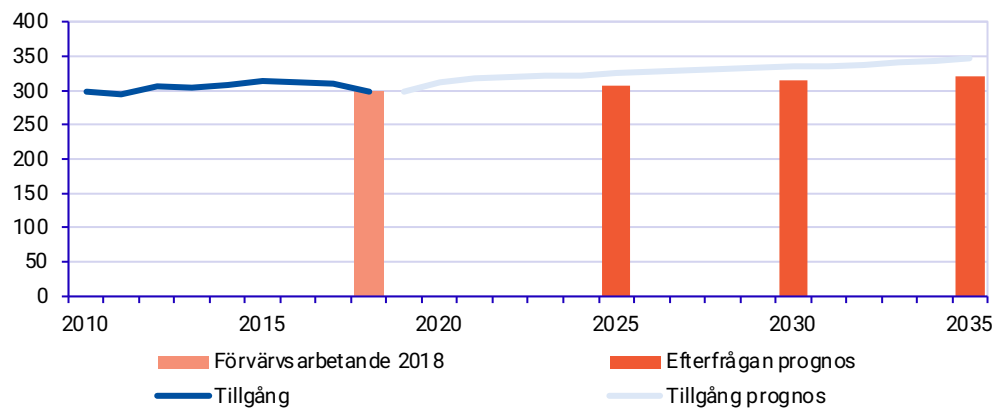

Diagram 2. Tillgång, olika faktorerers effekt fram till år 2035, antal

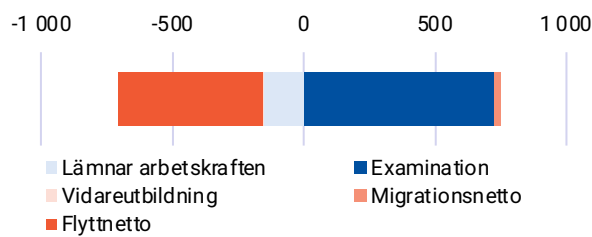

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

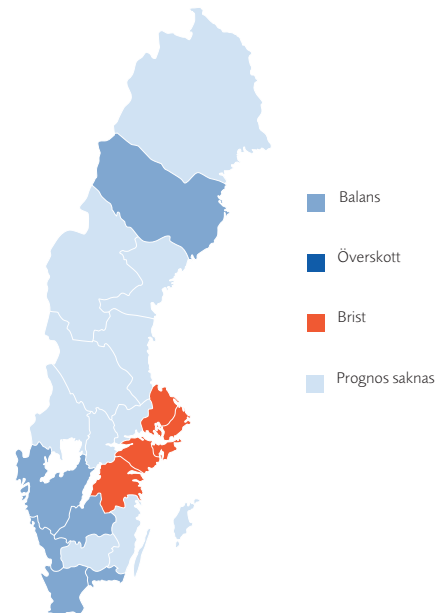

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorerers effekt fram till år 2035, procent

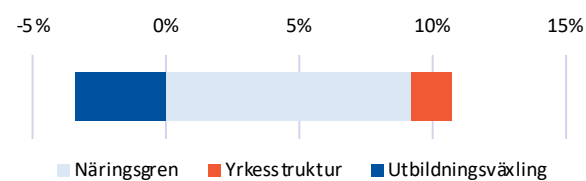
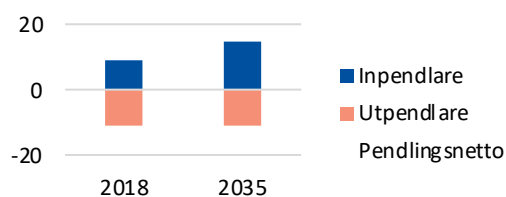

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Tandsköterskeutbildning

Utbildningar som ingår: Tandsköterskeutbildning. Ges numera inom yrkeshögskolan, gavs tidigare inom bland annat gymnasieskolan.

Nationell bedömning: Risk för överskott år 2035.

Brist i dag

Omkring 280 förvärvsarbetande i Västerbottens län hade en tandsköterskeutbildning år 2018. Närmare 80 procent arbetade inom tandvård eller annan vård och omsorg. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på tandsköterskor i länet vid prognosens början.

Tillgången ökar

Länets tillgång på utbildade tandsköterskor väntas öka med cirka 15 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 280 personer som är folkbokförda i Västerbottens län att examineras från tand-sköterskeutbildningen under prognosperioden.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 69 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 200 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering.

Därutöver väntas ett mindre antal lämna utbildningsgruppen för att vidareutbilda sig, oftast inom hälso- och sjukvård samt tandvård.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på utbildade tandsköterskor fram till år 2035.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Västerbottens län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade tand-sköterskor i länet öka med cirka 15 procent fram till år 2035. En stor del av denna ökning beror på den väntade befolkningstillväxten i länet, vilken antas öka efterfrågan på personal inom tandvården. Dessutom bedöms efterfrågan öka något till följd av utbildningsväxlingen som väntas fortsätta framöver. Den innebär att en allt högre andel av dem som arbetar som tandsköterskor antas ha genomgått en tandsköterskeutbildning inom yrkeshögskolan år 2035 jämfört med i dag.

Risk för fortsatt brist år 2035

Sammanfattningsvis beräknas tillgången öka i samma takt som efterfrågan. Det finns därmed risk för att dagens brist på utbildade tandsköterskor i länet kvarstår under prognosperioden.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis antagna och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Diagram 1. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

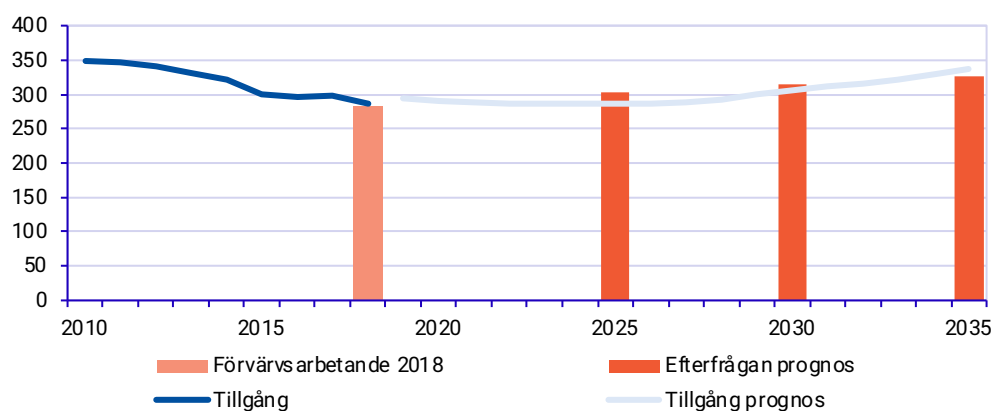

Diagram 2. Tillgång, olika faktorer effekt fram till år 2035, antal

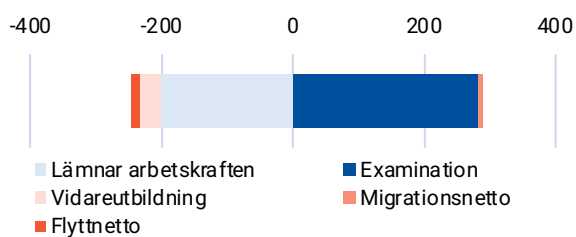

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

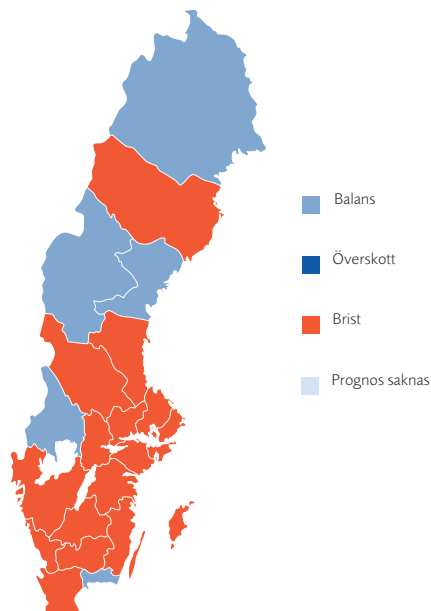

Diagram 3. Efterfrågan, olika faktorer effekt fram till år 2035, procent

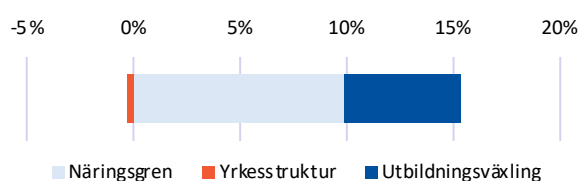

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal

Redovisas inte p.g.a. för få observationer.

Foto: Magnus Andersson, Unsplash

Bilagor

1. Vad behöver göras?
2. Modellbeskrivning

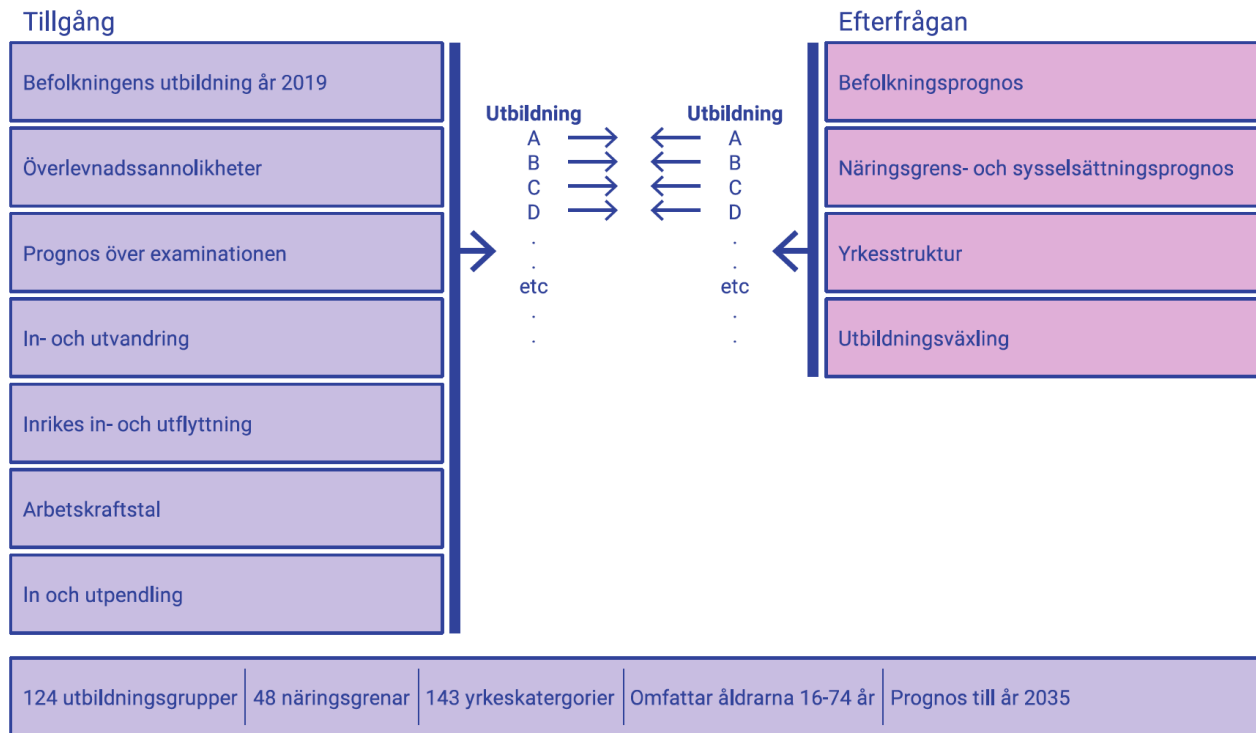
Foto: Alexis Brown, Unsplash

Vad behöver göras? Punkter att fundera kring

Prognosens visar på en rad utmaningar men även möjligheter. Här följer ett antal punkter att fundera över enskilt eller att prata om tillsammans.

- Hur kan kompetenser tas tillvara bättre i de grupper där det förväntas finnas ett överskott? Vad kan arbetsgivare och det företags- och innovationsfrämjande systemet, inklusive de kommunala näringslivskontoren, göra för att fler med dessa utbildningar ska kunna arbeta med ett yrke som matchar deras utbildning? Vad kan nationella myndigheter, regionala aktörer och civilsamhället bidra med?
- Tillhandahållandet av välfärdstjänster står inför stora utmaningar när det gäller tillgång till personer med relevant utbildningsbakgrund. Hur kan utbudet av personer med relevant utbildning öka? Vilken roll kan universitet, yh-utbildare, kommuner, lärcentrum, folkhögskolor, civilsamhälle och andra nationella och regionala aktörer ha?
- Statistiken visar att det i Västerbotten finns stora flöden i vissa utbildningsgrupper där universiteten utbildar många. Hur kan fler av dessa flockas att stanna kvar i regionen efter avslutade studier? Hur kan universitetens utbud förändras för att ytterligare bidra med att locka fler till Västerbotten för att motverka förväntad brist?
- Förväntade brister inom många utbildningsgrupper är inte avgränsat till Västerbotten utan finns i övriga regioner både inom och utanför Sverige och enbart rekrytering kommer därför bidra till problem på andra platser. Hur kan arbetsgivare arbeta strategiskt med kompetensförsörjning som minskar behovet av dessa utbildningsgrupper? Hur kan aktörer i Västerbotten samarbeta med andra regioner i Sverige och EU för att gemensamt lösa dessa utmaningar?
- År 2022 är det tretton år till år 2035, vad händer och är på väg att ske i Västerbotten, Sverige och omvärlden som kan påverka det faktiska utfallet? Kommer de förändringarna bidra till att minska eller öka bristen inom utbildningsgrupper? Påverkar det tillgången till personer med utbildningsgruppen eller efterfrågan på personer med utbildningsgruppen?
- Hur påverkas din/er organisation? Kommer verksamheten att kunna bedrivas som idag? Vad kan organisationen göra för att hantera ev brist på personer med relevant utbildningsbakgrund?

Modellbeskrivning

Prognosmodellen består av en tillgångsdel och en efterfrågedel. Tillgångsprognosen ger tillgången på utbildade som står till arbetsmarknadens förfogande i länet och efterfrågeprognosen ger arbetsmarknadens totala efterfrågan per utbildningsgrupp i länet.

Beräkningen av den framtida tillgången av personer med olika utbildningar utgår från SCB:s register över befolkningens utbildning år 2019. Därefter appliceras för varje prognosår överlevnadssannolikheter, antalet examinerade, in- och utvandring, inrikes in- och utflyttning samt relativa arbetskraftstal per utbildningsgrupp. Då erhålls arbetskraften i länet där de utbildade är folkbokförda (nattbefolkningen). I ett sista steg beräknas tillgången på arbetsmarknaden i länet efter att hänsyn tagits till in- och utpendling. Den slutgiltiga tillgången avser därmed de förvärvsarbetande med arbetsställe i länet och de arbetslösa i länet. Tillgången på utbildade kan efter detta jämföras med den beräknade efterfrågan i länet på personer med olika utbildningar.

Efterfrågeberäkningarna grundas på en befolkningsframskrivning samt en framskrivning av den framtida efterfrågan på arbetskraft per näringsgren. Därefter görs en framskrivning av yrkesstrukturen per näringsgren och bedömningar av hur utbildningarnas andel per yrke kommer att utvecklas.

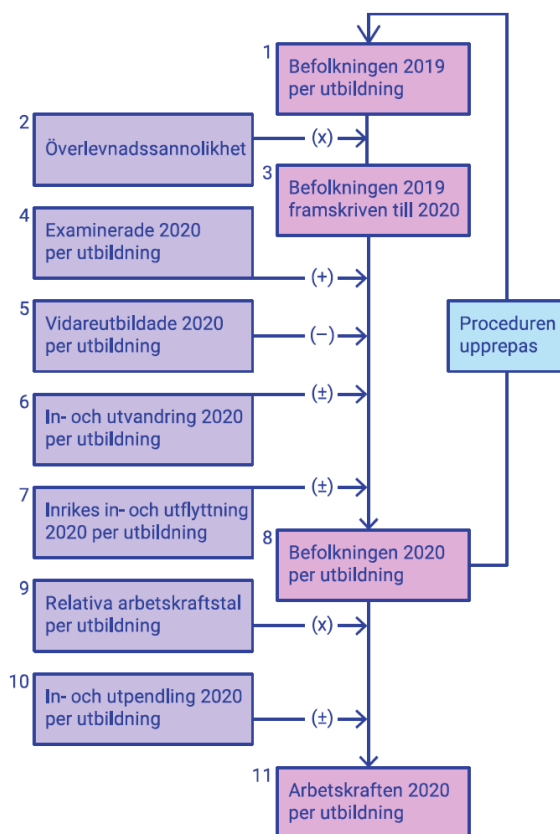
Beroende på det statistiska underlaget redovisas tillgången och efterfrågan för 22–55 utbildnings-grupper per län, vilket motsvarar 65–80 procent av arbetskraften i riket. Målsättningen har varit att möjliggöra prognosresultat för så många län och utbildningsgrupper som möjligt, men i de fall SCB bedömt prognosresultatet som för osäkra redovisas inte prognosen. Det handlar om grupper där tillgången på utbildade varit lägre än cirka 200 personer vid prognosens startår. Därutöver redovisas inte prognosresultat för ytterligare ett antal grupper (tillgång på mellan 200–400 personer), där resultaten ansetts vara särskilt osäkra.

Samstämmighet med Trender och Prognoser

Tillgång och efterfrågan på utbildade stäms av mot nationella Trender och Prognoser 2020 för varje prognosår. Det innebär att den framtida tillgången och efterfrågan på personer med olika utbildningar totalt för alla län i de regionala utbildnings- och arbetsmarknadsprognoserna stämmer överens med den tillgång och efterfrågan som prognostiserades i den nationella prognosen. Justeringarna som görs i de regionala prognoserna för att få samstämmighet med den nationella prognosen är små. Att justeringarna blir små beror på att grundantagandena i de regionala prognoserna är desamma som i den nationella prognosen. Exempelvis används samma befolkningsframskrivning och samma dataunderlag för examinationsberäkningarna som i den nationella prognosen. De mindre avvikelser som ändå uppstår beror på att antaganden görs regionalt, till exempel regionala nybörjartal och andel examinerade.

Tillgången på utbildade

Modell för beräkningar av tillgång

Beräkningsmodellen

Beräkningen av befolkningens framtida utbildning utgår från uppgifter ur SCB:s register över befolkningens utbildning år 2019 och från SCB:s befolkningsframskrivning från år 2020. Befolkningen per utbildning i åldern 16–74 år skrivs fram stegvis ett år i taget till och med år 2035. Beräkningarna görs genomgående med fördelning på län, kön och ålder per ettårsklass. För att kunna jämföra tillgången med den beräknade efterfrågan på utbildade beräknas slutligen antalet inom de olika utbildningsgrupperna som ingår i arbetskraften.

I figuren beskrivs i korthet beräkningarna i tillgångsprognosen.

- Genom att multiplicera befolkningen i länet fördelad efter utbildning år 2019 (1) med överlevnadssannolikheter (2) erhålls antalet överlevande till år 2020 (3), fördelade efter den utbildning de hade 2019.
- Till detta antal läggs antalet examinerade under det kommande året (4)
- Därefter dras de examinerade bort från den utbildning de hade innan via vidareutbildnings-andelar. Detta ger ett totalt antal som vidare-utbildar sig från respektive utbildningsgrupp. (5)
- Hänsyn tas även till effekten av in- och utvandring (6) samt inrikes in- och utflyttning (7).
- Resultatet av detta blir befolkningens utbildning i länet år 2020 (8).
- Genom att multiplicera befolkningens utbildning i länet med relativa arbetskraftstal (9) erhålls tillgången på utbildade i länet efter det län man är folkbokförd i.
- Slutligen tas hänsyn till inpendling till länet och utpendling från länet (10).
- Slutresultatet blir tillgången på utbildade i länet (arbetskraften), det vill säga förvärvsarbetande med arbetsställe i länet samt arbetslösa (11).

Beräkningen upprepas sedan för ett år i taget fram till år 2035. Resultatet av prognosberäkningarna i de regionala utbildnings- och arbetsmarknadsprognoserna stäms varje år av mot SCB:s regionala befolkningsframskrivning från år 2020.

Prognosens startår

På tillgångssidan används faktiska uppgifter om befolkningens utbildning för år 2019. Faktiska uppgifter om arbetskraftsdeltagande saknades för år 2019 när prognosen gjordes och prognosens första år är därför 2019. För att beräkna tillgången år 2019 har således faktiska uppgifter om befolkningens utbildning multiplicerats med en prognos över arbetskraftstal. Effekten av att första prognosår är en kombination av faktiska data och en prognos över arbetskraftstalen gör att man i vissa fall kan se tydliga "hack" i tillgången upp eller ned detta år. Anledningen till det är, nästan uteslutande, att det har skett förändringar i faktiska utvecklingen mellan 2018 och 2019. Hacken blir extra tydliga för vissa mindre utbildningsgrupper som är känsliga för en förändring av till exempel ökad examination det aktuella året 2019. I vissa undantagsfall handlar hacken om att det skett en omklassificering i Utbildningsregistret år 2019.

Beräkningarnas omfattning

Beräkningarna över den framtida examinationen omfattar i princip alla former av utbildning med undantag av personalutbildning och studiecirkelverksamhet. Även utbildningar i privat regi som inte berättigar de studerande till studiemedel saknas. Skälet är att statistik saknas för dessa, eftersom de inte har skyldighet att rapportera om sin verksamhet till SCB. Det finns också ett relativt litet antal utbildningar där studiemedel utgår, men där anordnaren inte heller är skyldig att lämna statistik till SCB. I dessa fall kan statistikens täckningsgrad vara bristfällig. Denna underskattning bedöms dock ha mycket marginell effekt på slutresultatet av beräkningarna.

Det statistiska underlaget

Underlaget för beräkningarna utgörs av ett antal specialbearbetningar av olika register som ligger till grund för den officiella utbildningsstatistiken.

- Antaganden om överlevnadssannolikheter och den totala in- och utvandringen är hämtade från SCB:s regionala befolkningsframskrivningar från år 2020.
- En sambearbetning av SCB:s register över befolkningens utbildning respektive sysselsättning samt Arbetsförmedlingens register över arbetssökande ger bland annat uppgifter om befolkningens utbildning startåret, om andelen som ingår i ar-

betskraften och om hur många män respektive kvinnor som vidareutbildar sig från ett år till nästa. Det sistnämnda behövs för att dra bort de nyexaminerade från den utbildnings-grupp de tidigare tillhörde.

- Registret över befolkningens utbildning ger dessutom grund för uppskattningar av det årliga antalet examinerade för vissa former av utbildning.
- För att bedöma in- och utvandrarnas utbildning används en specialversion av utbildnings-registret, utbildningsregistrets migrations-tabeller. I denna version är en persons utbildning vid in- och utvandringstillfället uppdaterad när sådan information inkommit i efterhand.
- Bearbetningar av högskoleregistret (innehållande nybörjare och examinerade i högskolan) ger underlag för att beräkna det framtida antalet nybörjare, andelen examinerade och slutligen det framtida antalet examinerade personer.
- Bearbetning av yrkeshögskolans register över antalet antagna och examinerade ger underlag för att beräkna det framtida antalet antagna, andel examinerade och slutligen det framtida antalet examinerade från yrkeshögskolan.
- Bearbetning av gymnasieskolans årskurs 1-register och register över avgångna från gymnasiet ger underlag för att beräkna det framtida antalet elever i årskurs 1, andelen avgångna och slutligen det framtida antalet avgångna från gymnasieskolan.

Förutsättningar och antaganden i stora drag

Befolkningens utbildning 2019

Uppgifter om den folkbokförda befolkningens utbildning år 2019 utgör starten för tillgångsprognosen. Utbildningsuppgiften avser individens högsta utbildning till och med vårterminen läsåret 2018/19.

Överlevnadssannolikheter

Överlevnadssannolikheter har beräknats utifrån befolkningsframskrivningen från år 2020 för respektive län.

Examinationsberäkningarna

Länstillhörigheten i examinationsprognosen för både nybörjare och examinerade bestäms av folkbokföringen vid läsårsnitt. De som påbörjar sina studier och de som slutför sina studier läsåret 2019/20 får det folkbokföringslän som gällde 31 december 2019. Personer som saknar fullständigt personnummer (ej folkbokförda i Sverige) är genomgående exkluderade från examinationsberäkningarna.

Gymnasieskolan

SCB:s regionala befolkningsframskrivning från 2020 över antalet 16-åringar i befolkningen ligger till grund för hur många elever som antas börja i gymnasieskolans årskurs 1 under prognosperioden. Gymnasiefrekvensen, det vill säga antalet elever i årskurs 1 i relation till antalet 16-åringar i länet, antas förbli densamma som höstterminen 2019 under hela prognosperioden. Antaganden om hur eleverna fördelar sig på program under prognos-perioden grundas på flickor och pojkar i årskurs 1 höstterminen 2019 och deras fördelning på program. Regionala antaganden görs genomgående avseende antal elever i årskurs 1.

För att beräkna andel avgångna per program har antalet avgångna ställts i relation till antalet elever i årskurs 1 tre år tidigare. Andelen avgångna med gymnasial kompetens antas bli densamma som ett genomsnitt för de fyra senaste läsåren (2015/16 – 2018/19). Regionala andelar har beräknats med vissa undantag. När statistiken i detta fall bryts ner på program, län och kön blir dataunderlaget i vissa fall begränsat. Där antalet avgångna varit litet historiskt och det inte bedömts vara möjligt att räkna på regionala andelar, har i stället andelen avgångna i riket antagits gälla i länet framöver. Det handlar framför allt om andelen avgångna

pojkar på program där det vanligtvis inte går så många pojkar och andelen avgångna flickor på program där det vanligtvis inte går så många flickor.

Elever som har påbörjat ett introduktionsprogram som har anknytning till ett nationellt program har vid beräkningarna av antalet elever i årskurs 1 förts till detta nationella program. Detta görs för att bättre kunna beräkna andel avgångna tre år senare, då elever som påbörjat sina studier på ett introduktionsprogram men som sedan avslutar sina studier på ett nationellt program ingår i antalet avgångna. Notera att andel avgångna därför inte kan användas som ett mått på genomströmningen. Det beror dels på att inte alla elever som börjar ett introduktionsprogram har anknytning till ett specifikt program redan i årskurs 1, dels på att det kan ske programbyten efter årskurs 1.

Beräkningarna baseras, som tidigare nämnts, på de elever som är folkbokförda i Sverige. Inom framför allt introduktionsprogram-mets språkintröduktion är andelen elever som inte är folkbokförda i Sverige hög.

För information om hur antal avgångna från olika gymnasieprogram fördelar sig på utbildningsgrupper, se bilaga i tabellpaket.

Vilka räknas som avgångna?

Gymnasial kompetens avser dels de elever som har tagit gymnasieexamen, dels de elever som lämnat gymnasieskolan med studiebevis³ om dessa i registret över befolkningens utbildning räknas som utbildade på gymnasial nivå. För att räknas som utbildad på gymnasial nivå ska man ha tagit poäng motsvarande minst ett års studier. Merparten av dem som lämnat gymnasieskolan med studiebevis har dock motsvarande tre års studier.

Teknikprogrammet

Den framtida examinationen från teknikprogrammet har inkluderats i beräkningen av den framtida tillgången, men ingår inte i utbildningsgruppen "Högskoleförberedande utbildning". Det beror på att efterfrågan inte har kunnat beräknas för detta nytillskott. Anledningen är att teknikprogrammet numera har en tydlig högskoleförberedande karaktär, vilket skiljer sig från dess föregångare.

Fjärde tekniska året

Det fjärde tekniska året är en riksrekryterande vidareutbildning som bygger på teknikprogrammet. Utbildningen leder till gymnasieingenjörsexamen. Det årliga antalet elever på fjärde tekniskt år antas under prognosperioden förbli detsamma som det faktiska antalet elever höstterminen 2019. Andelen avgångna har under prognosperioden antagits bli densamma som ett genomsnitt för läsåren 2016/17 – 2018/19. Regionala antaganden för det fjärde tekniska året har inte varit möjligt att beräkna. I stället har andelen avgångna i riket antagits gälla i samtliga län framöver.

Högskolan

Utgångspunkten för att beräkna examinationen från högskolan under prognosperioden avseende yrkesexamen och generell examen (kandidat-, magister- och masterexamen) är ett antagande om det framtida antalet nybörjare och ett antagande om den framtida andelen examinerade. Antalet nybörjare multipliceras med andelen examinerade för att erhålla det framtida antalet examinerade. Beräkningarna görs per län, kön och examen. För generell examen görs beräkningar för de olika utbildnings-grupperna separat för kandidat-/magisterexamen och masterexamen, och för yrkesexamen separat för olika yrkesexamina.

Under hela prognosperioden antas antalet nybörjare mot en viss examen i länet vara detsamma som antalet läsåret 2019/20. Motsvarande antagande görs i den nationella prognosen. För ett antal län och examen har antalet nybörjare varit litet eller varierat mycket mellan åren. För dessa har det genom-snittliga antalet nybörjare läsåren 2017/18–2019/20 använts. I undantagsfall har det totala antalet nybörjare läsåret 2019/20 fördelats över länen enligt de senaste årens mönster.

Antalet nybörjare mot yrkesexamen avser antalet nybörjare på yrkesexamensprogrammen medan antalet nybörjare mot generell examen utgår från antalet högstskolenybörjare som inte samtidigt är nybörjare på yrkesexamensprogram. Nybörjarna mot yrkesexamen fördelas efter yrkesexamensprogram och nybörjarna mot generell examen efter ämnes-område/utbildningsinriktning. För nybörjare mot lärarexamen (förskollärare, grundlärare och ämneslärare) saknas i vissa fall fullständig information för att kunna föra

dess till en viss lärarexamen. Det gäller ofta dem som på olika sätt kompletterar tidigare studier för att ta ut en lärarexamen. Dessa nybörjare har fördelats ut på de olika lärarprogrammen enligt länets fördelning för nybörjarna på dessa program (förskollärare, grundlärare och ämneslärare).

Andelen examinerade beräknas per examen, län och kön och antas gälla under hela prognosperioden. Antagandet baseras på kvoter mellan antalet examinerade och antalet nybörjare ett antal år tillbaka i tiden. För yrkesexamen används examinerade för läsåren 2015/16–2018/19 och för generell examen läsåren 2016/17–2018/19. Några undantag har gjorts, och då används i stället examinerade läsåren 2013/14–2018/19 alternativt läsåren 2017/18–2018/19. Vid beräkningarna tas hänsyn till utbildningens nominella längd.

För enskilda län och examen används andel examinerade från den nationella prognosen för att beräkna antal examinerade under prognosperioden. Det gäller exempelvis då en utbildning startat i ett län, men det ännu inte finns examinerade. För ett antal län och examen är underlagen för osäkra för att beräkna framtida examination via andel examinerade. För dessa har prognosen över examinationen satts till genomsnittet av antal examinerade i länet läsåren 2016/17–2018/19. För några grupper har den totala examinationen från den nationella prognosen fördelats över länen enligt de senaste tre årens examinationsmönster.

Det bör understrykas att andel examinerade enbart speglar förhållandet mellan antalet nybörjare och examinerade som är folkbokförda i länet vid läsårsnitt. Det är alltså inte samma sak som examensfrekvenser. Andelen avser därmed inte att mäta till exempel genomströmningen för en viss utbildning i ett visst län.

I och med att datumet för folkbokföring sätts till mitten av läsåret kan det ske flyttar före eller efter detta datum, ofta till eller från utbildningsorterna. För nybörjare är detta särskilt tydligt när det gäller utbildningar med antagning under vårterminen. I de fall många av dessa nybörjare är folkbokförda på utbildningsorten när de examineras kan antalet nybörjare vara lägre än antalet examinerade i länet. Andelen examinerade för några utbildningar och län kan därför vara högre än ett. Eftersom samma förhållande mellan nybörjare och andel examinerade antas under prognosperioden kompenseras en exempelvis hög andel examinerade (folkbokförda) med ett lägre antal nybörjare (folkbokförda).

Andelen examinerade kan å andra sidan vara låg om det sker flyttar (ofta från en utbildningsort) före läsårsnitt. Detta gäller exempelvis om examen tas ut under höstterminen i och med att folkbokföringsdatumet avser 31 december det givna läsåret.

Överlag gäller att förhållandet mellan nybörjare och examinerade är betydligt osäkrare för generell examen än för yrkesexamen eftersom det för generell examen inte finns en tydligt avgränsad grupp med nybörjare. Andel examinerade för generell examen uppskattas genom att antalet personer som avlagt generell examen relateras till hur många som påbörjat högskolestudier inom relevanta ämnesgrupper/utbildningsinriktningar ett antal år tillbaka i tiden. Beräkningarna görs per kön och separat för masterexamen och kandidat-/magisterexamen.

Vilka räknas som examinerade?

För att i beräkningarna räknas som examinerad ska man ha tagit en examen som innebär att man höjt sin utbildningsnivå, eller tagit en examen på samma nivå men med en annan inriktning än tidigare. Dessa förändringar ska samtidigt medföra att man byter utbildningsgrupp. För några yrkesexamina (yrkes-lärare, biomedicinsk analytiker, receptarie och tandhygienist) görs ett undantag från denna regel. För dessa examensprogram exkluderas inte de som tidigare haft en utbildning på en högre nivå. Orsaken till detta undantag är att många av de som examineras annars inte skulle inkluderas.

Utöver examinerade med yrkesexamen och generell examen görs en prognos per län över de som "examinerats" med minst 30 högskolepoäng. Dessa ska via sina avklarade högskolepoäng från ett år till nästa höjt sin utbildningsnivå alternativt ändrat sin utbildningsinriktning på samma nivå men inte avlagt examen. Uppgifter över antal "examinerade" i dessa grupper hämtas från SCB:s register över befolkningens utbildning. Det bör observeras att de som "examinerats" med minst 30 högskolepoäng till stor del är personer som fortfarande studerar och att en stor andel av dem som så småningom kommer att ta examen. Det är med andra ord stor omsättning på personer i denna kategori. Prognosen per län är beräknad genom att den nationella prognosen per kön och utbildningsgrupp fördelats över länen utifrån folkbokföringen vid läsårets mitt bland de "examinerade" läsåret 2018/19.

Yrkeshögskoleutbildning

Utbildningsutbudet inom yrkeshögskolan är tänkt att förändras över tid beroende på arbetsmarknadens efterfrågan. Detta gäller såväl antalet utbildningsplatser som inom vilka utbildnings-områden utbildningar ges. Beräkningarna över antalet antagna i yrkeshögskolan totalt och per inriktning under prognosperioden baseras på ett genomsnitt av antalet antagna kalenderåren 2017–2019. Regionala antaganden över antagna görs genomgående.

För att beräkna andel examinerade har det faktiska antalet examinerade läsåren 2015/16–2018/19 ställts i relation till antalet antagna med motsvarande slutläsår. Under prognosperioden antas andelen examinerade per kön och inriktning förbli densamma som ett genomsnitt för dessa fyra läsårs. Regionala andelar har beräknats men med vissa undantag när dataunderlaget varit för osäkert. När antalet antagna och examinerade historiskt varit litet och det inte bedömts ha varit möjligt att räkna på regionala andelar, har andelen examinerade i riket antagits gälla även i länet framöver. På så sätt fångar sannolikt prognosen nystartade utbildningar i ett län på ett bättre sätt. Om antalet antagna har ökat på en specifik yrkeshögskoleutbildning i länet de senaste åren, antas det därför att dessa examineras i motsvarande utsträckning som historiskt i riket.

Vilka räknas som examinerade?

Yrkeshögskoleutbildningar som motsvarar mindre än 1 år på heltid (200 YH-poäng) ingår inte i beräkningsunderlaget eftersom de inte ger någon examen. För att räknas som examinerad i prognosen ska man även ha tagit en examen som inneburit att man höjt sin utbildningsnivå, eller tagit en examen på samma nivå men med en annan inriktning än tidigare. Dessa förändringar ska samtidigt medföra att man byter utbildningsgrupp.

Kommunal vuxenutbildning

Studier i den kommunala vuxenutbildningen (komvux) tas med i beräkningarna bara om studierna medför en höjning av utbildningsnivån eller förändrad utbildningsinriktning inom samma utbildningsnivå för den studerande. Dessa förändringar ska samtidigt medföra att man byter utbildningsgrupp. För komvux krävs minst ett års studier för att räknas som examinerad. Uppgifterna hämtas från SCB:s register över befolkningens utbildning och gäller de som har komvux som källa för sin utbildningsuppgift. I beräkningarna antas det framtida antalet examinerade från komvux motsvara antalet examinerade läsåret 2018/19 i länet.

Övrig utbildning

I prognosen över gymnasieutbildade ingår även ett antal övriga utbildningsformer. Den vanligaste av dessa är arbetsmarknadsutbildning via Arbetsförmedlingen. För arbetsmarknadsutbildningar krävs minst en termins studier för att räknas som examinerad. Dessutom omfattar beräkningarna studier vid folkhögskola (om de leder till högskole-behörighet) och ett antal eftergymnasiala utbildningar som inte ingår i högskolan eller i yrkeshögskolan. Här avses exempelvis utbildningar i ekonomi och marknadsföring vid privata skolor och institut samt fritidsledarutbildning vid folkhögskolorna. Dessa utbildningsformer tas endast med i beräkningarna om de medför en höjning av utbildningsnivån eller förändrad utbildningsinriktning på samma utbildningsnivå för den studerande. Antalet examinerade per år antas dessa utbildningsformer vara desamma som ett genomsnitt för läsåren 2017/18 och 2018/19 i länet.

Vidareutbildning

När personer examineras och hamnar i en ny utbildningsgrupp i prognosberäkningarna behöver dessa tas bort från sin tidigare utbildningsgrupp. Detta görs med hjälp av vidareutbildningsandelar.

De nyutexaminerades tidigare utbildning beräknas i två steg. Först görs antaganden om hur stor del av befolkningen i olika åldrar, fördelad efter utbildning, som kommer att ändra eller höja sin utbildning under det kommande året. Detta ger ett preliminärt antal vidareutbildade fördelade efter den utbildning som de hade i utgångsläget. Detta preliminära antal räknas om till en relativ fördelning efter utbildning inom varje årtidsklass och för kvinnor och män var för sig. I nästa steg multipliceras det beräknade totala antalet nyutexaminerade med denna relativa fördelning. Resultatet blir antalet nyutexaminerade fördelade efter deras tidigare utbildning. Summeras detta antal per utbildningsgrupp erhålls det totala antalet som vidareutbildar sig från respektive utbildningsgrupp. Detta antal redovisas i prognostexterna som vidareutbildade.

I beräkningarna har andelen som vidareutbildar sig från ett år till nästa antagits bli densamma som genomsnittet för förändringarna mellan åren 2015–2016, 2016–2017 och 2017–2018. Regionala vidareutbildningsandelar har använts så långt som det bedömts vara möjligt. Eftersom antagandet om vidareutbildningsandelar görs per kön och ålder är det svårt att fånga regionala mönster för vissa utbildningar när dataunderlagen varit för osäkra. Det handlar framför allt om utbildningsgrupper som inte har så stor vidareutbildning. I mindre län kan det även, trots en tydlig vidareutbildning, saknas tillräckliga underlag för att se eventuella regionala mönster. I dessa två fall har rikets vidareutbildningsandelar använts i prognosberäkningarna i stället.

In- och utvandring

Antalet in- och utvandrare, fördelade på kön och ålder, utgår från SCB:s regionala befolkningsframskrivning från 2020. Antaganden om in- och utvandrarnas utbildning bestäms var för sig, och därefter beräknas migrationsnettot (antal invandrare minus antalet utvandrare) per utbildning.

För in- och utvandrare är utgångspunkten för antagandena en längre tidsperiod bakåt jämfört med exempelvis inrikes in- och utflyttare. Skälet till det är att i möjligaste mån undvika att specifika migrationsströmmar ska påverka utbildnings-strukturen.

Invandrarnas fördelning efter utbildning antas bli densamma som genomsnittet för de som invandrade till länet år 2004–2018. Den källa som använts är utbildningsregistrets migrationstabeller som även omfattar utbildningsuppgifter vid in-/utvandrings-tillfället som inkommit efter slutdatum för den officiella versionen av det aktuella utbildnings-registret.

Utvandrarnas fördelning efter utbildning antas bli densamma som genomsnittet för de som utvandrade från länet 2005–2019. Även här har utbildningsregistrets migrationstabeller använts som källa.

Uppgift om invandrarnas utbildning som används i beräkningarna kommer för drygt en fjärdedel av personerna från svaren på enkäten Utbildning i annat land än Sverige. Enkäten skickas ut varje år till personer som invandrat till Sverige under det senaste året. Detta innebär en viss fördröjning i statistiken. I enkäten kan civilingenjörer, läkare, tandläkare och sjuksköterskor särskiljas.

Andra utbildningar som utifrån enkäten kan specificeras är humanistisk, konstnärlig, ekonomisk, juridisk och samhällsvetenskaplig utbildning på eftergymnasial nivå; handels- och administrations-utbildning, omvårdnadsutbildning, samhällsvetenskaplig och estetisk utbildning på gymnasial nivå samt folk- och grundskoleutbildning. Övriga utbildningar sorteras in under "Övrig eftergymnasial utbildning" eller "Övrig gymnasial utbildning" efter utbildningens nivå och inriktning. Bortfallet är dock stort och för i genomsnitt 20 procent av invandrarna under de aktuella åren saknas uppgift om utbildning. Motsvarande andel bland utvandrarna är knappt 19 procent.

Inrikes in- och utflyttning

Antalet kvinnor och män som flyttar från ett län med en viss utbildning och i en viss ålder beräknas med hjälp av risker. Eftersom underlaget ofta blir litet när län, utbildning, ålder och kön kombineras, har utbildningsgrupper med liknande mönster (för ålder och kön) grupperats genom klusteranalys. Klustringen har gjorts på riksnivå. För männen har utbildningarna grupperats till 15 grupper och för kvinnorna till 12 grupper. För varje län beräknas risken att flytta från länet efter ålder och kön i dessa grupper av utbildningar. I län med liten folkmängd har dessa 12 respektive 15 grupper i sin tur grupperats för att få en stabilitet i antagandena. I åldrarna under 19 år har alla fått samma risker, oavsett utbildning, och i åldrarna över 29 år har riskerna utjämnats över fem åldrar. I de mest flyttintensiva åldrarna 19–29 år används risker för varje enskild ålder, utan några utjämnningar. Därefter har antalet utflyttare från länet beräknats genom att multiplicera befolkningen efter kön, ålder och utbildning med dessa risker. I vissa fall, till exempel för utbildningar som är kvinno- eller mans-dominerade används könsneutrala utflyttarrisker.

Det beräknade antalet som flyttar från länen med en viss utbildning har sedan fördelats ut som inflyttare i länen efter tidigare observerat mönster. För att beräkna både utflyttarrisker och inflyttarfördelning har uppgifter om folkbokföring i början respektive slutet av åren 2015–2019 använts.

Relativa arbetskraftstal

Vid beräkningen av tillgången på utbildade används relativa arbetskraftstal. Med relativa arbetskraftstal avses här andelen av

befolkningen i länet (fördelad på kön och ålder i ettårsklasser i olika utbildnings-grupper) som antingen förvärvsarbetade i november enligt SCB:s Registerbaserade arbetsmarknads-statistik (RAMS), eller som var inskrivna på Arbetsförmedlingen som öppet arbetslösa eller som sökande i program med aktivitetsstöd sista dagen i mätmånaderna september, oktober och/eller november samma år.

Regionala arbetskraftstal har använts genomgående. På samma sätt som i andra delar av beräkningarna på tillgångssidan är det många gånger få observationer när statistiken bryts ner på utbildning, län, kön och ettårsklasser. För att få ett större datamaterial för antagandena har utgångspunkten därför varit viktade arbetskraftstal för de tre senaste åren (år 2016–2018). Dessutom har ett glidande medelvärde över ålder använts i vissa åldersintervall för att få ett större underlag att utgå från och för att få större stabilitet.

Arbetskraftsprognos

Tillgången justeras varje prognosår genom att den totala arbetskraften i länet per kön, ålder och år stäms av mot den regionala arbetskraftsprognosen. Den arbetskraftsprognos som ligger till grund för de regionala prognoserna är WSP:s regionala näringsgrensprognos. Denna har sedan stämts av mot arbetskraftsprognosen för riket som användes i nationella Trender och Prognoser 2020.

Pendling

För att kunna beräkna tillgången på utbildade på länets arbetsmarknad behövs i ett sista steg även en prognos över arbetspendlingen till och från länet.

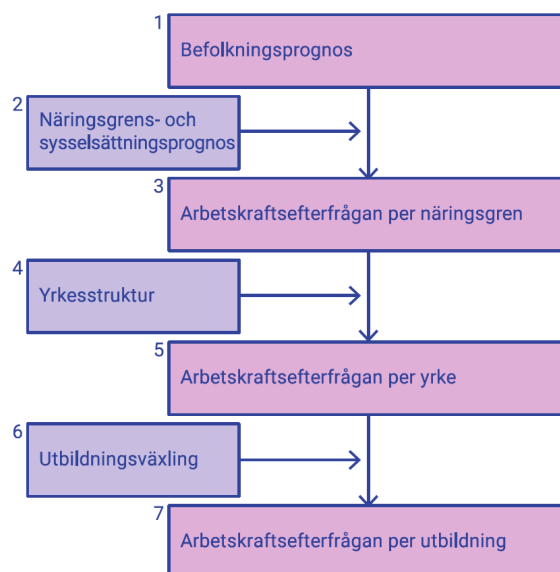
Hur många som beräknas arbetspendla från länet med en viss utbildning baseras på regionala utpendlarrisker de senaste tio åren. Riskerna beräknas separat för olika utbildningar samt för män och kvinnor. Utpendlarriskerna visar på hur stor andel av exempelvis läkarutbildade boende i ett visst län som antas pendla från länet för att arbeta i annat län. Dessa utpendlarrisker ger ett totalt antal utpendlare per utbildning i respektive län och summeras till ett totalt antal utpendlare per utbildning i riket. Dessa fördelas sedan som inpendlare till de olika länen utifrån det observerade mönstret de senaste tio åren.

Efterfrågan på utbildade

Beräkningsmodellen

Beräkningarna av den framtida efterfrågan på olika utbildningsgrupper startar med en befolknings-framskrivning och en prognos över den framtida efterfrågan på arbetskraft per näringsgren. Därefter görs en framskrivning av yrkesstrukturen per näringsgren och antaganden av hur utbildningarnas andel per yrke utvecklas. De olika stegen i beräkningarna framgår översiktligt av figuren nedan.

I de första stegen görs en näringsgrens- och sysselsättningsprognos (2) baserat på SCB:s regionala befolkningsframskrivning (1). Näringsgrens- och sysselsättningsprognosen utfördes i detta uppdrag av konsultföretaget WSP och med prognosverktyget RAPS (Regionalt analys- och prognosystem). Ett grundvillkor har varit att det totala antalet förvärvsarbetande per näringsgren och prognosår, summerat över alla län, ska stämma överens med antalet förvärvsarbetande per näringsgren och prognosår i Trender och Prognoser 2020.

Resultatet av de beräkningar som görs i steg 1 och 2 ger i steg 3 ett beräknat antal förvärvsarbetande i 48 olika näringsgrenar per län fram till år 2035.

I steg 4 görs en framskrivning av den framtida yrkesstrukturen på arbetsmarknaden utifrån förändringar i yrkesgruppernas andel per näringsgren under åren 2009–2013 och 2016–2018. De antaganden som användes i Trender och Prognoser 2020 har applicerats på 2018 års yrkesstruktur per näringsgren i länet.

Resultatet av beräkningarna i steg 4 ger i steg 5 ett beräknat antal förvärvsarbetande per yrkesgrupp för länets hela arbetsmarknad fram till år 2035.

I steg 6, utbildningsväxlingen, görs en bedömning av vilka utbildningar som antas öka, minska eller ha oförändrad representation inom varje yrke utifrån tanken att de som arbetar i framtiden ska ha en lämplig utbildningsbakgrund i förhållande till sitt yrke.

Resultatet av de beräkningar som görs i steg 6 ger i steg 7 ett beräknat antal förvärvsarbetande fördelat på utbildning för länets hela arbetsmarknad fram till år 2035. Detta är den framtida efterfrågan på arbetskraft per utbildningsgrupp som väntas finnas på arbetsmarknaden i länet.

Beräkningarnas omfattning

Prognosen sträcker sig fram till år 2035. Det totala antalet förvärvsarbetande fördelas på 48 näringsgrenar (se bilaga i tabellpaket). För information om de indelningar som gjorts i näringsgrensprognosen, se dokumentation för prognosverktyget RAPS.5

För varje näringsgren görs antaganden om de förvärvsarbetandes fördelning på 143 yrkesgrupper (se bilaga i tabellpaket).

För varje yrkesgrupp görs antaganden om de förvärvsarbetandes fördelning på 124 utbildningsgrupper (se tabellen Antaganden utbildningsväxling i tabellpaket).

Det statistiska underlaget

Den befolkningsframskrivning som har använts är SCB:s regionala befolkningsframskrivning från 2020 efter kön och ålder.

Data över förvärvsarbetande, arbetskraften samt in- och utpendlare är baserade på uppgifter från RAMS 2018 i kombination med

uppgifter från Arbetsförmedlingens register över arbetssökande samma år, se tidigare avsnitt Relativa arbetskraftstal.

Antagandena om den framtida yrkesfördelningen per näringsgren grundar sig på statistik från SCB:s yrkesregister för åren 2009–2013 samt 2016–2018.

Antagandena om vilken utbildning de förvärvsarbetande i olika yrken antas ha i framtiden grundar sig på statistik från en sambearbetning av SCB:s register över befolkningens utbildning samt SCB:s yrkesregister och SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS) för år 2018.

Eftersom tillgångsprognosen och efterfrågeprognosen har delvis olika startår (2019 för befolkningens utbildning, 2018 för övriga indata, se avsnittet Prognosens startår) har skillnaden mellan 2019 års tillgång och efterfrågan inte bedömts vara representativ för ett antal utbildningsgrupper och län, jämfört med den historiska utvecklingen. I ett antal fall har därför efterfrågan för 2019–2035 justerats, så att differensen mellan tillgång och efterfrågan satts till motsvarande differens för år 2018. Detta har gjorts för att registerförändringar inte ska leda till felaktiga tolkningar av arbetsmarknadsläget 2035.

Förutsättningar och antaganden i stora drag

Befolkningsprognosen

Befolkningsutvecklingen är grunden för länets tillgång på arbetskraft. Genom antaganden om den framtida fruktsamheten, dödligheten, in- och utvandringen samt in- och utflyttningen ger befolkningsframskrivningen en bild av hur befolkningens storlek och åldersfördelning kan komma att utvecklas.

För information om de antaganden som gjorts i den regionala befolkningsframskrivningen, se dokumentation under Befolkningsframskrivningar på SCB:s webbplats⁷.

Näringsgrensprognosen

Näringsgrensprognosen togs fram av konsultföretaget WSP med prognosverktyget RAPS

(Regionalt analys- och prognosystem). För mer information hänvisas till WSP och till dokumentation om RAPS på Tillväxtverkets webbplats⁸. Se även bilagan Regionala näringsgrensprognoser, metodbeskrivning från WSP.

En grundförutsättning som SCB gav till WSP för de flerregionala modellkörningarna i RAPS var att de så långt som möjligt skulle vara konsistenta med näringsgrensprognosen i Trender och Prognoser 2020. Därtill skulle de så långt som möjligt baseras på:

- SCB:s regionala befolkningsframskrivning från 2020
- de åtgångstal (styckkostnader efter kön och ålder) för offentlig konsumtion som användes i Trender och Prognoser 2020
- de antaganden om bland annat framtida produktivitet, arbetade timmar, förädlingsvärde som användes i Konjunkturinstitutets EMEC-körning till Energimyndigheten år 2020. Hit hör även det centrala antagandet att efterfrågan på arbetskraft inom vård, skola och omsorg⁹ ska tillgodoses före efterfrågan i övriga näringsgrenar.

Den indata som SCB levererat till WSP:s näringsgrensprognos är:

- Förvärvsarbetande 16–74 år efter arbetsstället, kön och ålder, år 2018
- Arbetskraften 16–74 år efter län, kön och ålder, år 2018
- In- och utpendlare 16–74 år över länsgräns efter län, kön och ålder, år 2018

- Näringsgrensprognos: Förvärvsarbetande 16–74 år efter näringsgren i Trender och Prognoser, år 2018 och 2019–2035
- De åtgångstal för offentlig konsumtion som användes i näringsgrensprognosen i Trender och Prognoser 2020.

För information om näringsgrensprognosen i Trender och Prognoser 2020, se kapitlen Näringsgrensframskrivning samt Modellen i rapporten Trender och Prognoser 2020.

Yrkesstrukturen

I de regionala utbildnings- och arbetsmarknadsprognoserna har samma antaganden om den framtida yrkesstrukturen per näringsgren gjorts som i nationella Trender och Prognoser, men applicerat på länets yrkesfördelning per näringsgren år 2018 (dagbefolkningen).

Nationella antaganden om framtida yrkesstruktur

Nedan följer en beskrivning av hur antagandena om den framtida yrkesstrukturen sattes i Trender och Prognoser 2020.

Framskrivningen görs utifrån yrkesandelarnas historiska utveckling enligt SCB:s yrkesregister. Från och med årgång 2014 använder SCB:s yrkesregister en ny standard för yrkesklassificering, SSYK 2012. Användningen av det nya yrkesregistret innebär ett tidseriebrott mot tidigare årgångar som byggde på den äldre standarden, SSYK 96. På grund av detta tidseriebrott har yrkesandelarnas utveckling inom näringsgrenarna under åren 2009–2013 samt 2016–2018 använts¹⁰, i de fall det är möjligt, för att skriva fram nivåerna för perioden 2019 till 2035. I de fall en historisk trend har observerats har denna skrivits fram till år 2035 med reducerad utvecklingstakt. Att reducerad takt används förklaras dels av att tidseriebrottet komplicerar mätningen av den historiska utvecklingen, dels av att det alltid är svårt att bedöma huruvida förändringen i yrkesstrukturen kommer att fortgå i samma takt under hela prognosperioden. Där ingen tydlig riktning i yrkesandelarnas utveckling har kunnat utläsas i historiska data har yrkeskategorierna behållit 2018 års andel i näringsgrenen fram till år 2035.

Utbildningsväxling

I de regionala utbildnings- och arbetsmarknadsprognoserna har samma antaganden om framtida utbildningsväxling gjorts som i nationella Trender och Prognoser, men applicerat på länets utbildningsfördelning per yrkesgrupp år 2018 (dagbefolkningen).

Nationella antaganden om framtida utbildningsstruktur

Syftet med antagandena kring utbildningsväxlingen är att ta hänsyn till utbildningsaspekten vid beräkningen av den framtida efterfrågan på arbetskraft. Detta görs genom att sätta upp antaganden om vilka utbildningar som arbetsgivarna kommer att efterfråga vid framtida rekryteringar. Det finns två huvudsakliga skäl till att denna hänsyn behöver tas. Dels har utbildningskraven på arbetsmarknaden ökat sedan lång tid tillbaka, och denna kompetenshöjning antas fortsätta. Dels har en inte obetydlig andel av dagens arbetskraft sin högsta utbildning inom ett annat område än det egna yrkets, eller en högre eller lägre utbildningsnivå än vad deras yrke normalt kräver. Denna arbetskraft antas över tid ersättas av arbetskraft med mer matchande utbildningar. Antaganden om utbildningsväxling under prognosperioden är därför nödvändiga för att inte över- eller underskatta den framtida efterfrågan på olika utbildningar.

Utgångspunkten för bedömningarna är dagens utbildningssammansättning inom olika yrken. Underlaget utgörs av samtliga förvärvsarbetande 16–74 år efter utbildning och yrke, indelat i 124 utbildningsgrupper och 143 yrkesgrupper. För varje yrkesgrupp gör SCB antaganden om vilka utbildningar som kommer att öka, behålla respektive minska sin andel på lång sikt. Med lång sikt avses en tidpunkt då i princip alla förvärvsarbetande har rekryterats under prognosperioden (år 2060 i aktuell prognos).

Bedömningarna över efterfrågade utbildningar tar hänsyn till både utbildningsnivå och utbildningsinriktning. Dels bedöms utbildningen utifrån den utbildningsnivå som normalt krävs inom yrket i dag. Dels bedöms utbildningen utifrån dess ämnesmässiga koppling till yrket, i de fall det är relevant. Läkarutbildning inom yrkesgruppen läkare är ett självklart exempel på en utbildning som stämmer både nivå- och ämnesmässigt, medan till exempel gymnasial ekonomiutbildning på sikt bedöms ha stark ämneskoppling, men för låg utbildningsnivå, för yrkesgruppen Banktjänstemän och redovisningsekonomer m.fl.

En viktig vägledning i bedömningsarbetet är huruvida en utbildning är överrepresenterad inom ett yrke eller inte. Utbildningssammansättningen inom respektive yrke jämförs därför med utbildningssammansättningen på hela arbetsmarknaden. På så sätt blir det möjligt att identifiera utbildningar som visserligen är ovanliga, men som ändå har någon slags koppling till det yrke som behandlas. Särskild uppmärksamhet läggs vid utbildningssammansättningen bland yngre förvärvsarbetande

(25–34 år). Andra viktiga underlag för bedömningarna utgörs av utbildnings- och yrkesinformation från olika aktörer (högskolorna, Skolverket och Arbetsförmedlingen med flera) samt av jobbannonser som beskriver aktuella kvalifikationskrav för olika yrken. Sammanfattningsvis används både kvantitativa och kvalitativa underlag för antagandena om den framtida utbildningssammansättningen.

Förenklat rör sig bedömningarna från fall där kopplingen mellan yrke och utbildning är självklar, till fall där den inte är lika självklar. En förskollärare som är förskolläraryt utbildad är självklart en matchad kombination, medan en förskollärare med civilingenjörsutbildning är en nästan lika självklart omatchad kombination. I det senare fallet bedöms en civilingenjörsutbildning inte vara efterfrågad inom förskolläraryrket vid framtida rekryteringar, och utbildningens andel i yrket antas därför minska på sikt. Utbildade förskollärare antas i stället öka sin andel inom yrket på sikt. De utbildningar som ökar sina andelar gör det följaktligen på bekostnad av utbildningar som minskar sina. Det bör understrykas att bedömningarna enbart går ut på att värdera utbildnings- och yrkeskombinationerna i sig, inte enskilda individers insatser på arbetsmarknaden. Det är också viktigt att komma ihåg att bedömningarna endast gäller individernas högsta avslutade utbildning. I realiteten kan även andra förvärvade utbildningar samt informella kunskaper spela stor roll.

Inom många yrken är utbildningskraven inte absoluta eller särskilt tydliga. Det gäller exempelvis utredare, företagssäljare och olika typer av administrativa yrkesroller. För dessa yrkesgrupper är bedömningarna generösare, så att fler utbildningar behåller dagens andel inom yrket. Antagandena är en hypotetisk fördelning, som naturligtvis inte kommer att realiseras i sin helhet. I många yrken kommer det troligen alltid finnas en viss andel förvärvsarbetande som inte har formell utbildning för yrket, men som ändå är en efterfrågad kompetens. Bedömningarna av utbildningskraven per yrke ska därför snarare ses som ett sätt att visa arbetsgivarnas maximala efterfrågan på arbetskraft med olika utbildningar, givet den pågående utbildningsväxlingen, matchningen på dagens arbetsmarknad samt aktuellt utbildnings-utbud.

Alternativa beräkningar

Alternativa beräkningar har gjorts för ett antal utbildningsgrupper. Resultaten från dessa beräkningar presenteras på respektive utbildningssida. Följande alternativ har tagits fram:

- Lärarutbildningarna samt barn- och fritidsutbildning: Prognosen baseras som tidigare nämnts på befolkningsframskrivningen från år 2020. För dessa utbildningar har det gjorts alternativa beräkningar utifrån befolkningsframskrivningen från år 2021.
- Byggutbildning samt vård- och omsorgsutbildning: I de fall prognosen visar på en brist på utbildade år 2035 görs en alternativ beräkning för tillgången om examinationen från komvux skulle fördubblas jämfört med dagens nivå.
- Datautbildning. I de fall prognosen visar på en relativt balanserad arbetsmarknad år 2035 görs en alternativ beräkning för tillgången om examinationen från yrkeshögskolan skulle upphöra framöver.

Osäkerhet och svårigheter

Nationella prognoser över framtida tillgång och efterfrågan på utbildade är alltid förknippade med en viss grad av osäkerhet. När dessa prognoser görs för samtliga län blir osäkerheten större. Det beror på flera olika faktorer. Nedan nämns några svårigheter som visat sig vara extra utmärkande i de regionala prognoserna:

Fler komponenter

Modellen för att beräkna tillgång och efterfrågan består av fler komponenter än den nationella prognosen (framför allt inrikes flytt

och pendling) vilket i sig ger fler led av osäkerhet.

Litet dataunderlag

För ett antal utbildningsgrupper är underlagen för de länsvisa prognoserna små. Det finns ingen absolut gräns för när prognoserna kan anses vara mer eller mindre osäkra. Men ju mindre gruppen är desto större blir känsligheten för antalsmässigt små förändringar under prognosperioden, exempelvis av antalet in- eller utflyttare eller antalet nybörjare. Osäkerheten kan till exempel bestå av nybörjartal som varierar mycket mellan åren, vilket kan få stor påverkan på utvecklingen av tillgången för liten utbildningsgrupp. Det kan även finnas heterogena grupper med stora variationer från år till år, vilket också ger en större osäkerhet i framskrivningen.

Bedömningarna av arbetsmarknadsläget år 2035 är baserade på balanstal som utgörs av skillnaden mellan tillgången och efterfrågan på utbildade samma år. För antalsmässigt mindre utbildningsgrupper kan små förändringar av tillgången eller efterfrågan få stor påverkan på balanstalen och därmed även på bedömningen av arbetsmarknadsläget på sikt.

Förändrade mönster under prognosperioden

Prognoserna, framför allt på tillgångssidan, bygger på nuvarande mönster. I beräkningarna tas ingen hänsyn till effekter av eventuella obalanser som uppstår under prognosperioden. Exempelvis kan flytt- och pendlingsmönster komma att ändras om arbetsmarknadsläget på sikt varierar mycket mellan länen för en utbildningsgrupp.

I beräkningarna beaktas inte heller vilken effekt som uppkomna obalanser under prognosperioden kan komma att få på individernas val av utbildning, statens och kommunernas styrning av utbildningsresurserna eller arbetsgivarnas efterfrågan på olika utbildningar. Exempelvis ska utbildningar inom yrkeshögskolan täcka de behov av kompetens som finns på arbetsmarknaden. Utbildningsutbudet och innehållet i utbildningarna kan därför komma att variera över tid.

Att skillnaden mellan beräknad framtida tillgång och efterfrågan är stor betyder därför inte nödvändigtvis att ett visst antal personer kommer att bli arbetslösa eller att lediga platser inte kommer att tillsättas. Det innebär snarare att kravet på anpassning på arbetsmarknaden kan komma att bli stort. Anpassningar kan till exempel ske inom yrken där det finns en utbytbarhet mellan olika utbildningar, det vill säga att efterfrågad kompetens kan erhållas genom flera olika utbildningar.

Regionala investeringar

Efterfrågan på arbetskraft styrs bland annat av den förväntade näringsgrensutvecklingen i länet. I flera delar av landet sker för närvarande större investeringar inom både privat och offentlig sektor som kan påverka efterfrågan på arbetskraft, men som det inte varit möjligt att ta hänsyn till i beräkningarna. Dels beror det på att den totala efterfrågan på arbetskraft per näringsgren och län summeras till den senaste nationella Trender och Prognoser 2020, vilket var en förutsättning för uppdraget. Dels styrs efterfrågan i länen av den väntade befolkningsutvecklingen under prognosperioden enligt SCB:s befolkningsframskrivning från 2020. I län där befolkningen väntas minska eller utvecklas svagt dämpas också den totala efterfrågan på arbetskraft. Tillsammans med det centrala antagandet att efterfrågan på arbetskraft inom vård, skola och omsorg ska prioriteras i beräkningarna, får befolkningsutvecklingen därför stor inverkan på den prognostiserade efterfrågan.

Skillnader i de regionala underlagen

Slutligen kan osäkerheten i prognoserna öka av regionala skillnader i de data som ligger till grund för beräkningarna. Det skulle till exempel kunna gälla inrapporteringen av yrkesuppgifter, ifall arbetsgivarna i olika län sätter yrkesuppgifter på sina anställda på delvis olika sätt. Detta skulle kunna ge upphov till ytterligare osäkerhet i beräkningen av den framtida utbildningsväxlingen per län och vid länsjämförelser.

